

92. TIISTAINA 4. JOULUKUUTA 2007

kello 14

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ainoa käsittely

- 1) Hallituksen esitys vuoden 2007 neljänneksi lisätalousarvioksi; Hallituksen esitys vuoden 2007 neljännen lisätalousarvioesityksen (HE 131/2007 vp) täydentämisestä..... 5
- Hallituksen esitys HE 131, 156/2007 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 22/2007 vp
Lisätalousarvioaloite LTA 24—40/2007 vp

Ensimmäinen käsittely

- 2) Hallituksen esitys laiksi autoverolain muuttamisesta 12
- Hallituksen esitys HE 147/2007 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 23/2007 vp
Lakialoite LA 73/2007 vp
- 3) Hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain 27 §:n, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 9 ja 28 §:n muuttamisesta; Hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain 27 §:n, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 18 §:n sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 9 ja 28 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 83/2007 vp) täydentämisestä 12
- Hallituksen esitys HE 83, 155/2007 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 13/2007 vp
- 4) Hallituksen esitys siviilipalveluslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 13
- Hallituksen esitys HE 140/2007 vp
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 9/2007 vp
Lakialoite LA 117/2007 vp

- 5) Hallituksen esitys asevelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 16
 Hallituksen esitys HE 37/2007 vp
 Puolustusvaliokunnan mietintö PuVM 1/2007 vp

Ulkopuolella päiväjärjestyksen

- 6) Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta 2007 17
 Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2007 vp
 Keskustelu

Toinen käsittely

- 7) Hallituksen esitys Suomen ja Euroopan kemikaaliviraston välisen toimipaikkasopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 53
 Hallituksen esitys HE 88/2007 vp
 Ulkoasiainvaliokunnan mietintö UaVM 9/2007 vp
- 8) Lakialoite laiksi vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta 58
 Lakialoite LA 118/2007 vp
 Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 20/2007 vp
- 9) Hallituksen esitys terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja rikoslain 34 a luvun muuttamisesta..... 58
 Hallituksen esitys HE 81/2007 vp
 Lakivaliokunnan mietintö LaVM 9/2007 vp
- 10) Hallituksen esitys laiksi meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantamisesta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta 58
 Hallituksen esitys HE 115/2007 vp
 Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 13/2007 vp
- 11) Hallituksen esitys Euroopan yhteisen ilmailualueen perustamista koskevan monenvälisen sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 58
 Hallituksen esitys HE 149/2007 vp
 Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 14/2007 vp
- 12) Hallituksen esitys laeiksi sairausvakuutuslain ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta..... 59
 Hallituksen esitys HE 76/2007 vp
 Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 24/2007 vp

- 13) Hallituksen esitys sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta 59
Hallituksen esitys HE 137/2007 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 23/2007 vp
- 14) Hallituksen esitys laiksi sotilasvammalain 6 ja 17 §:n muuttamisesta 59
Hallituksen esitys HE 102/2007 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 25/2007 vp
Lakialoite LA 61, 68, 101/2007 vp
Toimenpidealoite TPA 18, 19, 26, 33/2007 vp
- 15) Hallituksen esitys rajat ylittäviä pääomayhtiöiden sulautumisia ja jakautumisia koskevaksi yhteisöainsäädännöksi 60
Hallituksen esitys HE 103/2007 vp
Talousvaltiokunnan mietintö TaVM 8/2007 vp
- 16) Hallituksen esitys sähkömarkkinalain 3 §:n muuttamisesta 60
Hallituksen esitys HE 116/2007 vp
Talousvaltiokunnan mietintö TaVM 9/2007 vp
- 17) Hallituksen esitys Suomen ja Bulgarian välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 60
Hallituksen esitys HE 141/2007 vp
Ympäristövaltiokunnan mietintö YmVM 4/2007 vp

Lähetekeskustelu

- 18) Hallituksen esitys Suomen ja Latvian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 60
Hallituksen esitys HE 159/2007 vp
- 19) Hallituksen esitys laeiksi autoverolain muutoksenhakusäännösten muuttamisesta 61
Hallituksen esitys HE 160/2007 vp
- 20) Hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä 61
Hallituksen esitys HE 161/2007 vp

Mietintöjen pöydällepano

- 21) Hallituksen esitys Suomen ja Italian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 61
Hallituksen esitys HE 154/2007 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 14/2007 vp
- 22) Hallituksen esitys laiksi väestötietolain muuttamisesta..... 61
Hallituksen esitys HE 106/2007 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 15/2007 vp
- 23) Hallituksen esitys laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta 61
Hallituksen esitys HE 135/2007 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 29/2007 vp

Puhetta johti puhemies Sauli Niinistö.

Erkki Tuomioja /sd
Jan Vapaavuori /kok
Mirja Vehkaperä /kesk

Nimenuoto

Nimenuudossa merkittiin täysistunnosta poissa oleviksi seuraavat 23 edustajaa:

Claes Andersson /vas
Tuija Brax /vihr
Pekka Haavisto /vihr
Liisa Hyssälä /kesk
Jyri Häkämies /kok
Reijo Kallio /sd
Jyrki Katainen /kok
Timo Kaunisto /kesk
Kimmo Kiljunen /sd
Jari Koskinen /kok
Marjaana Koskinen /sd
Jaakko Laakso /vas
Jari Larikka /kok
Markku Laukkanen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Ville Niinistö /vihr
Tuija Nurmi /kok
Lyly Rajala /kok
Tanja Saarela /kesk
Esko-Juhani Tennilä /vas

Nimenuudon jälkeen ilmoittautui seuraava edustaja:

Pekka Haavisto /vihr

Eduskuntatyöhön liittyvissä tehtävissä olevat edustajat

Merkittiin seuraavat ilmoitukset poissaolosta täysistunnosta eduskuntatyöhön liittyvän tehtävän vuoksi:

4.12. edustajat
Liisa Hyssälä /kesk
Erkki Tuomioja /sd

Sairauspoissaolot

Merkittiin seuraavat ilmoitukset poissaolosta täysistunnosta sairauden vuoksi:

4.12. edustajat

Maria Guzenina-Richardson /sd
 Marjaana Koskinen /sd
 4. ja 5.12. edustaja
 Tanja Saarela /kesk

Puhemies: Pyydän edustajia kokoontumaan Tuomiokirkkoon menoa varten Kansalliskirjaston edustalle ensi torstaina, itsenäisyyspäivänä, kello 11.40.

Itsenäisyyspäivän juhlahumalanpalvelus

Puhemies: Esitellään juhlamenojenohjaajan kirjelmä itsenäisyyspäivän ekumeenisesta juhlahumalanpalveluksesta.

Sihteeri lukee:

"Juhlamenojenohjaaja
 Helsingissä, marraskuun 6. päivänä 2007

Eduskunnan puhemiehelle

Juhlamenojenohjaajana minulla on kunnia välittää Teille, Herra Puhemies, sekä eduskunnan varapuhemiehille ja kansanedustajille valtioneuvoston kutsu saapua Tuomiokirkossa torstaina, joulukuun 6. päivänä 2007 klo 12.00 pidettävään Suomen itsenäisyyspäivän ekumeeniseen juhlahumalanpalvelukseen.

Pekka Kujasalo
 Asu: Tumma puku"

"Ceremonimästaren
 Helsingfors, den 6 november 2007

Till Riksdagens talman

I egenskap av ceremonimästare har jag härmed äran framföra till Er, Herr Talman, samt till riksdagens vice talmän och riksdagsledamöterna statsrådets inbjudan till den ekumeniska festgudstjänst, som på Finlands självständighetsdag torsdagen, den 6 december 2007 avhålls i Domkyrkan kl 12.00.

Pekka Kujasalo
 Klädsel: Mörk kostym"

PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ASIAT:

1) Hallituksen esitys vuoden 2007 neljänneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys vuoden 2007 neljännen lisätalousarvioesityksen (HE 131/2007 vp) täydentämisestä

Ainoa käsittely

Hallituksen esitys HE 131, 156/2007 vp

Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 22/2007 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 24—40/2007 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö. Yleiskeskustelu asiasta päättyi eilen pidetyssä istunnossa.

Nyt ryhdytään lisätalousarvioehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Esiteltiin menot.

Pääluokka 21

Eduskunta

Luku 30 Ulkopoliittinen instituutti hyväksyttiin.

Pääluokka 22

Tasavallan presidentti

Luku 02 Tasavallan presidentin kanslia hyväksyttiin.

Pääluokka 23

Valtioneuvosto

Luku 01 Valtioneuvosto, luku 02 Valtioneuvoston kanslia, luku 03 Oikeuskanslerinvirasto ja luku 99 Valtioneuvoston muut menot hyväksyttiin.

Pääluokka 24**Ulkoasiainministeriön hallinnonala**

Luku 01 Ulkoasiainhallinto ja luku 99 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot hyväksyttiin.

Pääluokka 25**Oikeusministeriön hallinnonala**

Luku 01 Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset hyväksyttiin.

Luku 10 Tuomioistuinlaitos

Puhemies: Luku käsitellään momenteittain.

Momentti 25.10.21

Timo Soini /ps: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 25.10.21 lisätään 250 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 24 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 250 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 24 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 150, ei 20; poissa 29. (Ään. 1)

Momentti 25.10.22

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 25.10.22 lisätään 200 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 25 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 22 lisätään 200 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 25 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 152, ei 19; poissa 28. (Ään. 2)

Momentti 25.10.23

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 25.10.23 lisätään 1 000 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 26 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 23 lisätään 1 000 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 26 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 155, ei 19; poissa 25. (Ään. 3)

Luku 30 Oikeudelliset palvelut ja julkinen oikeusapu, luku 40 Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta ja luku 50 Rangaistusten täytäntöönpano hyväksyttiin.

Luku 60 Syyttäjälaitos

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 25.60.21 lisätään 400 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 27 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 400 000 euroa.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 157, ei 17; poissa 25. (Ään. 4)

Pääluokka 26

Sisäasiainministeriön hallinnonala

Luku 01 Sisäasiainministeriö, luku 02 Ulkomaalaisvirasto, luku 05 Lääninhallitukset, luku 06 Rekisterihallinto ja luku 07 Kihlakunnat hyväksyttiin.

Luku 75 Poliisitoimi

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 26.75.21 lisätään 1 000 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 28 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 1 000 000 euroa.

Selonteko hyväksyttiin.

(Hälinää)

Puhemies: Pyydän, että edustajat istuvat paikoilleen äänestysten ajaksi, myös ed. Sasi. Näyttää, että näissä äänentoistolaitteissa on todella jotain vikaa; kyllä korvat kuulevat.

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 152, ei 22; poissa 25. (Ään. 5)

Luku 80 Pelastustoimi ja luku 90 Rajavartiolaitos hyväksyttiin.

Luku 97 Avustukset kunnille

Markus Mustajärvi /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 26.97.34 lisätään 32 000 000 euroa vastalauseen 2 mukaisesti.

Minna Sirnö /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Mustajärven ehdotusta.

Timo Soini /ps: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 26.97.34 lisätään 7 000 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 31 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Markus Mustajärvi on ed. Minna Sirnön kannattamana ehdottanut, että momentille 34 lisätään 32 000 000 euroa vastalauseen 2 mukaisesti.

Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille lisätään 7 000 000 euroa.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ehdotukset ovat erillisiä, joten niistä äänestetään erikseen mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Markus Mustajärven ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 154, ei 22; poissa 23. (Ään. 6)

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 151, ei 25; poissa 23. (Ään. 7)

Luku 98 Alueiden kehittäminen hyväksyttiin.

Pääluokka 27**Puolustusministeriön hallinnonala**

Luku 01 Puolustuspolitiikka ja hallinto, luku 10 Sotilaallinen maanpuolustus ja luku 30 Sotilaallinen kriisinhallinta hyväksyttiin.

Pääluokka 28**Valtiovarainministeriön hallinnonala**

Luku 01 Valtiovarainministeriö, luku 03 Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, luku 05 Valtiokonttori, luku 07 Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset, luku 18 Verohallinto, luku 39 Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle, luku 40 Tulilaitos, luku 52 Tilastokeskus, luku 60 Senaatti-kiinteistöt, luku 80 Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet, luku 81 Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot, luku 90 Suomen maksusuudet Euroopan unionille ja luku 99 Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot hyväksyttiin.

Pääluokka 29**Opetusministeriön hallinnonala**

Luku 01 Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot, luku 10 Yleissivistävä koulutus, luku 20 Ammatillinen koulutus, luku 50 Yliopisto-opetus ja -tutkimus, luku 60 Tiede, luku 70 Opintotuki ja luku 80 Taide ja kulttuuri hyväksyttiin.

Pääluokka 30**Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala**

Luku 10 Maaseudun kehittäminen, luku 20 Maatalous, luku 30 Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu, luku 40 Kala-, riista- ja porotalous ja luku 50 Vesitalous hyväksyttiin.

Luku 60 Metsätalous

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 30.60.44 lisätään 4 000 000 euroa määrärahan osoittamiseen nuoren metsän hoitotoihin, energiapuun korjuuseen ja haketu-

seen sekä metsän uudistamiseen lisätalousarvioaloitteen n:o 32 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 44 lisätään 4 000 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 32 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 152, ei 23; poissa 24. (Ään. 8)

Luku 70 Maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö, luku 90 Hallinto ja luku 91 Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta hyväksyttiin.

Pääluokka 31**Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala**

Luku 01 Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyttiin.

Luku 24 Tiehallinto

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 31.24.21 lisätään 5 000 000 euroa perustienpitoon lisätalousarvioaloitteen n:o 35 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Mikko Kuoppa /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 10 000 000 euroa vastalauseen 2 mukaisesti.

Minna Sirnö /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kuopan ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 5 000 000 euroa.

Ed. Mikko Kuoppa on ed. Minna Sirnön kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 10 000 000 euroa.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ehdotukset ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Timo Soinin ja ed. Mikko Kuopan ehdotusten välillä eduskunta hyväksyi ed. Timo Soinin ehdotuksen äänin jaa 147, ei 19, tyhjiä 3; poissa 30. (Ään. 9)

2) Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin jaa 152, ei 23; poissa 24. (Ään. 10)

Luku 30 Merenkulkulaitos

Matti Saarinen /sd: Herra puhemies! Ehdotan, että momentille 31.30.78 lisätään 15 000 000 euroa vastalauseen 1 mukaisesti.

Reijo Laitinen /sd: Herra puhemies! Kannatan ed. Saarisen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Matti Saarinen on ed. Reijo Laitisen kannattamana ehdottanut, että momentille 78 lisätään 15 000 000 euroa vastalauseen 1 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Matti Saarisen ehdotuksesta eduskunta hyväksyi mietinnön äänin jaa 114, ei 60; poissa 25. (Ään. 11)

Luku 40 Ratahallintokeskus

Timo Soini /ps: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 31.40.21 lisätään 6 000 000

euroa perusradanpitoon lisätalousarvioaloitteen n:o 37 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Mikko Kuoppa /vas: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että momentille 31.40.21 lisätään 10 000 000 euroa perusradanpitoon vastalauseeseen 2 mukaisesti.

Minna Sirnö /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kuopan ehdotusta.

Matti Saarinen /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 31.40.21 lisätään 10 000 000 euroa erityisesti tasoristeyksien poistamiseksi vastalauseen 1 mukaisesti.

Reijo Laitinen /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Saarisen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 6 000 000 euroa.

Ed. Mikko Kuoppa on ed. Minna Sirnön kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 10 000 000 euroa.

Ed. Matti Saarinen on ed. Reijo Laitisen kannattamana ehdottanut, että momentille 21 lisätään 10 000 000 euroa.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ed. Timo Soinin ehdotus ja keskenään saman sisältöiset ed. Mikko Kuopan ehdotus ja ed. Matti Saarisen ehdotus ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään ed. Kuopan ja ed. Saarisen ehdotuksista ed. Soinin ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksen ja ed. Mikko Kuopan ja ed. Matti Saarisen ehdotusten välillä eduskunta hyväksyi ed. Timo Soinin ehdotuksen äänin

jaa 115, ei 55, 2 tyhjää; poissa 27. (Ään. 12)

2) Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin
jaa 113, ei 59; poissa 27. (Ään. 13)

Luku 41 Rautatievirasto hyväksyttiin.

Luku 60 Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

Matti Saarinen /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa joukkoliikennetukien korottamiseen vastalauseen 1 mukaisena.

Reijo Laitinen /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Saarisen ehdotusta.

Mikko Kuoppa /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 31.60.63 lisätään 10 000 000 euroa vastalauseen 2 mukaisena.

Minna Sirnö /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kuopan ehdotusta.

Timo Soini /ps: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 31.60.63 lisätään 300 000 euroa kunnille susivaarasta aiheutuneiden ylimääräisten koululaiskuljetuskustannusten korvaamiseen lisätalousarvioaloitteen n:o 38 mukaisesti.

Raimo Vistbacka /ps: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Soinin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Matti Saarinen on ed. Reijo Laitisen kannattamana ehdottanut, että momentille 63 lisätään 5 000 000 euroa.

Ed. Mikko Kuoppa on ed. Minna Sirnön kannattamana ehdottanut, että momentille 63 lisätään 10 000 000 euroa.

Ed. Timo Soini on ed. Raimo Vistbackan kannattamana ehdottanut, että momentille 63 lisätään 300 000 euroa lisätalousarvioaloitteen n:o 38 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ed. Saarisen ja ed. Kuopan ehdotukset ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vas-

taan. Ed. Soinin ehdotus on erillinen, joten siitä äänestetään erikseen mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Matti Saarisen ja ed. Mikko Kuopan ehdotusten välillä eduskunta hyväksyi ed. Matti Saarisen ehdotuksen äänin
jaa 152, ei 20, 3 tyhjää; poissa 24. (Ään. 14)

2) Äänestyksessä ed. Matti Saarisen ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin
jaa 110, ei 62, 1 tyhjää; poissa 26. (Ään. 15)

Äänestyksessä ed. Timo Soinin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin
jaa 154, ei 21; poissa 24. (Ään. 16)

Luku 80 Ilmatieteen laitos, luku 81 Merentutkimuslaitos ja luku 99 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot hyväksyttiin.

Pääluokka 32

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

Luku 10 Hallinto, luku 20 Teknologia- ja innovaatiopolitiikka, luku 30 Yrityspolitiikka, luku 40 Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka ja luku 60 Energiapolitiikka hyväksyttiin.

Pääluokka 33

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Luku 01 Sosiaali- ja terveysministeriö, luku 02 Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, luku 03 Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta, luku 04 Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta, luku 06 Terveysturvakeskus, luku 08 Kansanterveyslaitos, luku 09 Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus, luku 10 Säteilysuojelu, luku 11 Lääkelaitos ja Lääkehoidon kehittämiskeskus, luku 13 Työsuojelun piirihallinto, luku 16 Yleinen perhe-eläke, luku 17 Työttömyysturva, luku 18 Sairausvakuutus, luku 19 Eläkevakuutus, luku 21 Rintamaveteraaneläkkeet, luku 28 Muu toimeentuloturva, luku 32 Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto sekä luku 33

Eräät sosiaali- ja terveydenhuollon menot hyväksyttiin.

Pääluokka 34

Työministeriön hallinnonala

Luku 01 Työhallinto ja luku 05 Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus hyväksyttiin.

Luku 06 Työvoimapolitiikan toimeenpano

Mikko Kuoppa /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että momentille 34.06.51 lisätään 4 300 000 euroa työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin vastalauseen 2 mukaisesti.

Minna Sirnö /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kuopan ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Mikko Kuoppa on ed. Minna Sirnön kannattamana ehdottanut, että momentille 51 lisätään 4 300 000 euroa vastalauseen 2 mukaisesti.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Mikko Kuopan ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi mietinnön äänin

jaa 153, ei 22; poissa 24. (Ään. 17)

Luku 07 Pakolais- ja siirtolaisuusasiat sekä luku 99 Työministeriön hallinnonalan muut menot hyväksyttiin.

Pääluokka 35

Ympäristöministeriön hallinnonala

Luku 01 Ympäristöministeriö, luku 10 Ympäristön suojelu, luku 20 Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu, luku 30 Asumisen edistäminen, luku 40 Alueelliset ympäristökeskukset, luku 50 Ympäristölupavirastot, luku 60 Suomen ympäristökeskus ja luku 70 Valtion asuntorahasto hyväksyttiin.

Pääluokka 36

Valtionvelan korot

Luku 01 Euromääräisen velan korko hyväksyttiin.

Pääluokka 37

Valtionvelan vähentäminen

Luku 01 Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta hyväksyttiin.

Esiteltiin tulot.

Osasto 11

Verot ja veronluonteiset tulot

Luku 01 Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot, luku 08 Valmisteverot, luku 10 Muut verot ja luku 19 Muut veronluonteiset tulot hyväksyttiin.

Osasto 12

Sekalaiset tulot

Luku 24 Ulkoasiainministeriön hallinnonala, luku 26 Sisäasiainministeriön hallinnonala, luku 27 Puolustusministeriön hallinnonala, luku 28 Valtiovarainministeriön hallinnonala, luku 30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala, luku 31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala, luku 34 Työministeriön hallinnonala ja luku 39 Muut sekalaiset tulot hyväksyttiin.

Osasto 13

Korkotulot ja voiton tuloutukset

Luku 01 Korkotulot hyväksyttiin.

Yleisperustelut hyväksyttiin.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lisätalousarvioaloitteiden LTA 24—40/2007 vp hylkäämisestä.

Eduskunta hyväksyi mietinnön kolmanteen pöytäkirjan sisältyvän ehdotuksen, että lisätalousarviota sovelletaan 10. päivästä joulukuuta 2007 alkaen.

Asian käsittely päättyi.

2) Hallituksen esitys laiksi autoverolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 147/2007 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM
23/2007 vp
Lakialoite LA 73/2007 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö. Yleiskeskustelu asiasta päättyi eilen pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteelyyn.

Päätökset

5 a, 6 ja 6 a § hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

Verotaulukko

Mikko Kuoppa /vas: Herra puhemies! Ehdotan, että verotaulukko hyväksytään siinä muodossa kuin se on vastalauseessa.

Minna Sirnö /vas: Arvoisa puhemies! Jälleen kerran, jos jotain satuin kuulemaan, niin kannatan ed. Kuopan ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Mikko Kuoppa on ed. Minna Sirnön kannattamana ehdottanut, että verotaulukko hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Huomasin, että siinä eturivissä voimakkaasti oltiin sitä mieltä, että äänestysten aikana istutaan paikoillaan. (Ed. Jaakonsaari: Ollaan samaa mieltä!) — Oltiin hetki sitä mieltä.

Äänestyksessä ed. Mikko Kuopan ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi lakiehdotuksen liitteenä olevan verotaulukon mietinnön mukaisena äänin

jaa 160, ei 14, tyhjiä 2; poissa 23. (Ään. 18)

3 luvun otsikko, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

3) Hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain 27 §:n, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 18 §:n sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 9 ja 28 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain 27 §:n, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 18 §:n sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 9 ja 28 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 83/2007 vp) täydentämisestä

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 83, 155/2007 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 13/2007 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö. Yleiskeskustelu asiasta päättyi eilen pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään hallituksen esitykseen 83 sisältyvän 1. lakiehdotuksen, hallituksen esitykseen 155 sisältyvän 2. lakiehdotuksen ja hallituksen esitykseen 83 sisältyvän 3. lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteelyyn.

Päätökset

1. lakiehdotuksen (HE 83/2007 vp) sisältö hyväksyttiin mietinnön mukaisena.

2. lakiehdotus (HE 155/2007 vp)

18 §

Rakel Hiltunen /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saa muodon, joka on esitetty vastalauseessa 1.

Unto Valpas /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Hiltusen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Rakel Hiltunen on ed. Unto Valppaan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Rakel Hiltusen ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 18 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 105, ei 67; poissa 27. (Ään. 19)

Voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

3. lakiehdotus (HE 83/2007 vp)

9 §

Rakel Hiltunen /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saa muodon, joka on esitetty vastalauseessa 1.

Unto Valpas /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Hiltusen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Rakel Hiltunen on ed. Unto Valppaan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Rakel Hiltusen ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 9 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 104, ei 67; poissa 28. (Ään. 20)

28 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen hallituksen esitykseen HE 83/2007 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

4) Hallituksen esitys siviilipalveluslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ensimmäinen käsittely

Hallituksen esitys HE 140/2007 vp

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 9/2007 vp

Lakialoite LA 117/2007 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö. Yleiskeskustelu asiasta päättyi eilen pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsitteilyyn.

Päätökset

Hallituksen esitykseen sisältyvä 1. lakiehdotus

1—3 § hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

4 §

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen 2 mukaisen ehdotuksen, jolloin siviilipalvelusaika olisi 330 päivää.

Esa Lahtela /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin ehdotusta.

Merja Kyllönen /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi vastalauseessa 1 esitetyn muodon. Siviilipalvelusaika olisi tällöin 240 päivää.

Markus Mustajärvi /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kyllösen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Jukka Gustafsson on ed. Esa Lahtelan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Ed. Merja Kyllönen on ed. Markus Mustajärven kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ehdotukset ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ja ed. Merja Kyllösen ehdotusten välillä eduskunta hyväksyi ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksen äänin jaa 122, ei 15, tyhjiä 34; poissa 28. (Ään. 21)

2) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 4 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 111, ei 55, tyhjiä 1; poissa 32. (Ään. 22)

5 § ja 1 luvun otsikko, 6—11 § ja 2 luvun otsikko sekä 12—17 § ja 3 luvun otsikko hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

18—22 §

Puhemies: 4. luvun muodostavista 18—22 §:stä äänestetään samalla kertaa.

Menettelytapa hyväksyttiin.

Merja Kyllönen /vas: Arvoisa herra puhemies! Ehdotan vastalauseen 1 mukaisesti, että 4 luku eli 18—22 § poistetaan.

Markus Mustajärvi /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kyllösen ehdotusta.

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 20 §:n 2 momentti saa vastalauseessa 2 esitetyn sisällön, jonka mukaan vakaumuksen tutkintalautakuntaan tulisi lisäksi "Suomen merkittäväntä uskontokuntaa edustava jäsen, Suomessa rekisteröityjä muita uskontokuntia yhteisesti edustava jäsen".

Esa Lahtela /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin hyvää ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Merja Kyllönen on ed. Markus Mustajärven kannattamana ehdottanut, että 18—22 § poistetaan.

Ed. Jukka Gustafsson on ed. Esa Lahtelan kannattamana ehdottanut, että 20 § hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Äänestyksissä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta, joka koskee 20 §:n sisältöä. Sen jälkeen äänestetään ed. Merja Kyllösen ehdotuksesta, että pykälät poistetaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin 20 §:n sisältöä koskevasta ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 20 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 111, ei 55, tyhjiä 2; poissa 31. (Ään. 23)

2) Äänestyksessä ed. Merja Kyllösen pykälien poistamista koskevasta ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 18—22 §:n mietinnön mukaisina äänin jaa 152, ei 15, tyhjiä 1; poissa 31. (Ään. 24)

4 luvun otsikko, 23—34 § ja 5 luvun otsikko sekä 35—39 § hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

40 §

Merja Kyllönen /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 40 § saatetaan kuulumaan vastalauseeseen 1 35 §:n mukaisesti, niin että siviilipalvelusvelvolliselle myönnettävä isyysvapaa olisi 18 päivän mittainen.

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kyllösen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Merja Kyllönen on ed. Jukka Gustafssonin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 35 §:n mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Merja Kyllösen ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 40 §:n mietinnön mukaisena äänin

jaa 107, ei 59, tyhjiä 1; poissa 32. (Ään. 25)

41—45 § ja 6 luvun otsikko sekä 46 § hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

47 §

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 47 § saa vastalauseen 2 mukaisen sisällön, jolloin siviilipalvelusmiehen majoituskustannukset saavat olla enintään 350 euroa.

Esa Lahtela /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin todella hyvää ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Jukka Gustafsson on ed. Esa Lahtelan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 47 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 108, ei 57, tyhjiä 1; poissa 33. (Ään. 26)

48—57 § ja 7 luvun otsikko, 58—63 § ja 8 luvun otsikko, 64—67 § ja 9 luvun otsikko, 68—71 § ja 10 luvun otsikko sekä 72 ja 73 § hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

74 §

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi vastalauseessa 2 esitetyn sisällön.

Esa Lahtela /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin ehdotusta.

Merja Kyllönen /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 74 § saisi vastalauseen 1 69 §:n mukaisen muodon.

Markus Mustajärvi /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kyllösen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Jukka Gustafsson on ed. Esa Lahtelan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Ed. Merja Kyllönen on ed. Markus Mustajärven kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 69 §:n mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ehdotukset ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voitteesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ja ed. Merja Kyllösen ehdotusten välillä eduskunta hyväksyi ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksen äänin jaa 116, ei 14, tyhjiä 36; poissa 33. (Ään. 27)

2) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 74 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 108, ei 56, tyhjiä 1; poissa 34. (Ään. 28)

75 §

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi vastalauseessa 2 esitetyn sisällön.

Esa Lahtela /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin ehdotusta.

Merja Kyllönen /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 75 § saisi vastalauseessa 1 esitetyn 70 §:n muodon.

Markus Mustajärvi /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Kyllösen ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Jukka Gustafsson on ed. Esa Lahtelan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Ed. Merja Kyllönen on ed. Markus Mustajärven kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 70 §:n mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies: Ehdotukset ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ja ed. Merja Kyllösen ehdotusten välillä eduskunta hyväksyi ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksen äänin jaa 107, ei 14, tyhjiä 41; poissa 37. (Ään. 29)

2) Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 75 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 107, ei 54, tyhjiä 2; poissa 36. (Ään. 30)

76 §

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi vastalauseessa 2 esitetyn sisällön.

Esa Lahtela /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Jukka Gustafsson on ed. Esa Lahtelan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 76 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 105, ei 54, tyhjiä 2; poissa 38. (Ään. 31)

77—86 § ja 11 luvun otsikko, 87—94 § ja 12 luvun otsikko, 95—99 § ja 13 luvun otsikko, 100—104 § ja 14 luvun otsikko sekä 105 ja 106 § hyväksyttiin keskustelutta.

107 §

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä saa vastalauseessa 2 esitetyn sisällön.

Merja Kyllönen /vas: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Gustafssonin ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Jukka Gustafsson on ed. Merja Kyllösen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Jukka Gustafssonin ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 107 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 106, ei 54, tyhjiä 1; poissa 38. (Ään. 32)

15 luvun otsikko, johtolause ja nimike hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

2.—15. lakiehdotuksen sisältö hyväksyttiin mietinnön mukaisena.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5) Hallituksen esitys asevelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ensimmäinen käsittely

Hallituksen esitys HE 37/2007 vp

Puolustusvaliokunnan mietintö PuVM 1/2007 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on puolustusvaliokunnan mietintö. Yleiskeskustelu asiasta päättyi viime keskiviikkona pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Päätökset

1. lakiehdotus

1—3 § ja 1 luvun otsikko, 4—8 § ja 2 luvun otsikko, 9—11 § ja 9 §:n edellä oleva väliotsikko, 12—25 § ja 12 §:n edellä oleva väliotsikko, 26 ja 27 § ja 26 §:n edellä oleva väliotsikko ja 3 luvun otsikko, 28—35 § ja 4 luvun otsikko sekä 36—43 § hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

44 §

Markus Mustajärvi /vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että 44 § saa sen muodon, mikä on pöydille jaetussa ehdotuksessa, eli isyysvapaan pituus olisi 18 päivää.

Jukka Gustafsson /sd: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Mustajärven ehdotusta.

Keskustelu päättyi.

Puhemies: Ed. Markus Mustajärvi on ed. Jukka Gustafssonin kannattamana ehdottanut, että pykälän 2 kohta hyväksytään näin kuuluvana: "oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään 18 päivän isyysvapaaseen".

Selonteko hyväksyttiin.

Äänestyksessä ed. Markus Mustajärven ehdotuksesta mietintöä vastaan eduskunta hyväksyi 44 §:n mietinnön mukaisena äänin jaa 102, ei 56, tyhjiä 1; poissa 40. (Ään. 33)

45—47 §, 36 §:n edellä oleva väliotsikko, 48—51 § ja 48 §:n edellä oleva väliotsikko, 52 ja 53 § ja 52 §:n edellä oleva väliotsikko, 54—66 § ja 54 §:n edellä oleva väliotsikko ja 5 luvun otsikko, 67—73 § ja 6 luvun otsikko, 74—77 § ja 7 luvun otsikko, 78—81 § ja 8 luvun otsikko, 82—90 § ja 9 luvun otsikko, 91—99 § ja 10 luvun otsikko, 100—108 § ja 11 luvun otsikko, 109—117 § ja 12 luvun otsikko, 118—124 § ja 13 luvun otsikko sekä 125—129 § ja 14 luvun otsikko, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksyttiin mietinnön mukaisina.

2.—5. lakiehdotuksen sisältö hyväksyttiin mietinnön mukaisena.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

ULKOPUOLELLA PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ESITELTÄVÄT ASIAT:

6) Valtioneuvoston selonteko hätäkeskus uudistuksesta 2007

Lähetekeskustelu

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2007 vp

Puhemies: Ulkopuolella päiväjärjestyksen esitellään valtioneuvoston selonteko 3.

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Sisäasiainministeri Anne Holmlundin esittelypuheenvuoron jälkeen on keskustelussa nopeatahtinen osuus, jossa ryhmäpuheenvuorojen ja muiden etukäteen varattujen puheenvuorojen pituus on enintään 5 minuuttia.

Keskustelu

¹ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvät kansanedustajat! Vuosien 2001 ja 2005 välillä toteutetussa hätäkeskus uudistuksessa pelastustoimen hätäkeskukset, poliisin hälytyskeskukset sekä sosiaali- ja terveystoimen kiireellisten ilmoitusten vastaanotto yhdistettiin. Tämä merkitsi 15 valtion ylläpitämän hätäkeskuksen perustamista. Uudistuksen toteutus perustui hätäkeskuslakiin, jonka hyväksymisen yhteydessä eduskunta edellytti, että hallitus antaa viimeistään vuoden 2007 loppuun mennessä uudistusta koskevan selonteton. Annetussa selonteossa arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Keskeisenä tavoitteena on ollut väestön turvallisuustason parantaminen. Aikaisemmin hätäpuheluita yhdistettiin viranomaisten keskuksista toiseen. Tämä merkitsi viiveitä hätäpuhelun käsittelyaikaan. Lisäksi viranomaisten toiminta eri keskuksissa merkitsi puutteita valmiuteen hoitaa yhteistoimintatilanteita tai useita samanaikaisia tilanteita. Pienillä hälytysalueilla oli puutteita henkilöstövoimavaroissa. Ylipäätään toiminnan kehittämiseen ei ollut resursseja.

Nyt yhdestä hätänumerosta 112 saadaan apua kiireisissä tilanteissa ilman sellaisia viivytyksiä, joita aiheutui aikaisemmin puheluiden siirtämisestä viranomaisten hälytyskeskuksesta toiseen. Niinpä suomalaiset saavat nyt parempaa hätäkeskuspalvelua kuin koskaan aikaisemmin. (Ed. Vistbacka: Ei yleisesti!)

Uudistus on johtanut myös turvallisuusviranomaisten yhteistoiminnan tehostumiseen. Häätäkeskusalueiden suureneminen on tehostanut toimintaa niistä ajoista, jolloin oli useita pieniä alueita ja useita pieniä, vähäisellä henkilöstöllä toimineita keskuksia. Suuronnettomuuksissa toiminnan koordinoinnissa ja palvelukyvyssä oli puutteita. Vieläkin on tarvetta alueiden suurentamiseen toiminnan kehittämiseksi, tuottavuuden parantamiseksi ja viranomaisyhteistyön tehostamiseksi.

Henkilöstö on ollut avainasemassa uudistuksen käytännön toteuttajana. Useita viranomaisia palvelevissa keskuksissa on otettu käyttöön uudet toimintatavat. Päivystäjän ammattikoulutuksen tavoitteena onkin kokonaisvaltainen hätäilmoituksen käsittelytaito. Koulutus antaa valmiudet arvioida tehtävän riskejä ja kiireellisyttä. Koulutuksessa saadaan myös valmius välittää tehtävä oikealle viranomaisyksikölle tai -yksiköille.

Opetussuunnitelmia on tarkistettu saatujen kokemusten mukaan jo nyt. Kehitettävänä koulutuskohdeena on tällä hetkellä muun muassa pelastustoimen riskin arvioinnin tekeminen. Jatkossa päivystäjien ammattikoulutuksessa otetaan kuitenkin entistä paremmin huomioon näkökohdat, jotka johtuvat tehtävien jakautumisesta pelastustoimen, poliisin sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Lisäksi selvitetään ruotsinkielisen koulutuksen järjestämismahdollisuuksia esimerkiksi eri oppilaitosten yhteistyönä. Uutta ruotsin kielen taitoista henkilöstöä tarvitaan muun muassa Etelä- ja Länsi-Suomen alueille. Keskeinen kehittämiskeino koko henkilöstön kannalta on koulutus. Päivystäjien tietotaitoa todennetaan näyttökokeilla.

Suomi on muuttunut monikulttuurisemmaksi. Henkilöstön muidenkin kuin suomen ja ruotsin kielen taidon kehittämistä ja hyödyntämistä on selvitettävä. Päivystäjien englannin kielen taitoa voidaan hyödyntää jo nyt.

Nykyisin hätäilmoituksia vastaanotetaan noin 3,7 miljoonaa vuosittain. Näistä on muita kuin varsinaisia hätäpuheluita noin 750 000. Hätäpuhelujen suuri määrä ja samoja tapahtumia koskevat puhelut hidastavat vastaamista ajoittain. Muut kuin varsinaiset hätäpuhelut kuormittavat myös hätäkeskusta. Väestön neuvontaa ja kiireetöntä apua koskevien palvelunumeroiden käyttöönotto poliisin, pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen hallinnonaloilla on välttämätöntä.

Muidenkin tahojen olisi tärkeää järjestää itse toimintaansa koskeva puhelinpalvelu. Lisäksi Euroopan komissio on varannut 116-alkuiset numerot yhteiskunnallisesti tärkeiden palveluiden ilmaisnumeroiksi. Näiden numeroiden hyödyntämistä on selvitettävä.

Teknologian kehittyminen on mahdollistanut uudet hätäilmoitustavat. Mahdollisia uusia tekniikoita ilmoitusten tekemisessä ovat muun muassa 112-hätätekstiviestien vastaanottaminen ja liikenneturvallisuuteen liittyvä hätäviestijärjestelmä eCall. Jatkossa uusien tekniikoiden käyttömahdollisuudet on selvitettävä palveluiden tarjonnassa. Uudet menetelmät vaativat myös yhteistyöviranomaisten työtä oikeanlaatuiseen avun turvaamiseksi. Riskinarviointia koskevien ohjeistusten ja hälytysten vasteiden on oltava ajan tasalla. On muistettava, että avun antamisen prosessi on arvioitava kokonaisuutena. Pelastustoimen, poliisin ja terveydenhuollon on huolehdittava omista resursseistaan, jotta ne pystyvät vastaamaan palvelukysyntään. Näistä resurssipuutteista johtuvat ongelmat on usein katsottu hätäkeskusten syyksi. Tiedonvaihto esimerkiksi tekstiviestein ei ole samanlaista kuin hätäpuhelun aikana. Esteetön viestintä hätätilanteessa on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää meille jokaiselle.

Hätäkeskuslaitoksen toimitiloista osa on maanpäällisiä tiloja osan ollessa maanalaisia suojatiloja eli väestönsuojatiloja. Tilat ovatkin ratkaisultaan tavanomaista kalliimpia. Toimintojen varmentamiseen liittyvät seikat, kuten esimerkiksi sähkönsaanti ja paloturvallisuus, ovat saaneet huomiota. Hätäkeskustoiminnan lisäksi tiloissa voidaan myös hoitaa viranomaisten johtokeskustoimintoja. Lisäksi osassa tiloista voidaan työskennellä ilman ulkoista huoltoa jonkin aikaa. Hätäkeskustoiminta on mahdollista poikkeusoloissa.

Kansainvälisesti poliisin, pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhteinen hätäkeskustoiminta herättää suurta kiinnostusta. Tapa, jolla Suomessa on yhdistetty viranomaisten toiminta yhteen Hätäkeskuslaitokseen, on poikkeuksellinen. Viranomaisyhteistyön sujuvuudesta huolehditaan myös jatkossa. Sisäasiainministeriö on yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa tehostanut hätäkeskustoiminnan ohjausta. Myös poliisin, pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen sektoreilla linjataan hätäkeskustoimintaa koskevia asioita aiempaa tehokkaammin. Oh-

jaukselle asettaa erityisiä vaatimuksia palveluiden saatavuuden alueellisten erojen pienentäminen.

Arvoisa puhemies! Uudistuksen toteutukseen on liittynyt myös suuria toiminnallisia ja taloudellisia haasteita. Keskeiset ongelmat ovat liittyneet henkilöstövoimavarojen riittävyyteen, tietojärjestelmään, määrärahojen tasoon, moninaiisiin hälytysten vasteisiin ja yhtenäisten toimintamenetelmien puutteeseen. Uudistukselle asetetun tavoitteen mukaisesti päivystyshenkilöstöä on hätäkeskuksissa vuorokauden ympäri. Missään keskuksessa ei toimita yhden päivystäjän varassa. Henkilöstön riittävyydessä on kuitenkin ollut ongelmia. Erityisesti Helsingin hätäkeskuksen toimintaa vaikeuttaa tälläkin hetkellä henkilöstövaje ja henkilöstön suuri vaihtuvuus. Totean, että Helsingin hätäkeskuksen tilannetta seurataan erityisesti.

Henkilöstövoimavarojen parantamiseksi on järjestetty ylimääräisiä päivystäjäkurseja. Hallitus on myös myöntänyt määrärahaa lisähenkilöstön palkkaamiseen. Voimavarojen käyttöä on kehitettävä muun muassa selvittämällä työmalleja ja työvuorojärjestelyjä. Lisäksi henkilöstötarpeen turvaamiseksi on pidettävä peruskoulutus riittävällä tasolla. Optimaalinen resurssien käyttö vakauttaa myös toiminnan kustannuksia. Myöskään käytössä olevat tietojärjestelmät eivät tue toimintaa toivotulla tavalla. Yhtenäisen tietojärjestelmän käyttöönotto koko Hätäkeskuslaitoksessa on siirtynyt vuoden 2008 puolelle. Toimenpiteet yhtenäisen tietojärjestelmän saamiseksi ovat tehostetusti käynnissä. Keskuksissa tulee olla kyky korvata toinen keskus tietojärjestelmän avulla.

Uudistuksessa talouden suunnittelu on ollut haastavaa. Toiminnan taloudellinen perusta on arvioitava uudelleen saatujen kokemusten perusteella. Nykyinen toimintamalli ei ole mahdollinen nykyisillä resursseilla. Tämänhetkisen toiminnan menoista suurin osa on henkilöstökuluja, toimitilojen vuokria ja tietoliikennekuluja. Näistä on vaikeaa saada säästöjä. Tämän johdosta myös rakenteilla olevat toimitilahankkeet on arvioitava uudelleen. Myös hätäkeskusalueita on suurennettava ja toimintamallia kehitettävä tehokkaammaksi. Lisäksi Hätäkeskuslaitoksen hallinto- ja organisaatiomallia on kehitettävä. Pitkällä aikavälillä päivystyspisteiden vähentämisellä on mahdollisuus saada säästöjä.

Hätäkeskuslaitoksen yhteistoimintaviranomaisten tarpeet ja vaatimukset ovat vaihdelleet alueittain voimakkaasti muun muassa hälytysvasteiden osalta. Myös yhtenäiset toimintamallit itse hätäkeskustoiminnassa ovat olleet vakiintumattomia. Korostan tässä yhteydessä parhaillaan tehtävää työtä tasapainon löytämiseksi valtakunnallisten toimintalinjausten ja alueellisten erityistarpeiden välillä.

Korostan, että yhteistyö ohjaavien ministeriöiden ja muiden tahojen sekä niiden ja Hätäkeskuslaitoksen välillä on tiivistynyt. Yhteisenä tavoitteena on entistä parempi hätäkeskuspalvelu. Ongelmista huolimatta hätäkeskustoiminta on ollut pääosin luotettavaa. Kokonaisuutena arvioiden uudistuksessa on onnistuttu parantamaan hätäkeskustoiminnan tasoa valtakunnallisesti.

Arvoisa puhemies! Hallitus on linjannut tulevaisuuden hätäkeskustoimintaa asettamallaan tavoitteilla. On selvää, että laadukkaiden hätäkeskuspalveluiden saatavuus turvataan koko maassa sekä suomen että ruotsin kielellä. Palveluiden saatavuus turvataan myös paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Lisäksi on vastattava myös maahanmuuttajien sekä monikulttuurisuuden toiminnalle asettamiin haasteisiin. Hätäkeskuslaitoksen toimintavarmuus ja nopeus varmistetaan.

Hätäkeskustoiminta ja tietojärjestelmät uudistetaan ja keskuksat verkotetaan niin, että ne voivat tukea toisiaan ruuhkatilanteissa ja poikkeusoloissa. Hätäkeskuslaitoksen rakenteita kehitetään siten, että toiminta tehostuu ja tuottavuus lisääntyy. Alueellisesta mallista siirrytään kohti valtakunnallista toimintamallia. Tavoitteena on, että valtakunnalliset prosessit tehostavat toimintaa ja palvelua annetaan alueelliset olosuhteet huomioon ottaen. Verkottuneen työskentely- ja toimintamallin mahdollistava valtakunnallinen operatiivinen tietojärjestelmä otetaan käyttöön vuosien 2012—2015 aikana. Työkuormitus jakautuu tasaisesti. Vuoden 2008 aikana laaditaan toimenpidesuunnitelma uuden aluejaon toteuttamiseksi viimeistään vuoteen 2015 mennessä. Valtakunnallisella tasolla hätäkeskustoiminta yhdenmukaistetaan.

Tulevaisuus toteutetaan osaavan henkilöstön ja modernin teknologian sekä viranomaisten yhteistyön avulla. Suomalaisten saama hätäkeskuspalvelu on jo nyt parempaa kuin koskaan aikaisemmin.

² **Elsi Katainen /kesk** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Valtiovallan ydintehtäviä on huolehtia kansalaisten turvallisuudesta kaikissa olosuhteissa. Hätäkeskuspalvelujen nopea ja tasapuolinen saatavuus koko maassa on kansalaisten turvallisuuden takaamisen keskeinen edellytys. Nyt käsittelyssä oleva selonteko antaa eduskunnalle mahdollisuuden tarkastella perusteellisesti ja kokonaisvaltaisesti kansalaisten tarvitsemien palvelujen saatavuutta ja laatua kiireellisissä hätätilanteissa.

Vuonna 1999 säädetyt hätäkeskuslain tavoitteena oli turvata hätäpalvelujen tuottaminen, saatavuus ja laatu tasapuolisesti maan eri osissa ja samalla tehostaa viranomaisten yhteistoimintaa. Selonteko osoittaa, että hätäkeskusuudistus oli tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen. Uudistus on valtakunnallisesti parantanut hätäkeskustoiminnan tasoa. Palvelua saa vuorokauden ympäri yhdestä numerosta ilman niitä viivytyksiä, joita aiheutui viranomaisten toimiessa eri hälytyskeskuksissa. Viranomaisten yhteistoiminnan tehostuminen on samalla parantanut kansalaisten turvallisuuspalveluja.

Arvoisa puhemies! Kansainvälisestikin arvioiden hätäkeskuspalvelujen järjestäminen viranomaisyhteistyöllä on ollut ainutlaatuista. Monissa maissa yhdistetyt pelastustoimen, poliisitoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen hätäkeskukset eivät vielä ole kovin yleisiä. Jotta voimme kulkea kehityksen kärjessä myös jatkossa, on meidän edelleen jatkettava hätäkeskuspalvelujen myönteistä kehittämistä kaikkialla Suomessa. Kansalaisten kannalta on oleellista, että apu saadaan ajoissa ja avun luonne on oikeanlaista. Tämä edellyttää hätäkeskuksilta riittävää henkilöstöä, henkilöstön kouluttamista ja osaamisen kehittämistä. Se edellyttää myös toimivaa tietotekniikkaa ja määrätietoista johtamista.

Kuten usein hallinnollisissa uudistuksissa myös hätäkeskusuudistuksen toteutuksessa on ilmennyt ongelmia. Selonteko toteaa keskeisten ongelmien liittyvän erityisesti henkilöstön riittävyyteen ja saatavuuteen, tietojärjestelmän viivästyminen ja sen toiminnallisiin puutteisiin. Myöskään yhtenäiset toimintamenetelmät eivät ole vakiintuneet eivätkä määrärahat ole olleet riittävällä tasolla. Keskustan eduskuntaryhmä pitää tärkeänä, että esille tulleisiin ongelmiin perehdytään kunnolla selonteon valiokuntakäsittelyssä.

Viranomaisilla on velvollisuus vastata viivytystä yleiseen hätänumeroon ja toimittaa oikeanlaista apua perille mahdollisimman nopeasti. Viime vuonna tavoitteeksi asetettu käsittelyaika saavutettiin vain 49 prosentissa tapauksista. Hätäkeskuspuhelujen suuri määrä ja samoja tapahtumia koskevat ilmoitukset hidastavat vastaamista ajoittain. Hätäkeskuksiin soitetaan myös niin sanottuja turhia puheluja, jotka vievät aikaa varsinaisten hätäilmoitusten käsittelyltä. Käsittelyaikojen saavuttaminen vaatii myös kansalaisilta arviointikykyä ottaa yhteyttä hätäpalveluihin silloin, kun niille on aidosti tarvetta.

Keskustan eduskuntaryhmä pitää tärkeänä, että hätänumeron ruuhkautumisen ehkäisemiseksi käynnistetään selvitys uusien palvelunumeroiden käyttöön ottamisesta muita kuin kiireellisiä tilanteita varten. Pidämme myös tarpeellisena uusien tietoteknisten ratkaisujen käyttöönoton selvittämistä, kuten mahdollisuutta ottaa käyttöön tekstiviestillä tapahtuvan hätäilmoituksen tekeminen numeroon 112.

Arvoisa puhemies! Toimivan nykymuotoisen hätäkeskusverkon ylläpitäminen vaatii riittäviä resursseja. Uudistuksen tavoitteena oli hätäkeskustoiminnan toteuttaminen laadukkaasti ja pienemmin kustannuksin kuin useammassa erillisessä keskuksissa. Tässä ei ole kaikilta osin onnistuttu. Selonteon mukaan järjestelmän ylläpito ja kehittäminen nykyisellä toimintamallilla ja hallintorakenteella vaatii jatkossa lisärahoitusta.

Keskustan eduskuntaryhmä korostaa, että hätäkeskusalueiden mahdollisissa uudelleenjärjestelyissä on lähtökohtana oltava palveluiden laadun ja saatavuuden turvaaminen kaikkialla Suomessa molemmilla kotimaisilla kielillä sekä huomioiden yhä monikulttuurisemman Suomen palvelutarpeet.

Tarkoituksenmukainen, tehokas ja taloudellinen toiminta on saavutettava tavalla, joka edelleen parantaa kansalaisten arjen turvaa. Hätäkeskuslain tavoitteiden saavuttaminen edellyttää laajaa yhteistyötä eri viranomaisten ja alalla toimivien tahojen kesken. Se edellyttää myös jokaisen suomalaisen omaa aktiivisuutta ja oikeanlaisia toimia turvallisuuden hyväksi.

³ **Tapani Mäkinen /kok** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kansalaisten perusoikeuksiin kuuluu oikeus terveyteen ja turvallisuuteen. Suomen perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien toteutuminen

kaikissa olosuhteissa. Sivistysvaltiossa kansalaisen on myös voitava luottaa, että kiireellisessä hätätilanteessa yhteiskunta tarjoaa riittävät ja toimivat palvelut ja turvaa näin yksilön perustavan laatuiset oikeudet.

Edelliset hallitukset käynnistivät nyt käsillä olevan hätäkeskusuudistuksen, missä poliisien hälytyskeskukset ja kuntien ylläpitämät hätäkeskukset korvattiin 15:llä viranomaisten yhteiskäytössä olevalla hätäkeskuksella. Uudistuksen tavoite oli tärkeä, sillä päämääränä oli koko väestön turvallisuustason parantaminen. Ennen etenkin pienemmillä kunnilla ei ollut taloudellisia mahdollisuuksia ylläpitää riittävää päivystyshenkilöstöä. Myös viranomaisyhteistyön koordinointi suuronnettomuuksissa on ollut ontuvaa.

Uudistuksen myötä otettiin käyttöön yksi hätänumero 112, jolloin tavoitteena oli hätäkeskuspalveluiden hyvä saatavuus ilman useamman toimijan aiheuttamaa viivytystä. Nykyinen hätäkeskusaluejako on myös merkinnyt parannusta entiseen tilanteeseen, jolloin oli useita pieniä alueita ja keskuksia. Poliisin, pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kannalta uudistus on väistämättä johtanut yhteistoiminnan tehostumiseen. Paras-hankkeen myötä suuntaus on edelleen kohditi laajempia toiminta-alueita ja alueellista yhteneväisyyttä. Tämä on tärkeää etenkin silloin, kun useita viranomaisia tarvitaan hätätilanteen hoidossa.

Kuten selonteosta rehellisesti käy ilmi, uudistuksen toteutuksessa ei ole parhaalla mahdollisella tavalla onnistuttu. Ongelmia on ilmaantunut sekä hätäpuhelun vastausajan pituuden, oikean yhteistyöviranomaisen löytymisen, henkilöstön riittävyden ja saatavuuden että tietojärjestelmän viivästymisen suhteen.

Kokoomuksen eduskuntaryhmää huolestuttavat myös hätäkeskusten suuret alueelliset erot, henkilökunnan jaksaminen sekä resurssien riittämättömyys. Näin tilanne ei missään tapauksessa voi enää jatkua kovin pitkään.

On hyvä muistaa, että kansalaisten kannalta tärkein tekijä on, että hätäpuheluun vastataan viivytyksettä ja asiantuntevasti. Hätäpuhelun sisällön tulee myös päätyä oikeanlaisena oikealle viranomaiselle. Selonteon mukaan tavoiteaikoihin ei ole päästy etenkin uusien keskuksien aloittaessa toimintansa. Hätäkeskusten välillä on ollut suuria eroja hätäilmoitusten määrien vaihdellessa 5 300:n ja 8 700:n välillä per vuosi. Kuormi-

tus ei ole tasaista, jolloin henkilöstön voimavarat ovat tietyissä paikoissa ääri rajoilla ja toisaalla vajaakäytössä.

On tärkeää, että 112-numero voitaisiin rauhoittaa kiireellistä toimintaa vaativien hätäpuheluiden vastaanottamiseen ja vähemmän kiireelliset yhteydenotot on ohjattava muihin numeroihin. Selonteossa mainittujen EU:n komission päätösten mukaisten 116-alkuisten numeroiden käyttöä tulisi siten edistää. Tekstiviestien lähetysmahdollisuus numeroon 112 olisi myös tervetullut uudistus.

Selonteossa ei riittävän selkeästi tunnusteta henkilöstön määrään ja laatuun liittyviä ongelmia. Palvelujen nopeuteen, laatuun ja varmuuteen vaikuttaa hyvin paljon henkilöstön määrä ja ammattitaito. Tällä hetkellä hätäkeskuspäivystäjinä työskentelee Poliisikoulun tilaston mukaan 58 työntöntä poliisia. Heillä on poliisin koulutus, ei hätäkeskuspäivystäjän ammattiin. Kehyspäätöksissä myönnetty määräraha 40 henkilötyövuoden lisäämiseen onneksi helpottaa tätä tilannetta. Selkeän tavoitteen tulee olla se, että hätäkeskuksiin työllistetyt työttömät poliisit saadaan poliisitehtäviin. Hätäkeskuslaitoksen tulee suoriutua henkilöstönsä rekrytoinnista ja koulutuksesta itsenäisesti.

Hätäkeskusuudistuksen myötä avautui mahdollisuus nykyaikaistaa hätäkeskusten toiminnassa tarvittavaa tieto- ja viestintäteknikkaa. Valitettavasti yhtenäisen tietojärjestelmän rakentaminen on kohdannut monia ongelmia ja siksi on viivästynyt. Tulevaisuudessa tavoitteena on kytkeä keskeiset yhteistyöviranomaiset valtakunnalliseen tietokantaan, joka mahdollistaa verkostomaisen toimintatavan. Uusi tekniikka parantaa suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä mahdollistaa ruuhkatilanteissa hätäkeskusten keskinäisen yhteistyön. Hätäkeskustoiminnan hoitaminen, jos mikä, vaatii hyvää yhteistyötä turvallisuusviranomaisten välillä kaikilla tasoilla.

Arvoisa puhemies! Uudistus on toiminut vasta vuoden 2006 alusta lukien täydessä laajuudessaan, ja monet asiat ovat vielä kehitysvaiheessa. On hyvä, että selonteko käy kriittisesti läpi niin onnistumisia kuin epäonnistumisiakin.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän mielestä hanke on ollut tarpeellinen valtakunnallisen hätäkeskustoiminnan tason nostamiseksi ja viranomaisten yhteistoiminnan tehostamiseksi. Toiminnan vakiintuessa yhtenäiset toimintamenetel-

mät löytynevät ja lastentaudeista päästäneen eroon.

Sinivihreä hallitus on asettanut hätäkeskustoiminnalle kehitystavoitteet, joiden tarkoituksena on parantaa väestön avunsaantia hätätilanteissa. Kehyspäätöksessä on myönnetty määrärahaa lisähenkilöstön rekrytoimiseksi ja tietojärjestelmien kehittämiseen seuraavina vuosina. Hätäkeskustoimintaa koskevan strategian uudistaminen on myös käynnistynyt. Kokouksen eduskuntaryhmä antaakin täyden tukensa hallituksen määrätietoiselle toiminnalle, jotta hätäkeskusten tunnetut ja tiedostetut ongelmat saadaan ratkaistua.

⁴ **Rakel Hiltunen /sd** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hätäkeskuslaitoksessa esiintyi ongelmia jo toiminnan alkumetreillä, erityisesti suurissa kaupungeissa ja ruotsinkielisillä alueilla. Laitos ajautui kriisiin vuonna 2006. Se on selonteossakin kuvattu. Tämä johti muun muassa hätäkeskuksen johtajan eroamiseen, henkilöstön uupumiseen, kentällä kansalaisia auttavan henkilöstön ylikuormittamiseen. Silloinen ministeri Rajamäki käynnisti toimet, joilla tartuttiin ongelmiin ja jotka on myös selonteossa kuvattu.

Yksi selonteon heikkous on kuitenkin siinä, ettei siitä ilmene, kuinka vaaditut toimet ovat tehonneet käytännön tasolla. Toistuvat otsikot lehtien palstoilla kertovat, että hätäkeskus on edelleen hädässä. Esimerkiksi hätäpuheluihin vastaamisessa ja hälytyskohteiden tavoittamisessa on ollut aiempaa enemmän viivettä. Helsingissä vastausviive on kasvanut kunnallisen hätäkeskuksen keskimääräisestä 3 sekunnista 10 sekuntiin, ja silloinkin pystytään vastaamaan vain 71 prosentissa hälytyksiä. Uudistus on toki tuottanut myös hyviä ja aivan välttämättömiä parannuksia lähtötilanteessa hajanaiseen ja aliresursoituun toimintaan. Nämä tekijät on tunnistettu hyvin hallituksen selonteossa.

Hätäkeskukset saavat vastaanottaa vuosittain noin 3 miljoonaa hätäpuhelua eli lähes 10 000 avunpyyntöä joka päivä. Tämä työ edellyttää henkilöstöltä hyvää koulutusta ja kokemusta. Kuitenkin esimerkiksi Helsingin hätäkeskuksen läpi on virrannut kahden edellisen vuoden aikana 256 eri työntekijää, kun virkoja on 58. Tämä kuvaa paljon tilannetta. Kunnallisen hätäkeskuksen aikana pääosa henkilöstöstä poistui täysin palvelleena eläkkeelle. Ennen kaikki päivystäjät olivat oman alansa asiantuntijoita, nyt vain puo-

let, ja muut ovat pääosin nuoria poliiseja, jotka on yritetty perehdyttää lyhyellä pikakoulutuksella käsittelemään kaikenlaisia hätäpuheluita. Saatuaan poliisin viran he ovat luonnollisesti vaihtaneet tehtäviä. Hätätilanteiden riskinarvioinnin taso on heikentynyt. Hätäkeskuksen kokemattomuus ja kasvavat tehtävämäärät ovat herättäneet huolta myös ensihoidossa. Esimerkiksi Husin ensihoitoyksikön hälytystehtävät ovat lisääntyneet 10—15 prosenttia vuosittain. Voi myös kysyä, onko oikea apu aina osunut oikeaan paikkaan.

Arvoisa puhemies! Kuitenkin haluan selkeästi todeta, että tälläkin hetkellä hätäkeskushenkilöstö tekee joka tapauksessa parhaansa. He vain tarvitsevat siihen riittävät työkalut.

Hätäkeskuslaitos ja sitä ohjaavat tahot eivät mielestämme ole saaneet tarpeeksi vahvaa otetta ongelmiin. Tilanteen vakavuutta ei ole riittävästi tunnistettu, eivätkä korjaavat toimenpiteet ole olleet riittäviä.

Sosialidemokraattien mielestä välitön ja ensisijainen toimenpide on tukea Hätäkeskuslaitoksen etulinjassa työskenteleviä hälytyspäivystäjiä ja varmistaa heille pysyvyys, osaaminen, työssä-jaksaminen ja työhyvinvointi. Käytäntö on osoittanut, että hätäkeskuspäivystäjien määrä on mitoitettu epätasaisesti ja liian alhaiseksi. Pidämme tätä tällä hetkellä kriittisimpänä epäkohtana koko terveys- ja turvallisuuskentän henkilöstöpolitiikassa. Mitoitukset on tarkistettava, ja tutkintokoulutuksesta vastaavaan Pelastusopistoon on saatava tarvittavat resurssit kouluttamaan riittävästi osaavia hälytyspäivystäjiä.

Hälytyspäivystäjän työ on erittäin vaativaa ja laaja-alaista. Niinpä päivystäjän ammatillisen perustutkinnon suorittaneillekin on turvattava hyvä perehdytys ja säännöllinen työnohjaus. Henkilöstöresurssissa ja osaamishallinnassa on otettava huomioon työn vaatima erinomainen viireystila ja osaaminen ja osaamisen kehittämistä tukeva täydennyskoulutusjärjestelmä. Selonteossa ei esitetä, kuinka täydennyskoulutukseen tulee varautua.

Hätäkeskuslaitoksen ja alueellisten hätäkeskusten henkilöstöjohtamisen kehittämiseen on edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota.

Hätäkeskuksen monialaisuutta ei ole pystytty tukemaan hätäkeskuspäivystäjien keskeisimmässä työkalussa, tietojärjestelmässä — tähän on viitattu täällä jo aikaisemmissa puheenvuoroissa. Tietojärjestelmän kautta hätäpuhelut otetaan vastaan, riskit arvioidaan ja apu hälytetään. Tietojär-

jestelmän pitäisi soveltua eri toimialojen hyvin erilaisiin vaatimuksiin. Sen tulisi palvella myös hätäkeskustoiminnan laadun arviointia ja kehittämistä.

Selonteossa hallitus on tyytynyt lähinnä perustelemaan ja kuvaamaan uudistusta ja seuraamaan tilannetta. Hallituksen ja eduskunnan vastuulla on se, että hätäkeskuspalvelu saa riittävät taloudelliset ja toiminnalliset resurssit toimintansa kehittämiseen. Hätäkeskuslaitoksen tulisi tunnistaa perustehtävänsä ja roolinsa uudelleen kansalaisia hätätilanteissa palvelevassa verkossa.

Arvoisa puhemies! Hätäkeskustoiminnassa on kysymys kansalaisten perusturvallisuuteen suoraan ja joka päivä vaikuttavasta turvallisuudesta. Hätä on kovin epäpoliittinen asia. Toivomme, että eduskunta muodostaa tässä yhteisen kannan. Meillä on velvollisuus ja kaikki mahdollisuudet turvata hätätilanteisiin joutuneiden kansalaisemme turvallisuus.

5 Unto Valpas /vas (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hätäkeskuslain keskeisestä sisällöstä oltiin eduskunnassa aikoinaan varsin yksimielisiä. Silloin nähtiin, että yhdistämisellä ja keskittämisellä voitiin turvata riittävä päivystys hätäkeskuksiin. Kansalaisiakin helpotti se, että ei tarvinnut miettiä, mihin nimenomaiseen paikkaan kulloinkin piti soittaa. Yhden yleiseurooppalaiseksi tarkoitetun hälytysnumeron käyttöönotto helpottaa hädästä ilmoittamista, ei vain kotimaassa vaan myös muualla matkailtaessa, jos vain kielitaito riittää. Valitettavasti yleisen hälytysnumeron 112 käyttö ei ole edennyt kuitenkaan ripeästi kaikissa EU-maissa.

Aikoinaan, kun hätäkeskuslakia käsiteltiin, niin ilmeisesti ainoa kiista tähän lakiin liittyi Helsingin liittymisestä, aikataulusta ja kustannuksista. Ongelmana ei pidetty silloin paikkakuntien vähäisiä työpaikkamenetyksiä, vaikka monille paikkakunnille tälläkin oli merkitystä. Yksi syy asian etenemiselle silloin varsin yksimielisesti oli se, että keskuksat jäivät kuitenkin maakunnallisiksi.

Vaikka kuinka paikka- ja kulkuyhteystiedot ja karttaphjat voidaan tietotekniikalla saada kätevästi niin ilmoituksen vastaanottajan kuin hälytystehtävään lähtevän ulottuville, voi paikannimien tuntemattomuus johtaa harhaan. Erityistä tarkkuutta vaaditaan eri kuntien saman nimisissä tai puhelimesta samoilta kuulostavissa paikannimisissä. Onpa tiedossa ainakin yksi tapaus, jossa

ambulanssi ohjattiin väärään kaupunkiin vakavien seurauksin.

Arvoisa puhemies! Rationalisoinnin ei pidä olla ainoa peruste hätäkeskusjärjestelmää kehitettäessä. Tästä syystä valiokunnan tulisi tarkkaan paneutua hallituksen ilmoitukseen, että vuoden 2008 aikana selvitetään mahdollisuudet alueiden suurentamiseen. Vasemmistoliiton mielestä hätäkeskusten vähentäminen ja keskittäminen entistä suurempiin yksiköihin ei ole hyvä ratkaisu. Haluan korostaa tätä siksi, että tässä on kyse kuitenkin ihmisten terveydestä, jopa hengestä. Suurissa yksiköissä alueen paikallistuntemus varmasti heikentyy, ja tällöin kansalaisten turvallisuus vaarantuu.

Sen sijaan toiminnan kehittämisessä on varmasti paljon tehtävää niin laitteiden, ohjelmien kuin käytännön rutiinienkin suhteen. Samoin henkilöstön koulutukseen pitää kiinnittää entistä suurempaa huomiota. Koulutuksen pitää olla jatkuvaa, koska ohjelmat ja laitteet uusiutuvat koko ajan.

Arvoisa puhemies! Hätäkeskusten henkilöstö on tärkein voimavara nopealle ja mahdollisimman virheettömälle toiminnalle. Valtion tuottavuusohjelmilla, jotka ovat käytännössä vain henkilöstön vähennysohjelmia, ei pidä vaarantaa hätäkeskusten toimintaa. Liian vähäisellä henkilöstöllä ei saada nopeaa toimintaa aikaan. Nyt jo kansalaiset valittavat, että yhteyden saanti hätäkeskuksiin kestää useinkin liian kauan. Ylikuormitettu henkilöstö ei myöskään hätäkeskuksissa takaa hyvää ja turvallista toimintaa.

Arvoisa puhemies! Vasemmistoliiton mielestä valiokuntakäsittelyssä on tärkeää kuulla hätäkeskusten henkilöstöä. Eduskunnan pitää turvata riittävä henkilöstö hätäkeskuksiin. Asiaa ei hoideta tuottavuusohjelmalla, se johtaa vain henkilöstön vähennyksiin, niin kuin on jo käynyt monilla valtion sektoreilla. Tuottavuusohjelmilla voidaan pilata tarkoituksenmukainen ja luotettava toiminta.

Sitten vielä: Jos hätäkeskukset toimivatkin hyvin, niin suurempi ongelma voi olla sitten se, miten apu saadaan perille mahdollisimman lyhyessä ajassa. Laajoilla alueilla Suomea on muun muassa poliiseja niin harvassa, että apua ei aina saada riittävän ajoissa paikalle. Poliisin toimintojen liiallinen keskittäminen on ongelma varsinkin Itä- ja Pohjois-Suomessa. Sitten ovat nämä matkailukeskukset, joissa saattaa ruuhka-aikoina olla hyvinkin paljon muualta tullutta väkeä. Siis

sujuva toiminta vaatii riittävästi henkilöstöä hätäkeskuksiin sekä kaikille niille sektoreille, jotka antavat apua hätätilanteissa.

⁶ **Heli Järvinen /vihr** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa viime vuosina toteutetun hätäkeskusuudistuksen tavoite oli yksinkertaisesti lisätä turvallisuutta. Asukkaille tämä tarkoitti hätäsoittojen keskittämistä tuttuun numeroon 112.

Nykyinen aluejako on tehostanut hätäkeskusten toimintaa. Toiminnassa on tärkeintä palvelujen saatavuus ja toimivuus. Hätäpuheluun pitää vastata nopeasti, puhelu pitää käsitellä ripeästi, ja tehtävä pitää välittää eteenpäin luotettavasti oikealle viranomaiselle.

Hätäkeskuksille asetettiin viime vuonna tavoitteeksi vastata 10 sekunnissa 86 prosenttiin puhelusta. Kokonaan tavoitetta ei saavutettu, sillä vain 71 prosenttiin puhelusta vastattiin tavoiteajassa. Virheellisten puheluiden suuri määrä ja samoja tapahtumia koskevat useat ilmoitukset hidastavat ajoittain vastaamista. Täällä on käynyt jo ilmi virheellisten soittojen ja ilkeävaltasoittojen suuri määrä.

Jatkossa onkin syytä miettiä, miten soitot saadaan paremmin kohdentumaan oikeaan paikkaan. Siihen tarvitaan valistusta ja neuvontaa mutta myös palvelupuhelimia kiireettömiä soittoja varten. Jatkossa tarvitaan myös entistä sujuvampaa viranomaisyhteistyötä keskusten toimintatapoista riippumatta. Tätä vaativat esimerkiksi myrskyt ja luonnonmullistukset. Hallitusohjelmassa on jo nyt kirjattu, että keskusten pitää voida tukea toisiaan ruuhkatilanteissa ja poikkeusoloissa.

Uudistuksen tavoitteena oli, että hätäkeskuksissa on kellon ympäri riittävästi henkilöstöä turvaamaan hätäkeskuspalvelut koko maan väestölle. Silti kaikkia virkoja ei ole saatu täytettyä. Etenkin Helsingin hätäkeskuksen henkilöstömäärä on edelleen rekrytointivaikeuksien ja vaihtuvuuden vuoksi alimitoitettu.

Toisaalta valtion tuottavuusohjelman toteuttaminen edellyttää Hätäkeskuslaitoksenkin virkojen vähentämistä. Ohjelman on linjattu koskevan muuta kuin päivystyshenkilökuntaa, mutta siitä huolimatta ylimenokaudella keskuksissa vakituisia virkoja on muutettu määräaikaisiksi, mikä vaarantaa tehtävien jatkuvuuden. Samaan aikaan hätäkeskuksissa on enemmän sairauspoissaoloja kuin muissa virastoissa keskimäärin. Tulevana

kahtena vuotena toimintamäärärahaa korotetaan 2 miljoonalla eurolla. Tämä mahdollistaa hätäkeskusten henkilöstömäärän vahvistamisen väliaikaisesti 40 henkilötyövuodella ja tuo näin ongelmaan ainakin vähän apua.

Vihreä eduskuntaryhmä pitää tärkeänä, että hätäkeskusuudistuksen seurantatyössä kiinnitetään erityishuomiota työntekijöiden jaksamiseen ja riittävään määrään.

Uudistus on osoittanut selkeästi myös johtamistaidon tarpeen. Joidenkin hätäkeskusten työilmapiiri on ollut huono ja johtamisessa on ollut ongelmia. Ensi vuoden budjetissa onkin varattu 2 miljoonaa euroa johtamisjärjestelmän parantamiseen. Johtamiskoulutuksen tarve tulee huomioida myös muuta valtion aluehallintoa uudistettaessa.

När nödcentralernas service utvecklas är det viktigt att säkerställa att så många som möjligt får hjälp på sitt modersmål. Då nya nödcentraler inlett sin verksamhet har den svenskspråkiga servicen i vissa fall visat sig vara bristfällig. Ett sätt att lösa problemet har varit språkkurser för personalen. Utöver dessa bör man även utreda möjligheterna att erbjuda jourutbildning på svenska.

Uudistuksen yhteydessä oli tavoitteena siirtyä kaikkien viranomaisten yhteiseen tietojärjestelmään. Sen rakentaminen on osoittautunut suunniteltua vaikeammaksi.

Edelleen osa hätäkeskuksien henkilökunnasta joutuu päivystämään vikailmoituksia virka-ajan ulkopuolella ilman asianmukaista korvausta. Hallitus on osoittanut kehyskaudelle yhteensä 6,3 miljoonaa euroa määrärahaa järjestelmän kehittämiseen. Vuorokauden ympäri toimiva vika-päivystys on määrää saada vihdoin käyttöön ensi vuoden alussa, mikä helpottaa tilannetta, vaikkei poistakaan kaikkia ongelmia.

Uudistunut puhelintekniikka tuo haasteita myös asukkaille. Kun ennen puhelussa pärjäsi hyvin kunnan nimellä ja katuosoitteella, olisi virheiden välttämiseksi nykyään paras tietää oman kodin ja kesämökin gps-koordinaatit. Ne ovat kaikkien ulottuvilla esimerkiksi nettiosoitteessa 112.fi.

Arvoisa puhemies! Kun jatkossa hätäkeskusten toimintaa tehostetaan ja tuottavuutta parannetaan, on syytä muistaa, että aina suuremmat kokonaisuudet eivät ole turvallisuuden kannalta parhaita. Hätäkeskuksen tavoite on vastata 86

prosenttiin puheluista 10 sekunnissa. Parhaiten tavoitteen saavuttavat tällä hetkellä pienimmät keskuksat, kuten Etelä-Savon hätäkeskus. Jos entistä suurempia hätäkeskusalueita kuitenkin tavoitellaan, tulee muistaa, että tietotekniikka mahdollistaa pian toiminnan mistäpäin Suomea tahansa. Siksi keskusten toimintaa tulee kehittää yli nykyisten aluerajojen.

Ed. Pekka Haavisto merkittiin läsnä olevaksi.

7 Thomas Blomqvist /r (ryhmäpuheenvuoro):

Herr talman! När man läser statsrådets redogörelse om nödcentralsreformen får man lätt den bilden att eftersom reformen var nödvändig så fungerar den, men också att de nya nödcentralerna skulle fungera ännu bättre och vara ännu mer produktiva och kostnadseffektiva om de bara vore större.

Jag skulle egentligen redan i detta skede vilja ställa en fråga om hur många nödcentraler statsrådet anser att vi klarar oss med i Finland, men jag vet också att svaret på den frågan får vi först om något år. Det är kanske ändå skäl att minnas att i slutet på 1990-talet fanns det 34 kommunala nödcentraler medan polisen hade 23 alarmeringscentraler. Man kan fråga sig hur många centraler vi totalt kommer att ha efter några år. Räcker tio eller blir de ännu färre?

Arvoisa puhemies! Kuten valtioneuvosto toteaa, siirtyminen kunnallisista hätäkeskuksista valtion hätäkeskuksiin ei ole kaikilta osin ollut täysin ongelmatonta. Hätäkeskuslaitoksessa on ollut sisäisiä ongelmia, henkilöstöpuolella on ollut haasteita, ja lisäksi — tästä ruotsalaiseen eduskuntaryhmään on toistuvasti oltu yhteydessä — kielellinen palvelu ei ole toiminut tyydyttävästi kaikissa tilanteissa. Mielestäni myöskään valtioneuvoston selonteko ei vastaa siihen, miten kaikki nämä kysymykset tulisi ratkaista lyhyellä tähtämellä.

Yhtenä koko hätäkeskusuudistuksen päätaroituksena oli turvata henkilöstön riittävyys kaikissa hätäkeskuksissa ympäri vuorokauden. Henkilöstön riittävyys oli yksi suurimpia ongelmia aiemmissa hätäkeskuksissa, mutta vaikuttaa siltä, kuin myös uusi Hätäkeskuslaitos ja sen hätä-

keskukset olisivat saaneet henkilöstöongelman perintönä edeltäjiltään. Koulutetun työvoiman saatavuus ja myös henkilöstön vaihtuvuus on yhä edelleen ongelma, johon ei ole yksinkertaista ja nopeaa ratkaisua.

Statsrådet säger i sin redogörelse att det gäller att se till att grundutbildningen är tillräcklig för att kunna åtgärda personalbristen. Regeringen menar att också verksamheten nu har stabiliserats efter att man flyttat en del av utbildningen till huvudstadsregionen, ordnat läroavtalsutbildning och ökat antalet som utbildas till jourhavande. Svenska riksdagsgruppen hoppas att de vidtagna åtgärderna skall vara tillräckliga men befarar samtidigt att så inte är fallet.

I en nödsituation gäller det att få hjälp snabbt. Då är det av avgörande betydelse att tekniken fungerar, att man får kontakt med nödcentralen och att någon faktiskt svarar — också på andra språk än finska. Att räddningsinstitutet ligger i Kuopio har inverkat på intresset att söka sig till utbildningen, och det är något vi märker av speciellt på finlandssvenskt håll. Statsrådet säger i redogörelsen att det i enstaka fall kan förekomma problem i språkservicen vid nödcentralerna. Men när det gäller att få hjälp i en nödsituation är redan några enstaka fall för mycket.

Statsrådet erkänner att ett problem är räddningsinstitutets placering med tanke på rekryteringen till södra och västra Finland. Svenska riksdagsgruppen stöder därför helhjärtat statsrådets förslag att inleda utbildning på svenska för jourhavande vid nödcentraler i samarbete med en svenskspråkig yrkeshögskola i södra Finland, men hoppas samtidigt att det inte stannar vid en utredning utan att utbildningen faktiskt också inleds. Vidare anser svenska riksdagsgruppen att statsrådet bör vidta åtgärder för att möjliggöra att nödcentralerna kan betjäna på samiska på det samiska språkområdet.

Herra puhemies! Valtioneuvosto esittelee lopuksi hätäkeskustoiminnan kehittämisen suunta- viivoja. Valtioneuvosto lupaa, että toiminnassa tullaan ottamaan huomioon molempien kieliryhmien tarpeet ja Suomi monikulttuurisena yhteiskuntana, johon kohdistuu kasvavassa määrin maahanmuuttoa. Valtioneuvosto haluaa parantaa resurssien käyttöä, muuttaa hätäkeskusten toimintamallia ja kehittää henkilöstön osaamista. Tämä halutaan tehdä suuremalla hätäkes-

kusalueita vuoteen 2015 mennessä sekä ottamalla käyttöön yhteinen tietokanta ja valtakunnallinen tietojärjestelmä.

Herr talman! Svenska riksdagsgruppen stöder tanken på att öka samarbetet mellan nödcentralerna och hoppas att ett landsomfattande informationssystem och en gemensam databas medför de förbättringar som statsrådet eftersträvar. Besluter man dessutom om förbättringar gällande utbildningen på området är det möjligt att också personalsituationen förbättras. Svenska riksdagsgruppen ställer sig dock tveksam till att större enheter och större distrikt automatiskt skulle bli effektivare och billigare. Samma mängd potentiella klienter måste ändå betjänas av samma mängd personal. Stort är inte alltid vackrast och bäst eller ens mest effektivt.

⁸ **Kari Kärkkäinen /kd** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! "Ei ole vaikeampaa ja vaarallisempaa tehtävää kuin luoda asioille uusi järjestys. Kaikki ne vastustavat uudistusta, joille vanhasta järjestelmästä on ollut etua, ja sitä puolustavat vaimeasti ne, jotka siitä eniten hyötyisivät." Nämä sanat ovat hätäkeskusuudistuksen arviointitutkimuksen kansilehdeltä, jota opusta valitettavasti eduskuntaryhmille ei jaettu. Kristillisdemokraattien eduskuntaryhmä edellyttääkin, että hallintovaliokunta huomioi omassa mietinnössään nuo epäkohdat, mitä tuossa arvioinnissa on nostettu esiin.

"Olette jonossa. Pyrimme vastaamaan mahdollisimman pian." Hätäni kaksinkertaistui, kun kuulin tuon viestin hätäkeskukseen soittaessani." Näin kertoi eilen savolaisrouva junassa. Hätäkeskusuudistuksen keskeisenä tavoitteena on puhelimeen vastaamisen nopeus, puhelun käsittelyaika ja tehtävän oikeasisältöinen välittäminen. Hätäkeskuslaitokselle asetettiin tavoitteeksi vuonna 2006 vastata 10 sekunnissa 86 prosenttiin hätäpuheluista. Hätäkeskuslaitos jäi tavoitteessaan 71 prosenttiin. Tämän vuoden aikana tammi—kesäkuussa yli 30 sekunnissa vastattujen hätäpuhelukojen osuus oli 6 prosenttia ja tehtävien käsittelyajalle asetetuista tavoitteista jäätiin 49 prosenttiin.

Nykyisellään hätäkeskusten tehtävät, työn organisointi ja päivystyshenkilömäärät eivät vastaa toisiaan. Henkilöstöä ei ole riittävästi täyttämään niitä odotuksia, joita hätäkeskustoiminnalle asetetaan. Kustannustehokkuuden nimissä

henkilökunta on vedetty äärimmilleen. Näillä resursseilla vastausajat pitenevät. Näin ollen niin yhteistyöviranomaisten kuin kansalaistenkin tyytymättömyys tällä resursoinnilla varmasti lisääntyy. Työntekijöiden sairauspoissaolot kertovat työn liiasta kuormittavuudesta: vuodessa oli keskimäärin 15,8 päivää per henkilö sairauslomalla ja jopa neljässä yksikössä yli 20 päivää per henkilö. Hätäkeskukset ylittävät tuplasti, voi sanoa, keskimääräisen valtionhallinnon sairauspoissaolojen keskiarvon, joka on 8,5 päivää per vuosi. Myös hätäkeskusten johtajien valinnassa on kiinnitettävä enemmän huomiota kokemukseen hallintotyöstä.

Arvoisa puhemies! Helsingissä noin puolet työntekijöistä vaihtuu vuosittain. Keskuksessa on ollut töissä kahden vuoden aikana peräti 255 päivystäjää. Ensihoitoyksikön ylilääkärin Teuvo Määtäen mukaan kokemattomat päivystäjät ruuhkauttavat sairaanhoitoa lähettäessään yksiköitä turhiin tehtäviin. Hätäkeskuslaitos tarvitsee tuntuvasti lisää rahaa ja työrauhan toiminnan vakiinnuttamiseen. Tuottavuusohjelmaa ei voida toteuttaa ilman päätöstä hätäkeskusten määrän supistamisesta 3—7:ään, ja tässä onkin useassa puheenvuorossa viitattu, että se on tapahtumassa kenties 2015:een mennessä.

Kaksikielisillä alueilla on ollut vaikeuksia rekrytoida riittävästi kaksikielisiä päivystäjiä. Suomenkielisillä alueilla ei aina pystytä palvelemaan avuntarvitsijoita ruotsiksi. Selvityksen mukaan tällaisia tarpeita ei kyllä juuri ole ilmennyt. Mutta hätäkeskusten tulisi sopia menettelytavoista avun saamiseksi muista hätäkeskuksista tilanteessa, jossa omassa hätäkeskuksessa ei ole paikalla ruotsin kielen taitoista päivystäjää. Myös englannin ja venäjän osaamistarpeisiin tulisi kiinnittää huomiota erityisesti turistialueilla ja laajasti Itä-Suomessa.

Hätäkeskuksiin soitetaan liikaa sen toimintaan kuulumattomia puheluita. Ihmiset kysyvät sähkökatkosten syitä, liikenneolosuhteita, lääkkeiden annostelua jne. EU-komissio onkin tehnyt päätöksen 116-numeron varaamisesta yhteiskunnallisesti tärkeiden palveluiden ilmaisnumeroksi. Kd-eduskuntaryhmä näkee tärkeäksi ei-kiireellisten asioiden hoitoon tarkoitettujen numeron käyttöönoton. Ministeriötasolla Hätäkeskuslaitokselta puuttuu puolestapuhujia myöskin, ja tämä varmasti heijastuu koko sen toimintaan. Pelkkä tulosohjausmenettely ei paranna hätäkeskusten asemaa.

Arvoisa puhemies! Hätäkeskusten resurssipuola, tietojärjestelmien ongelmat, epäselvä työnjako, ongelmat hätäkeskuspäivystäjien koulutuksessa ja kattavien riskinarviointiohjeistuksien puute kertovat, että uudistus on vielä varsin ontuva.

⁹ **Pirkko Ruohonen-Lerner /ps** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nykyiset 15 alueellista hätäkeskusta ovat syntyneet viime vuosina toteutetun laajan uudistustyön tuloksena, kun poliisiin, pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen vastaavat organisaatiot yhdistettiin valtion ylläpitämiksi hätäkeskuksiksi. Uudistus on edistänyt viranomaisten välistä yhteistyötä, joka on Suomessa toki ennestäänkin ollut korkealla tasolla.

Huolimatta tietyistä ylimenokaudelle tyypillisistä ongelmista voi perussuomalaisten eduskuntaryhmä yhtyä selonteossa esitettyyn arvioon, jonka mukaan hätäkeskusuudistus on ollut kokonaisuutena perusteltu, kun sitä katsotaan kansalaisen kannalta. Uudistuksen jälkeen on hätänumerosta 112 voinut saada apua kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa kautta maan.

Arvoisa puhemies! Asiaa edelleen kansalaisen kannalta arvioitaessa on olennaista se, kuinka nopeasti ja kuinka asiantuntevasti hätäpuheleluun vastataan. Parantamisen varaa on. Viime vuonna Hätäkeskuslaitokselle oli asetettu tulostavoitteeksi vastata 10 sekunnissa 86 prosenttiin hätäpuheluista. Tavoitetta ei saavutettu; prosentti jäi 71:een. Tosin tällaiset tulosneuvotteluissa asetetut tulostavoiteprosentit yleensä valtionhallinnossa ja tällä sektorilla erikoisesti vaikuttavat hyvin keinotekoisilta. Ne saattavat olla jopa ongelmallisia, jos hätäkeskuksista sen kummemmin asiaa harkitsematta sysätään hyvinkin vaatimattomia asioita poliisille vain siksi, että saavutettaisiin liikemaailmasta valtionhallintoon apinoidut, täysin keinotekoiset tulostavoitteet.

Kenttätyötä tekevän poliisin näkökulmasta hätäkeskusten riskiarviointitoiminnassa on näin ollen järjeistämisen varaa. On veronmaksajienkin etu, ettei poliisipartioita lähetetä turhien hälytysten takia pitkien matkojen päähän. Tilannetta tuskin parantaa selonteostakin vahvasti henkivän, yhden aikamme johtavan mantran hokeminen: on siirryttävä yhä suurempiin yksiköihin, siis tässä tapauksessa suurempiin hätäkeskusalueisiin.

Hektisessä hätäkeskustyössä tarvitaan kokemuksen kautta syntyvää rautaista asiantuntemusta, jotta asioiden harkittu tärkeysjärjestykseen asettaminen on mahdollista. Etenkin Pääkaupunkiseudun hätäkeskuksiin on saatava lisävakansseja. On varmistettava, ettei valtion tuottavuusohjelman mukainen virkojen vähentämisleikkuri iske Hätäkeskuslaitokseen. Toisaalta on varotettava, ettei varoja haaskata uuden erillisen hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen järjestämiseen josakin Rannikko-Suomessa. Perussuomalaisten mielestä koulutus Kuopion Pelastusopistossa saa luvan riittää. Uutta opinahjoa ei pidä pystyttää.

Arvoisa puhemies! Kansalaisten laadukkaampaan palveluun hädän hetkellä päästään huolehtimalla hätäkeskushenkilöstön riittävydestä ja ammattitaidosta. Tärkeää on myös tiedottaa kansalaisille, millaisissa asioissa hätänumeroon voi soittaa ja millaisissa ei.

Voimme olla kiitollisia teknisestä kehityksestä, joka on mahdollistanut muun muassa matkapuhelimen paikantamisen sairauskohtauksen sattuessa. Se on pelastanut ihmishenkiä. Sen sijaan erityisryhmille, kuten kuuroille, tärkeiden hätätekstiviestien teknisessä toteutuksessa on vielä kehittämisen varaa, kuten selonteossakin todetaan. Myös karttaohjelmien oikeellisuuteen on kiinnitettävä huomiota etenkin näin kuntaliitosten aikana.

Arvoisa puhemies! Hätänumero 112 on numero, johon kansalaisten pitää voida luottaa. Selonteon yhteenvedossa todetaan, että ongelmista huolimatta hätäkeskustoiminta on ollut pääosin luotettavaa. Perussuomalaisten mielestä ainoa järkevä tavoite on, ilman prosenttilukuja, että toiminta on täysin luotettavaa.

¹⁰ **Matti Saarinen /sd** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Olisin tiedustellut ministeriltä: Miten sopivat yhteen suuremmat toiminta-alueet vähemmällä henkilökunnalla? Onko nyt käymässä niin, että tuottavuusohjelma ajaa kansalaisten turvallisuuden ohi, koska tässä selonteossa todetaan muun muassa, että "valtion tuottavuusohjelman toteuttaminen edellyttää Hätäkeskuslaitoksen virkojen vähentämistä". Samoin siellä todetaan, että "keskeiset ongelmat liittyvät erityisesti henkilöstön riittävyteen ja sen saatavuuteen". Eikö tässä ole hyvin merkittävä ristiriita? Toiminta edellyttää jotain ihan muuta kuin tuottavuusohjelma.

Ja miksi tässä on näin kova kiire, kun systeemit on vastikään luotu? Siellä on ollut lastentautteja, ihan inhimillisiäkin. Miksi nyt pitää lähteä muutoksen vuoksi muuttamaan? Eräällä tavalla tuntuu, että vesitetään sitä tulosta, mihin tähän asti on ylletty.

Korostaisin myös, että kun on kysymys kansalaisten turvallisuudesta, niin erityisesti kyllä kielitaidon merkitys silloin korostuu. Toivoisin, että tämä otettaisiin kaikissa olosuhteissa huomioon.

¹¹ **Tuula Väättäinen /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työntekijöiden työturvallisuutta, työolosuhteita ja annetun palvelun laatua voidaan varmistaa monella eri tavalla. Yleensä työpaikoilla on luottamushenkilöillä eli luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuilla keskeinen rooli myös näiden asioiden varmistamisessa.

Arvoisa ministeri, millä tavalla hätäkeskuksissa on huolehdittu siitä, että luottamusmiehillä on tilaa toimia, ja millä tavalla työsuojeluvaltuutettujen tehtävät on siellä järjestetty?

¹² **Markus Mustajärvi /vas** (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Ministeri Holmlund puheessaan toteaa, että vieläkin on tarvetta alueitten suurentamiseen toiminnan kehittämiseksi, tuottavuuden parantamiseksi ja viranomaisyhteistyön tehostamiseksi. Ed. Saarinen viittasi näihin tuottavuusohjelman velvoitteisiin, ja esimerkiksi nä voi mainita esimerkiksi Lapin, joka on kansainvälisin maakunta, jossa joillain alueilla paikalla olevan väestön määrä moninkertaistuu matkailukautena. Lisäksi Lapissa eletään äärevissä olosuhteissa ja etäisyydet ovat todellinen ongelma, ja se ongelma korostuu silloin, kun on hätätilanne.

Kuinka te nyt aiotte sitten tällä yhtälöllä, näillä reunaehdoilla, varmistaa sen, että tästä tuottavuudesta ja sen hokemisesta ei tule semmoista perustetta, joka menee kaikkien muiden peruste-luitten ohi?

¹³ **Bjarne Kallis /kd** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Hätäkeskusten tärkein resurssi on henkilökunta. Kiinnitin huomiota siihen raportissa olevaan tietoon, mikä myöskin valio-kunnassa on käynyt ilmi, että sairauspoissaolot ovat jatkuvasti kasvussa. Siis ne olivat korkeat vuonna 2006, mutta kasvavat edelleen vuonna 2007. Yli 18 poissaolopäivää sairauden takia vuodessa on tämän päivän tieto. Kun henkilöstö

on tärkein resurssi, niin kyllä minä odotan, että selvitetäisiin oikein kunnolla, mistä nämä suuret poissaolot johtuvat. Sairaustapaukset johtuvat todennäköisesti siitä, että henkilökunta tekee työtä kovan paineen alla, ja siihen auttaa vain koulutus. Jos on hyvä koulutus, hyvä ammattitaito, silloin ei myöskään ole niitä paineita, mitä on, kun on epävarmuuden tunne (Puhemies: Minuutti on kulunut!) ja epävarmuuden tunteen alaisena pitää tehdä työtä.

¹⁴ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund:** Arvoisa puhemies! Voinko tulla tuonne ...

Puhemies: 3 minuuttia!

Puhuja: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitos näistä puheenvuoroista. Paljon on esitetty kritiikkiä, ja mielestäni sitä sopii myös antaa. Tämän selonteon tarkoitus ensinnäkin on selkeästi tulla esille myös ne kohdat, jotka eivät ole aivan kohdallaan. Pysin nyt kuitenkin vastaamaan tässä esille tulleisiin kysymyksiin.

Ensinnäkin ed. Saarinen kysyi henkilöstömäärästä ja tuottavuusohjelman vaikutuksista. Sisäasiainministeriössähän on tehty sellainen linjaus, että tuottavuusohjelma ei koske operatiivisissa tehtävissä olevia hätäkeskuspäivystäjiä, ja sen linjauksen olen itse myös tehnyt. Tällä hetkellä hätäkeskuksissa työskentelee yhteensä 706 henkilöä, joista 528 on päivystäjiä, vuoromestareita 91 ja muuta henkilökuntaa 87. Eli jos ajatellaan, että rakenne on 15 hätäkeskusta, niin muun henkilökunnan määrä on 87. Eli uskon, että muun muassa alueita suurentamalla löydämme selkeästi etua myös tältä osin. Tuottavuusohjelman toteuttaminen ei tietenkään ole pääasia, vaan pääasia on se, että hätäkeskuspalvelut tuotetaan laadukkaasti ja siten, että kaikki voivat saada tarvitsemansa avun ja vastauksen mahdollisimman nopeassa ajassa.

Ed. Väättäinen kysyi työsuojeluvaltuutetun asemasta ja henkilöstön kuulemisesta. Hätäkeskuslaitoksen uusi johtajahan aloitti elokuun alussa tehtävänsä ja hän aloitti hyvin haasteellisessa ilmapiirissä. Varmaan kaikki muistamme vuonna 2006 Hätäkeskuslaitosta kohdanneen kriisitilanteen, ja voin aivan rehellisesti sanoa, että tämä näkyy yhä edelleen henkilöstössä. Olen itsekin puhunut paljon ihan päivystäjien kanssa, ja on hyvin tärkeätä, että heidän kuulemiseensa ja jakamisensa kiinnitetään erityistä huomiota, ja

tältä osin annan täyden tukeni sille toiminnalle ja työlle, mitä Martti Kunnasvuori tekee Hätäkeskuslaitoksen ja -yksikön ohjeistamisessa ja henkilökunnan jaksamisen parantamisessa.

Tähän liittyi myös ed. Kalliksen puheenvuoro, joka kiinnitti huomiota suuriin sairauspoissaolomääriin. 18,7 on arvio vuoden 2007 ajalta. Tämähän on varsin korkea määrä, varsinkin kun keski-ikä on 42 vuotta, eli tähän pitää kiinnittää myös huomiota. On selkeästi asetettu tavoitteet sille, että sairauspoissaolojen määrää pystytään vähentämään. Aivan tarkkaan ei pysty sanomaan, mistä se johtuu, mutta sitä varmaan pystytään hyvin pitkälti muun muassa oikean salityöskentelyn ja oikean resursoinnin kuten myös koulutuksen keinoin parantamaan. Tältä osin luonnollisesti tietysti vastuuta on myös Hätäkeskuslaitoksella itsellään, eli tietenkin sieltä tulevat nämä konkreettiset toimet käytännössä.

¹⁵ **Markku Pakkanen /kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa tehdään Paras-hanketta kaiken aikaa ja hätäkeskus uudistus on meneillään. Täällä on aiheellisesti kiinnitetty huomiota henkilökuntaan, mutta haluaisin itse kiinnittää huomiota siihen hädässä olevaan. Elikkä miten on valmistauduttu, kun kuntaliitoksia tapahtuu, osoitteisiin ja niiden muuttumisiin? Suomessa on kymmeniä kuntia, joissa esimerkiksi Rinnetie löytyy osoitteista. Onko valmistauduttu siihen, että tämä osoiterekisteri laitetaan ajan tasalle ennen kuin uudistus tehdään ja näin löytyy kohde nopeasti? Ei ole tarkkaa se, kuinka nopeasti puhelimeen vastataan, vaan sen kuinka akkiä se ambulanssi tai poliisi tai paloauto kerkiää sinne osoitteeseen. Että löytyy se oikea osoite oikeasta kunnasta, se on mielestäni erittäin tärkeä asia. Tähän haluaisin selvityksen.

¹⁶ **Juha Hakola /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä ed. Mustajärvi peräänkuulutti muun muassa sitä, millä tavoin arvioidaan näitä niin sanottuja päivähenkilöstömääriä eri alueilla loma-aikoina jnp. Samoin on esitetty puheenvuoroja Helsingin hätäkeskuksen henkilöstömäärästä.

Aikanaan, kun noita hätäkeskuksen päivystäjämääriä alettiin pohtia, otettiin laskuriksi niin sanottu Erlangin kaava, jonka mukaan asukasmäärä kerrotaan 0,8:lla. Tuo tuottaa tietysti ongelmia sinne, missä päivähenkilömäärä on alu-

eella iso. Se ei anna oikeaa tulosta. Näin tapahtui myöskin Helsingissä. Siitä syystä 57 on aivan riittämätön määrä, kun otetaan huomioon se, että aiemmin esimerkiksi poliisin hälytyskeskuksessa oli 63 virkaa.

Kyysisinkin ministeriltä: Kun koulutusjärjestelmä on keskittynyt pääsääntöisesti Kuopioon, onko nyt tutkittu sitä vaihtoehtoa, että voitaisiin lisätä tänne Helsinkiin tai Pääkaupunkiseudulle päivystäjäkurseja? Tiedän, että niitä jo täällä on, (Puhemies: Minuutti on kulunut!) mutta onko tutkittu mahdollisuutta saada niitä lisää?

¹⁷ **Erkki Pulliainen /vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuo käytetyt ryhmäpuheenvuorot olivat mukavaa kertausta siitä, mitä selonteossa on sanottu. Mutta yksi puheenvuoro poikkesi eräiltä kohdin selvästi tästä tavasta, ja se oli ed. Mäkisen puheenvuoro, jossa hän antoi potkut poliisimiehille tuolta hätäkeskuksista. Minä ymmärrän tämän kyllä vähän toisella tavalla, että hätäkeskuspäivystäjien ohella sinne kuuluvat asetuksen mukaankin poliisimiehet ja nimenomaan poliisimiehet, ja aivan erikoisesti siellä tarvittaisiin kokeneita poliisimiehiä. (Ed. Rajamäki: Näin on!) Kahdessa hätäkeskuksessa itse asiassa olen käynyt valiokuntatyön yhteydessä aikoinaan. Kyllä siellä tarvitaan kokeneita poliisimiehiä, jotta pystyy tilanteet hallitsemaan. Olen jyrkästi eri mieltä ed. Mäkisen kanssa.

¹⁸ **Raimo Vistbacka /ps** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Tästä on hyvä jatkaa, mihin ed. Pulliainen päätti. Toivoisin, että ed. Salo antaa hieman tukiopetusta ed. Mäkiselle siitä, kuinka tärkeää on se, että hälytyspäivystyksessä on sellainen henkilö, joka tietää ja tuntee poliisin kenttäolosuhteita, eli mieluummin sellainen henkilö, jolla on poliisikoulutus ja myöskin kenttäolosuhteiden tuntemusta ja kokemusta.

Arvoisa herra puhemies! Kun ministeri jälleen viittasi alueiden suurentamiseen, eikö sitten olisi parasta, jos karrikoiden sanoo, että maassa olisi yksi keskus, niin on turha joka vuosi aina puhua siitä, että pitää suurentaa ja suurentaa, koska nyt jo osittain on se tilanne, että paikallistuntemus on hävinnyt, ja tekniikalla sitä ei kaikkea voida korvata? Siinä on suuri haaste ministerille ja ministeriölle, kun näitä uusia asioita lähdetään pohtimaan ja uudistusta tekemään.

¹⁹ **Tapani Tölli /kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä keskustelu ja selonte-ko ovat osoittaneet osaltaan, että hätäkeskusuu-distus oli välttämätön ja tarkoituksenmukainen. Tämä keskustelu antaa erittäin hyvät eväät hal-lintovaliokunnan työskentelyyn. Aiomme hallin-tovaliokunnassa perusteellisesti paneutua tähän asiaan. Hätäkeskusjärjestelmä vaatii paljon ke-hittämistä, mutta sinänsä järjestelmänä se on hyvä ja kehittämiseen on syytä täysin paneutua.

²⁰ **Tapani Mäkinen /kok** (vastauspuheenvuo-ro): Arvoisa herra puhemies! Täällä kiinnitettiin huomiota puheenvuorooni ja siihen kohtaan, kun totesin, mihinkä poliisimiehet ovat koulutuksensa saaneet. Poliisimiehet ovat saaneet koulutuk-sensa ollakseen kentällä ihmisten parissa, siellä missä ihmiset tarvitsevat apua, eivät ollakseen puhelimeen vastaamassa. Puhelimeen vastaami-nen on aivan toinen asia. Sitä varten saadaan erikseen koulutusta. Se on laaja-alaisempaa. Niin kuin tiedämme, (Ed. Rajamäki: Ei hätäkeskus ole mikään Neiti Aika!) hätäkeskuksen vastaanotto-puheluista merkittävä osa on toki poliisiviran-omaisille kohdistuvia puheluita, mutta sitten tulle toki paljon myöskin muita puheluita. Var-masti poliisimiesten koulutus on tarkoitettu ken-tällä olevaa poliisitoimintaa varten. Hätäkeskuk-seen liittyvä, paljon laaja-alaisempi koulutus on sitten toinen juttu.

Arvoisa puhemies! Haluaisin kiinnittää yhteen asiaan huomiota, siihen — kysymyksenä itse asiassa ministerille — kun puhutaan teknolo-gioiden kehittymisestä ja niiden mukaanotosta auttamaan hätäkeskustyöntekijöitä ja ihmisiä, kansalaisia, toimintojen sujuvasta kehittämisestä. Kysyisin, millä (Puhemies koputtaa) aikatau-llulla niitä teknologian kehittämisiä, elikkä vii-taan näihin tekstiviesteihin ja eCall- ja muihin järjestelmiin, ollaan kehittämässä.

Puhetta oli ryhtynyt johtamaan ensimmäinen va-rapuhemies Seppo Kääriäinen.

²¹ **Kari Rajamäki /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti on todettava, että kirjoituspöytäpelastajat ja -poliisit ovat kyl-lä päässeet sisäasiainministeriössä nyt pääosaan.

Ensinnäkin, yksimielisestä valmistelusta huo-limatta poliisiipiirijakohan uusittiin Supon johta-jaksi tähtäävän erityisavustajan toimesta, ja yllä-tys ei ollut, että lopputulos oli valintaa valmiste-levan poliisijohdon näköinen.

Hätäkeskusjärjestelmän sisäajovaiheessa nyt suunnitellaan rajua hätäkeskusten määrän vä-hentämistä, ja se on ilman muuta kansalaisten ja viranomaisten läheisyyttä ajatellen turvatto-muskysymys. Ei hätäpuheluissa voida kokeilla taksitilausta Inarista Helsinkiin. Kysymys on niin vakavista kansalaisen turvallisuuteen liitty-vistä asioista.

Samalla tavalla lääkäri- ja pelastushelikopteri-toiminnassa selkeästi pyritään siirtämään sisäasi-ainministeriöstä nyt vastuuta pois, operatiivista vastuuta, ja on epärealistista kuvitella, että ar-meijan raskaat kopterit eksyneitä marjamiehiä et-sivät tai Rajavartiolaivos sukkuoi Saimaalla. Eli myöskin tämä kuvitelma, että siirretään homma vain Rahiksen rahoista, on myös kansallisten pel-lien kannalta vaarallista. (Puhemies koputtaa) Mutta kaiken kaikkiaan turvallisuusjärjestelmän rakenteisiin olette yleisesti ottaen puuttumassa hyvin vakavalla tavalla.

²² **Lauri Kähkönen /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä selonteon yhteen-vedossa todetaan, että rakenteilla olevat toimi-tilahankkeet arvioidaan uudelleen. Tällä hetkel-lähän nämä rakennushankkeet ovat menossa Helsingissä ja Joensuussa. Kysynkin arvoisalta ministeriltä: Lopetetaanko rakentaminen Joen-suussa, vai tarkoittaako tämä virke Helsingin hankkeen jäädyttämistä? Eli missä on pitkäjän-teisyys?

Totean vielä lopuksi, että täällä selonteossa viitataan näihin tehokkuuslukuihin. Tiettyjä mit-tareita siinä on vain muutama, ja niissä nämä tehokkaimmat yksiköt löytyvät pienemmiltä, ta-vallaan ovat pienempiä yksiköitä.

²³ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund:** Ar-voisa puhemies! Tässä on tullut esille useitakin kysymyksiä. Pysin tässä kirjaamaan itselleni ainakin osan näistä vastauksista, mikäli ehdin. Täs-sä oli niin monta kysymystä peräjälkeen.

Helsinki nousi esille, kysymys osoitteista ja niiden päivittämisestä. On aivan totta, että esi-merkiksi kuntaliitosten myötä kadunnimet muut-tuvat, ja silloin on hyvin tärkeätä, että nämä saa-daan päivitettyä mahdollisimman nopeasti myös

hätäkeskusten tietojärjestelmiin. Tältä osin ongelma on kyllä tiedostettu. Ensisijaisesti on tietenkin tärkeätä, että kunnat ilmoittavat uudet nimet mahdollisimman nopeasti, ja sen jälkeen niitä voidaan sitten myös soveltaa käyttöön.

Tässä on noussut esille myös henkilökunnan riittävyys ja sellaiset kysymykset, miten käytännössä voidaan palvelua parantaa esimerkiksi siltä osin, kun on sesonkikausia ja muita. Ed. Mustajärvi viittasi aikaisemmassa puheenvuorossaan tähän kysymykseen. Silloin, kun hätäkeskukset voivat verkottua keskenään, muun muassa tällaisia tilanteita voidaan paremmin koordinoita ja hallita. Siksi on hyvin tärkeätä, että me otamme mahdollisimman nopeasti yhtenäisen järjestelmän käyttöön. Ensisijaisesti puuttuu tällä hetkellä kuudesta hätäkeskuksesta. Ne tullaan otamaan välittömästi ensi vuoden aikana käyttöön, maaliskuuhun mennessä muut keskuksset, joista puuttuu, ja Helsinki toukokuun loppuun mennessä. Eli siltä osin parannusta on tulossa.

Ed. Hakola kysyi hätäkeskuspäivystäjäkursin järjestämisestä Pääkaupunkiseudulla. Näitä on sopimuskoulutuksena järjestetty ja tarpeen mukaan tullaan varmasti järjestämään. On aivan selvä, että Pelastusopistolla on päävastuu kouluttamisesta ja sen tulee olla. Rinnakkaisia oppilaitoksia tuskin tähän on tarkoituksenmukaista järjestää. Tietenkin sijainti Kuopiossa on ollut lievä ongelma tässä kysymyksessä, joka on kohdistunut myös ruotsinkielisten päivystäjien kouluttamiseen. Eli tältä osin voidaan toimia myös sopimuspuhjalta ja mahdollisimman joustavasti.

Keskusteluun nousi myös poliisitaustaisten hätäkeskuspäivystäjien tilanne. Tällä hetkellä työttömiä poliisejahan on hätäkeskuksiin aika paljon myös työllistetty. Aika suuri määrä on myös poliisihälytystehtäviä, joita välitetään hätäkeskuksista — 46 prosenttia muistaakseni. Peruslähökohdan tietysti pitää olla se, että hätäkeskuspäivystäjänä toimii hätäkeskuspäivystyskoulutuksen saanut henkilö, eli se tietenkin on ensisijainen tehtävä, mutta tietysti aivan yhtä hyvin poliisitaustainen henkilö on ammattitaitoinen henkilö tässä tehtävässä, ja muun muassa silloin on myös suoritettu lisäkoulutusta. Lisäkoulutus on kaiken kaikkiaan tietysti hyvin tärkeä näissä kysymyksissä.

Ed. Vistbacka oli sitä mieltä, että yksi keskus maassa riittää. (Ed. Vistbacka: Ei, vaan kysyin, pitääkö siihen yhteen keskukseseen mennä!) Tie-

tysti voidaan kysyä, montako hätäkeskusta viisimiljoonainen Suomen kansa tarvitsee, mutta ainakin riittävästi. Tämähän on vuoden 2008 kuluessa tarkoitus käydä läpi perinpohjaisesti ja selvittää, mikä on oikea määrä. Tässä ei missään nimessä ole tarkoitus kategorisesti lähteä vähentämään keskuksia vaan pyrkiä mahdollisimman suureen tehokkuuteen muistaen aina kirkkaana mielessä sen, miten pystymme palvelemaan ihmisiä hädän hetkellä ja hätäpuheluihin vastamaan ja ylipäätään toimittamaan riittävän avun oikeana hetkenä.

Ed. Mäkinen kysyi uusien teknologioiden, keinojen käyttöönotosta. Näiltä osin ei ole mitään aikatauluja sovittu, mutta myös nämä asiat ovat työn alla. Sms-tekstiviesti on muun muassa yksi keino, joka on ollut harkinnassa. Se ei kuitenkaan ole täysin ongelmaton, ja se ei koskaan ole yhtä vastavuoroista kuin esimerkiksi hätäkeskuspuhelut.

Ed. Rajamäki puhui pelastushelikoptereista. Ne eivät kuulu hätäkeskusselontekoon. Varmasti jossakin muussa vaiheessa niistä ... (Ed. Rajamäki: Hätäkeskuksen kautta ne hälytetään!) — Kyllä, mutta eivät kuulu tähän selontekoon eivätkä ylipäätään tähän työryhmän raporttiin. Siltä osin voidaan olla tietysti montaa mieltä. Myöskään Pora-työryhmän puheenjohtaja ei liity tähän.

Tässä mielestäni taisin vastata ... (Ed. Kähkönen: Entäs rakennukset?) — Anteeksi, aivan. Ed. Kähkönen kysyi rakennushankkeista. Mielestäni rakennushankkeet ja ylipäätään hätäkeskusten tilakysymykset pitää käydä läpi kokonaisuudessaan, ja mikäli sieltä löytyy jotakin selkeästi selaista, mitä voidaan hyödyntää, niin se tullaan myös sitten katsomaan.

Tässä varmasti keskeisimmät.

²⁴ **Unto Valpas /vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä jatkuva puhe näitten alueiden suurentamisesta, arvoisa ministeri, minusta tällä luodaan epävarmuutta ja hätää sinne hätäkeskusten henkilöstöön. Eikö tämä jatkuva puhe näistä suurentamisista ja keskittämisistä ole väärin? Siinä todella menetetään se paikallistunteumus. En tiedä, minusta ei ed. Vistbackakaan tainnut sitä tarkoittaa, että pitää mennä yhteen, vaan sitä kritiikkiä, mikä tällä jatkuvalla puheella on tullut eri puolilta. Toivottavasti nyt tähän voisitte kertoa, mitä se tarkoittaa tämä alueitten laajentaminen, oikein selkosuomella.

²⁵ **Rakel Hiltunen /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä vähän huolestuin nyt ministerin äskeisestä puheenvuorosta, kun toteitte, että pelastushelikopteritoiminta ei kuulu hätäkeskuksille. Ei totta kai kuulu, mutta kun hätäkeskus vastaa puhelimeen, tärkeintä on, että se tapahtuu heti, sen jälkeen riskin arviointi ja sen jälkeen oikean avun lähettäminen oikeaan osoitteeseen. Ja se oikean avun valitseminen voi olla Helsingissä lääkäriambulanssi, tavallinen sairaankuljetusauto, helikopteri, eli se on riskin arviointia.

Minä ihan vetoan nyt teihin, ministeri, että te huolehtisitte siitä, että Hätäkeskuslaitoksen uusi johtaja kävisi jalkautumassa myös näihin tahoihin, Helsingissä ensihoitoon, joka on terveydenhoidon yksikkö, ja näihin vastaaviin yhteistointitahoihin, myös sosiaalipäivystykseen, niin että tämä yhteistyö kentällä olisi saumatonta, ja sillä tavalla muun muassa tämän toiminnan porrastusta voidaan tehokkaammin hoitaa. (Puhemies koputtaa) Eli tämän vetoamuksen ministerille kyllä lähetän ja toivon kommenttianne tähän.

²⁶ **Kari Kärkkäinen /kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olisin ministeriltä halunnut kysyä, onko mahdollista, että hallintovaliokunnan käyttöön voitaisiin toimittaa tämä hätäkeskusuudistuksen arviointi, joka on varsin kattava. Viittasitte äsken esimerkiksi tuohon kielikysymykseen, ja siellä oli mielestäni varsin hyviä ohjeistuksia lähes kaikkiin asioihin, 21 konkreettista, hyvää esitystä. Kaikkien hätäkeskusten tulisi sopia menettelytavoista avun saamiseksi muista hätäkeskuksista tilanteissa, joissa omassa hätäkeskuksessa ei ole paikalla ruotsin kielen taitoista päivystäjää. Tämä on hyvä esimerkki. Ja toivoisin, että te toisitte tämän paperin ja se olisi jonkinlainen ohjenuora myöskin valiokunnan työskentelyssä. Ihmettelen, miksi sitä ei ollut tuotu ryhmiin. Onko teidän mahdollista vastata myös siihen, miksi sitä ei annettu ryhmien käyttöön näitä ryhmäpuheenvuoroja valmisteltaessa?

²⁷ **Sirpa Asko-Seljavaara /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten kuultu, niin Helsingin hätäkeskushan oli viimeisimpien joukossa, jotka perustettiin. Se oli erittäin huonosti suunniteltu, eikä se toimi vielääkään, kuten on kuultu tässä salissa moneen kertaan. Meillä ei ole tarpeeksi koulutettuja ... (Välihuuto) — Ei

meillä ole siis tarpeeksi koulutettuja hätäkeskustyöntekijöitä.

Eli, hyvä ministeri: Onko koulutus riittävää? Onko sen taso semmoinen kuin sen pitäisi olla? Ovanko nämä tietojärjestelmät toimivia nyt, vai pitäisikö ne nopeammin korjata? Onko koko hätäkeskustoiminnassa identiteettikriisi? Eli nämä hätäkeskustoimijat eivät osaa hoitaa poliisin, pelastuksen ja sairaankuljetuksen tehtäviä yhtä aikaa.

²⁸ **Timo V. Korhonen /kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvostettu puhemies! Hätäkeskustoiminnassa on, kuten on kuultu, monenlaisia ongelmia, eli niiden toiminnan laatua pitää parantaa, toimintaa pitää tehostaa. Mutta, rouva ministeri, kysymys siitä, mikä tässä toiminnan tehostamisessa on teidän tällainen suuri linjauksenne taloudellisesta näkökulmasta: Onko se se, että ensisijaisesti pyritte ja pyritään lisäämään taloudellisia resursseja valtion budjetin kautta, vai onko se se, että näitä hätäkeskusalueita pyritään suurentamaan?

²⁹ **Heli Paasio /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hätäkeskuslaitos on kärsinyt vähän turhan paljonkin hankaluuksista alkumetreillä, mutta sitäkin suuremmalla syyllä, kun niistä alkuvaikeuksista aletaan päästä pikkuhiljaa eroon, niin minkä takia täytyy yhä jatkuvaa muutosta ylläpitää sen sijaan, että annettaisiin jonkinlainen työrauha nimenomaan hätäkeskuspäivystäjille?

Täällä on puhuttu aika paljon siitä, mikä heidän ammattitaitonsa on. Heidän tulisi hallita ylläpitävän paljon kaikennäköistä tietotaito-osamista kyetäkseen ennakoimaan tilanteen. Sen takia en ymmärrä ed. Mäkisen kommenttia siitä, että poliisimiehiä tarvitaan kentällä ja puhelimeen voi vastata melkein kuka tahansa. Siis ensinnäkin se on aivan naurettava väite, että Hätäkeskuslaitoksen päivystäjän tehtävä olisi vain pelkästään puhelimeen vastaamista. Sen jälkeen aletaan mitata sitä ammattitaitoa. (Ed. Rajamäki: Uskomatonta tietämättömyyttä!) Kyllä, poliisimiehiä tarvitaan kentällä, mutta hätäkeskuspäivystäjien ammattitaito on niin huippua, ja sen täytyy olla huippua, siellä täytyy olla jaksamista, riittävät resurssit, jotta näitä kyetään hoitamaan hyvin ja ihmisten turvallisuus on taattu. (Puhemies koputtaa)

Mutta ministeri, kysyn vielä siitä, kun sanoitte, että tuottavuusohjelma ei koske näitä operatiivisessa toimessa olevia päivystäjiä. (Puhemies: Minuutti on mennyt!) Mitä tarkoittavat nämä 40 lisähenkilötyövuotta, eivätkö ne koske tuottavuusohjelmaa?

³⁰ **Tapani Mäkinen /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt kyllä ed. Paa-sio pistää taas puurot ja vellit pahasti sekaisin. Sanoin, että poliiseja koulutetaan sitä varten, että he tekevät poliisin työtä eivätkä ole vastaamassa puhelimeen hätäkeskuksessa. Se ei ole se ensimmäinen tarkoitus. Tarkoituksenmukaisempaa on, että poliisit hoitavat poliisin virkaa ja hätäkeskuksessa ovat hätäkeskukseen erikseen koulutetut henkilöt. Turhaa koulutetaan poliiseja hätäkeskuksiin, sitä haluan viestittää. Jokainen koulutetaan omaan ammattiinsa.

Haluan myöskin todeta sen, että kyllä täällä ed. Rajamäki ja ed. Hiltunen nyt pistävät puurot ja vellit myöskin omalta osaltaan sekaisin tässä asiassa. Ed. Rajamäki viittasi ministerin pitämässä puheenvuorossa tänään Pora-työryhmän raporttiin, jossa otetaan kantaa siihen, kuka lentää ja missä lentää. Ed. Hiltunen vääristää nyt tätä raporttia. Ei tässä ministeri varmaankaan nonsoleeraa mitenkään sitä, kuka apua tarvittaessa hälyttää helikopterin. Siitä ei ollut kysymys, vaan nyt oli kahden asian sotkemisesta kysymys.

Arvoisa herra puhemies! Sanon myöskin sen, että kyllä tässä ovat kaikki edelliset hallitukset vuodesta 1999 lukien (Puhemies: Minuutti on mennyt!) enemmän ja vähemmän pistäneet lusikkansa soppaan. Sen takia sanon, että ed. Rajamäki ministerinä on antanut aika valmiin sopian ministeri Holmlundille.

³¹ **Raimo Vistbacka /ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt minä en ymmärrä ed. Mäkisen logiikkaa lainkaan. Ensinnäkin sanoisin sen, että hätäkeskuspäivystäjien arvostus ei ole sillä tasolla kuin pitäisi. Sinne pitäisi saada arvostusta ja sinne pitäisi saada kiinnostusta, jotta sinne menevät sellaiset henkilöt, jotka hallitsevat sen tilanteen. Minun mielestäni se, mitä ministeri täällä totesi, että työttömiä poliiseja on laitettu sinne ja pikakoulutusta annettu, on aivan väärä järjestelmä. Minun mielestäni siellä pitäisi olla sellaisia henkilöitä, joilla on kenttäkokemusta. Mietitään nyt esimerkiksi kotihälytystä, niin sen päivystäjän pitää automaattisesti pystyä hah-

mottamaan se tilanne ja saada selville, onko aseita ja muuta. Ei se tule millään pikakoulutuksella ja poliisin kokelaskurssilla.

³² **Erkki Pulliainen /vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä ymmärrän, että ed. Mäkisellä on tunnettuna poliitikkona kovin tiukat aikataulut ja almanakka varattu, mutta epäilisin, että sieltä löytyy perjantain ja lauontain välisiä öitä, jotka eivät ole ihan täyteen bukkattuja. Minä kehotan teitä: menkää hätäkeskukseen katsomaan, minkälaista se työ on, ja menkää kokeneen poliisimiehen taakse, joka on siellä vuorossa, niin opitte hirmuisen paljon nopeassa ajassa. Sen jälkeen käydään palautekeskustelussa keskustelu uudestaan.

³³ **Juha Hakola /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kenties minäkin voin ottaa tähän tukiopetuskeskusteluun muutamalla sanalla osaa, koska väitän kuitenkin jotain tietäväni siitä. Kyllähän lähtökohtaongelmana oli se, että rekrytointi silloin, kun hätäkeskukset aloittivat, ei poliisista onnistunut. Ed. Vistbacka viittaa vahvoihin sanoihin täällä siihen, että tarvitaan kokeneita poliisimiehiä. Aivan, mutta itse ollessani tuolloin Helsingin hälytyskeskuksen johtajana meidän yksiköstämme oli halukkaita tasan kuusi, ja kun heitä ei voi enempää sinne pakottaa kuin vain vapaaehtoiset, niin lähtökohta oli se, että oli vähän vaikea ottaa, kun ei ollut sen kummemmin saatavissa. (Ed. Vistbacka: Palkka!) — Aivan, onhan näitä erilaisia asioita täälläkin otettu esille. On turhaa varmaan käydä juupas—ei-päs-väittelyä täällä, kun lähtökohta oli se, että halukkaita ei ollut. — Mitä tulee sitten näihin uusiin poliisimiehiin, jotka ovat työttömiä, jotka ovat menneet hätäkeskukseen, ilman heitä hätäkeskus ei toimisi.

³⁴ **Bjarne Kallis /kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! En ole koskaan hätäkeskuksessa käynyt. Kerran olen sinne soittanut, ja poliisi tuli viiden minuutin kuluessa. Eli oikein hyvin toimi. Mutta ed. Pakkanen mainitsi erään ongelman, joka on ehkä se, joka johti kaikkein ikävimpään tapaukseen hätäkeskuksen alkuvaiheessa. Se oli se, kun tilattiin auto tiettyyn paikkaan, kadun nimi ja numero annettiin, ja ambulanssi meni väärään kaupunkiin sillä seurauksella, että ei ehtinyt ajoissa potilaan luo ja potilas kuoli. Eli tämä on todella vakava kysymys, että

hätäkeskus saisi tiedon — ja myöskin kansalaisten pitäisi tietää — minne auto tai apu hälytetään. Ei saisi olla näin, että on samassa kunnassa, naapurikunnissa hyvin lähellä toisiaan saman nimisiä katuja, saman nimisiä teitä.

³⁵ **Matti Saarinen /sd** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Vielä kiinnittäisin huomiota siihen, että keskeiset ongelmat tämän selonteon mukaan liittyvät henkilöstön riittävyteen ja sen saatavuuteen. Eihän sieltä voi silloin leikata. Ja logiikka toimii toimialueitten suurentamisen osalta sillä tavalla, että inhimillinen riski kasvaa, mitä suurempaa aluetta koitetaan hallita. Alue- ja paikallistuntemus loittonee. Tämä on ihan itsensänselvää.

Ja sitten ed. Hakolalle: Tämä pelastusopistokuviohan päätettiin eduskunnassa vaalikaudella 87 tänne Etelä-Suomeen, päätettiin Lohjalle. Sitteen oli vaalit 91. Esko Ahon hallituksen aikaan pekkaroitiin se pitkälti aluepoliittisin perustein Kuopioon, ja siellä ollaan.

Ja ministerille: Selonteossa sanotaan, että selvitetään tarpeet ja mahdollisuudet. Ei tässä, kun ministeriä on kuunnellut, ole tarvetta selvittää näitä tarpeita ja mahdollisuuksia, koska ministerin kanta näyttää olevan aika selvä, että nämä 15 hätäkeskusta tavalla tai toisella (Puhemies: Minuutti on mennyt!) fuusioidaan suuremmiksi toiminta-alueiksi. Näin ministeri on antanut ymmärtää tässä keskustelussa.

³⁶ **Petri Salo /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun kuuntelee tätä keskustelua, niin huomaa, että vain ed. Hakola on ollut se henkilö, joka on ollut joskus puhelimesta vastaamassa silloin, kun puheluja on tullut, (Ed. Kallis: Minä olen soittanut sinne!) ja joutunut johtamaan kokeneena poliisimiehenä, koulutettuna poliisimiehenä joskus jopa hyvinkin vaarallisia tilanteita. Vaaditaan kokemusta, vaaditaan paineensietokykyä, vaaditaan johtamisjärjestelmiä. Vain muutama poliisimies riittää, kun he ovat tarpeeksi kokeneita. Ed. Mäkinen on aivan oikeassa. Jos kenttätehtäviin ei ole nuorelle poliisille tehtäviä, heidän paikkansa ei todellakaan ole hätäkeskuksessa, vaan sinne tarvitaan nimenomaan sitä osaamista, näkemystä ja kokemusta. Me olemme menneet valovuoden eteenpäin siitä, kun puhelut menivät erikseen palokunnalle ja ambulanssille ja poliisille. Valovuosia eteenpäin on siitä menty. Siis meidän pitää sanoa, että ny-

kyaikaiset paikannusjärjestelmät, se, että tiedetään, mistä soittaa, mistä numerosta ja missä tällä hetkellä soittaja on, ovat vieneet asioita eteenpäin (Puhemies koputtaa) merkittäväällä tavalla. Ei tämä niin huonoa ole, miltä tämä näyttää, tämä keskustelupohja.

³⁷ **Sari Palm /kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten ed. Salo sanoi, soittaja haluaa kokemusta ja osaamista silloin, kun soittaa hätäkeskukseen. Olisinkin kysynyt ministeri Holmlundilta, kun selonteon valmistelusta kerrotaan täällä, ketkä kaikki ovat olleet mukana: Miten ministeri ja ministeriö on ajatellut kehittää tulostavoitteiden ja mittareiden laadullista selvittämistä? Esimerkiksi valmisteluvaiheessa asiakailta eli soittajilta ei ilmeisestikään ole juuri kysytty. Näkisin, että tämä selonteko on täynnä nimenomaan mitattavaa tietoa, mikä on ihan hyvä meille näin pohjaksi, mutta minusta jatkokehittelyn kannalta olisi tärkeää saada myös laadullisia mittareita ja laadullista tietoa siitä, miten hyvin toiminta onnistuu ja miten oikeellista se on.

³⁸ **Marjo Matikainen-Kallström /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä ja selonteossa kiinnitetään aiheellisesti huomiota näihin kielellisiin puutteisiin kaksikielisillä alueilla, ja ei ole oikein, että hätäkeskukseen soittaja saa jatkuvasti tai joissakin yksittäistapauksissa vastauksen, että hetkinen, yhdistän seuraavalle.

Olisin kysynyt ministeriltä: Missä vaiheessa on tämä selvitys, jota tässä selonteossakin perätään tästä yhteistyöstä ruotsinkielisen ammattikorkeakoulun kanssa, että saisimme opetusta hätäkeskuksen toimijoille nimenomaan ruotsin kielellä, koska nythän se koulutus on puhtaasti suomenkielisellä alueella suomenkielisessä koulussa, jolloin siitä ei tule vastausta tähän ongelmaan, joka siinä on? (Ed. Vistbacka: Ongelma on päinvastoin!)

³⁹ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund:** Arvoisa puhemies! Tässä nousi jälleen esille aika monta erityyppistäkin kysymystä.

Ensinnäkin ed. Valpas moitti sitä, että jatkuva puhe saneerauksesta aiheuttaa epävarmuutta. Itse en koe, että tämä on jatkuvaa puhetta saneerauksesta. Pidän kuitenkin tärkeänä sitä, että olemme realisteja sen suhteen, miten voimme kaikkein parhaiten hätäpuheluihin vastaamisen järjestää ja

ylipäättään hätäkeskuspalvelut Suomessa hoitaa. Tämä on yksi malli, joka tulee selvittää.

Ed. Saarinen oli sitä mieltä, että minä olen kantani ratkaissut. Väitän kyllä, että olen kantani ratkaissut siinä, että selvitys tullaan tekemään ensi vuoden aikana. Tässä katsotaan perusteellisesti, mikä on se kaikkein paras malli ja miten siten pystymme sekä tuottavuudesta että ensisijaisesti palveluista katsomaan parhaan kokonaisuuden.

Paikallistuntemus on useimmissa puheenvuoroissa tullut esille. Olen sitä mieltä, että ei välttämättä tälläkään hetkellä 15 keskuksessa enää ole kovin paljon paikallistuntemusta. Kaikkein tärkeintä kuitenkin on se, että kun hälytysvaste lähtee eli oikea hälytys saadaan tehtyä, niin käytännössä se paikallistuntemus löytyy aluepelastuslaitoksilta ja siltä yksiköltä, joka kussakin tilanteessa lähtee. Siellä se ehkä on tärkeämpää.

Ed. Salo nosti esille myös nykyaikaiset paikannusjärjestelmät, ja nämä ovat hyvin tärkeä tekijä siinä, jotta tällaisia tapauksia ei enää satu, joihin ed. Kallis viittasi. Eli siitähän on joitakin vuosia aikaa, kun tapahtui ikävä sattuma, kun väärään kaupunkiin lähti ambulanssi ja siinä tilanteessa henkilö menehtyi. On tietysti selvää, että tällaiset äärimmäiset tapaukset herättävät paljon keskustelua ja ne tulee katsoa mahdollisimman tarkkaan. Tällaisia tilanteita ei onneksi enää viime aikoina ole sattunut, ja mielestäni tässä on kyllä hyvin paljon edetty. Nämä ovat jääneet tietysti mieleen, nämä kaikkein ikävimmät tapaukset.

Ed. Asko-Seljavaara kysyi koulutuksen riittävyydestä, ja käsitykseni mukaan tällä hetkellä koulutus on, sanoisinko, kutakuinkin oikeassa tasossa. Helsingin hätäkeskuksen tilanne on sinänsä ihan omaa luokkaansa. Siellähän on valtavan suuri vaihtuvuus ja haasteena onkin se, miten saataisiin henkilökunta pysymään niissä tehtävissä. Jatkuva vaihtuvuus aiheuttaa sitä, että tarvitaan perehdyttämiskoulutusta, joka toisaalta taas kuormittaa muuta henkilökuntaa. Helsingin ongelmat on kyllä tiedostettu ja niitä seurataan erittäin tarkkaan.

Sitten tässä nousi kysymys siitä, mikä on tärkeämpää, alueiden koko vai tehokkuus. Minusta alueiden koko ei ole mikään itsetarkoitus, mutta meidän pitää järjestää mielestäni hätäkeskusaluejako sillä tavoin, että se on optimaalinen Suomen tilanteeseen kaiken kaikkiaan. Suuremmat alueet tuovat kuitenkin usein myös etuja mu-

kanaan, niin kun pohdimme jo hätäkeskuslaitos-uudistuksen peruslähtökohtia, niin siinähan on pienemmistä alueista lähdetty suurempiin.

Tiedän itse muun muassa tapauksen, jossa erään suuren hätäkeskuksen palvelu oli mielestäni erinomaisen hyvää tilanteessa, jossa hätäkeskuspäivystäjänä sattui olemaan paikalla myös ranskan kielen taitoinen henkilö ja hän pystyi ranskankielisen soittajan hätäpuheluun vastaamaan ja myös neuvomaan toimintaa ranskan kielellä. Toki mitään vaatimuksia tämän osalta ei ole, mutta se oli hyvää palvelua, ja toivottavasti tällaiseen pystymme myös tulevaisuudessa.

Ed. Paasio nosti esille tämän 40 henkilötyövuoden kysymyksen ja sen kohdistumisen tuottavuusohjelman näkökulmasta. Tämä 40 henkilötyövuottahan on nyt tulossa vuosille 2008 ja 2009 eli se on varattu ainoastaan näille kahdelle vuodelle, tämä 2 miljoonan lisäys, eli sen jälkeen se poistuu. Se ei kylläkään kuulu varsinaisesti tuottavuusohjelmaan, vaan se on tällainen erityinen kahden vuoden panos, joka on otettu huomioon. Sillä pyritään vastaamaan niihin akuutteihin tilanteisiin ja henkilöpulaan, jota tuolla päivystyksessä tällä hetkelläkin vielä on.

Edelleen oli puhetta myös pelastus- ja lääkärihelikoptereista. Sama tahohan ne hälyttää kuin tähänkin mennessä, siihen ei ole tulossa mitään sen kummempaa, eli siltä osin ei ole mitään erityistä mainittavaa.

Hätäkeskuspäivystäjien arvostuksesta nousi myös esille tuossa muutama kysymys. On aivan totta, että hätäkeskuspäivystäjien, en sano arvostuksessa, mutta ehkä siinä omanarvontunnossa on varmasti tapahtunut monenmoista. Hätäkeskuslaitos on ollut aika paljon negatiivisesti esillä viime vuosina, ja tämä ei tietenkään ole voinut olla vaikuttamatta tähän tilanteeseen. Mutta kun pala palalta korjaamme näitä kysymyksiä ja otamme ongelmakohtat esille ja haemme niihin ratkaisut, niin uskon, että myös päivystäjien tilanne sitä kautta muokkaantuu paremmaksi.

Sitten tässä nousi esille myös kysymys siitä, onko kysytty soittajilta arviota palvelusta. Tästä en ihan tarkkaan tiedä, mutta ainakin minun tietääkseni Hätäkeskuslaitos suorittaa kyselyjä sidosryhmille, mutta ehkä voisi olla paikallaan, että sieltäkin jonkun näköistä kyselyä saataisiin selville. On tietysti varmaan hyvin subjektiivista se, miten kukin hätäkeskukseen soittanut henkilö sen oman palvelun siellä kokee. Kun ajatellaan sitä suurta määrää, mitä hätäkeskuksiin soit-

toja tulee, lähes 4 miljoonaa vuosittain, on aivan selvää, että varmasti siellä löytyy myös sellaisia tilanteita, joissa palvelu ei ehkä välttämättä ole ollut aivan kohdallaan. Nämä pitää kuitenkin perata erityisesti ja katsoa.

Sitten tässä oli vielä työttömien poliisien sijoittumisesta hätäkeskuksiin. Tähän voisin todeta sen verran, että hätäkeskukset rekrytoivat itse henkilökuntansa, eli ne voivat ottaa työttömänä olevia poliiseja tai hätäkeskuspäivystäjiä. Rekrytointi hoidetaan jokaisen keskuksen puitteissa itsenäisesti.

⁴⁰ **Tapani Mäkinen /kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ed. Pulliaiselle, joka nyt valitettavasti ei ole salissa, toteaisin kuitenkin sen, kun hän viittasi siihen, olisiko syytä ed. Mäkisen tutustua myöskin hätäkeskuksen työskentelyyn, että useasti olen hätäkeskuksessa ollut. Ehkä jopa uskaltaisin veikata, että useammin kuin ed. Pulliainen.

Mutta kun tätä keskustelua olen kuunnellut, olisi eri tavoin varmasti tarkoituksenmukaista tutustua Helsingin tilanteeseen, Helsingin ongelmaan. Uskallan väittää, että kun selonteko tulee hallintovaliokuntaan mietintöä varten, niin kyllä hallintovaliokunta varmasti perin pohjin tähän asiaan paneutuu. Haluan kuitenkin erityisesti kiittää ministeriä siitä, että valtioneuvosto on tuonut selonteon, joka on varsin rehellinen, ja nostanut esille niitä asioita, jotka ovat tällä hetkellä tiedossa olevia epäkohtia, ottaen huomioon ministerin virkakauden pituuden ja tilanteen, missä Hätäkeskuslaitoksen kanssa ollaan. Haluan korostaa sitä, että selonteon pohjalta on hyvä jatkaa eteenpäin ja lähteä kehittämään asiaa.

⁴¹ **Rakel Hiltunen /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä haluan tarttua tähän ed. Mäkisen rakentavaan puheenvuoroon niin, että tämä keskustelu ensinnäkin on erittäin hyvä, ja luulen, että kaikki pyrkivät samaan asiaan: siihen, että se hätäkeskuspäivystyksen henkilö on voimissaan, pystyy tekemään oikean ratkaisun, kun hän vastaa puhelimeen. Kyllä minä sanon, että ministeri Holmlund on ollut reilu. Tämä on ollut ihan hyvää debattia ministerin kanssa, ja käydään asioihin käsiksi. Minusta nyt hallintovaliokunnalla on ihan hyvät eväät jatkaa työtä. Mutta kyllä minä sitä toivoisin, että nyt ei ministeriössä valmisteltaisi uusia hallintoratkaisuja

ennen kuin tämä eduskunta on käsitellyt selonteon, ja sitä varmasti nyt seurataan.

Sitten sanoisin vielä nuorista poliisimiehistä, olkoot vaikka työttömiä: On hyvä, jos he päättävät, että jäävät tälle alalle ja haluavat perehtyä siihen. Ei se peruslähtökohta ratkaise, vaan se, että ratkaisu olisi pysyvä sitten sen ihmisen kohdalla, joka haluaa kouluttautua.

⁴² **Lauri Kähkönen /sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hätäkeskusten palvelun laatuun vaikuttaa osaltaan myös työntekijöiden toiminta-alueen hyvä tuntemus. Toiminta-alueeksi tässä yhteydessä tulee käsittää tämän maantieteellisen tuntemuksen lisäksi viranomaisten toiminnan ja toimintatapojen hyvä tuntemus. Mitä suurempiin yksiköihin mennään, sitä vaikeampaa on yksittäisen päivystäjän hallita neljän toimialan lisäksi eri alueilla vallitsevien viranomaisten käytännöt. Tarkoitan tässä poliisi-, pelastus-, terveys- ja sosiaalitointa ja näitten eri viranomaisten erilaisia käytäntöjä.

Kysynkin arvoisalta ministeriltä: kiinnitetäänkö tässä koulutuksessa myös tähän huomiota, kuten oletan? Mutta jos alueet menevät hyvin suuriin, niin väitän, että tämä (Puhemies koputtaa) koko kentän hallitseminen on lähes mahdotonta.

⁴³ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitokset ed. Hiltuselle. Olen pyrkinyt siihen, että eduskunnalle kerrotaan rehellisesti asiat niin kuin ne ovat, ja sen jälkeen valiokunnassa sitten voidaan myös tarkemmin tätä selontekoasiaa. (Ed. Salo: Juuri näin!) Jos olisimme saaneet hieman lisää aikaa, tämä selonteko ehkä olisi ollut vielä perusteellisempi, mutta pidimme kiinni siitä aikataulusta, mikä alun perin oli sovittu, eli vuoden 2007 loppuun mennessä eduskunta saa tämän selonteon käsiteltäväkseen. Eli siltä osin ehkä haluan myös selitellä hiukan joitakin puutteita ja kysymyksiä, jotka eivät ehkä syvällisesti ole olleet tässä mukana.

Ed. Kähkönen kysyi toiminta-alueesta. On tietysti selvää, että suuremmat toiminta-alueet asettavat enemmän myös haasteita. Silloin kun esimerkiksi alueella on hyvin erityyppisiä hälytysvasteita, hälytetään hyvin erityyppisiä yksiköitä, niin tämä vaatii tietysti oman kouluttamisensa ja syventymisen näihin kysymyksiin. Ylipäätään tietysti jokainen viranomais hoitaa itse ohjeistuksen hätäkeskuksiin nähden, että tältä osin tie-

tysti yhteistyön pitää olla kunnossa ja ohjeistusten mahdollisimman selkeitä. Tietysti pyritään siihen kokonaisuuteen, että Hätäkeskuslaitos toimisi mahdollisimman valtakunnallisen sabluunan mukaan, ja silloin me voisimme lähteä siitä, että laitos on yhtenäinen mutta paikalliset olot otetaan aina huomioon. Tämä on tärkeää.

⁴⁴ **Kari Rajamäki /sd:** Herra puhemies! Tämä uudistus, jota jo vuonna 1991 valmisteltiin ja käynnistettiin sisäasiainministeriössä, on sillä tavalla vallankumouksellinen, että tämä Suomen ideoima malli keskittää hätäpuhelupalvelut yhden katon alle ja yhden ammattitaitoisen hätäkeskuspäivystäjän tehtäväksi oli todella merkittävä turvallisuutta eteenpäinvievä järjestely, kun siihen yhdistyy sitten yleisen hätänumeron, viranomaisverkon ja myöskin nykyisen hätäkeskusten aluejaon rakentaminen niin, että se perustuu sisäisen turvallisuuden viranomaisten alueelliseen rakenteeseen. Siksi muun muassa täällä esille tullut keskusten lukumäärä on todella perusteltua pitää nykyisen kaltaisena.

Herra puhemies! Täällä on keskusteltu hätäkeskusjärjestelmän täytäntöönpanoon liittyvistä ongelmista. Minusta tämä hätäkeskusselonteko vaikenee aika monista asioista, joita viime kaudella jouduttiin käsittelemään. Sisäasiainministeriössä sisäministeri vetää turvallisuusasiain johtoryhmää, ja ainakin oma tapani oli, että siellä käsiteltiin hyvin monia turvallisuusviranomaisten käytännön toimintaan liittyviä ongelmia. Minusta on nyt tärkeätä eduskunnan saadessa aikaisemmin päätetyllä tavalla hätäkeskusselonteon käsittelyyn käydä läpi eräitä niitä kysymyksiä, joita jouduin omasta toimestani ottamaan esille. Sinänsä hätäkeskusjärjestelmän täytäntöönpanon perustuu jo ennen vuotta 2003 aloittaneen hallituksen edellisen eduskunnan aikana tekemiin hätäkeskusjärjestelmää koskeviin päätöksiin muun muassa hätäkeskusten lukumäärän osalta.

On todettava, että hätäkeskustoiminnan käynnistämiseen liittyviä vaikeuksia jouduttiin käsittelemään useaan otteeseen johtamassani sisäasiainministeriön turvallisuusasiain johtoryhmässä. Muun muassa vuoden 2004 aikana käsiteltiin hätäpuhelukatkoksiin liittyviä teknisiä kysymyksiä, esiteltiin hätäkeskusten rakentamistilannetta ja Helsingin hätäkeskuksen rakentamisen aika-tilakysymyksiä. Kesäkuussa 2006 turvallisuusasiain johtoryhmässä edellytettiin, että Helsingin

hätäkeskukseen on oltava riittävä määrä henkilöstöä 1.7. mennessä. Tähän oli puututtu, mutta Häken johto ja poliisiosasto eivät olleet tässä edenneet sovituilla tavalla.

Kesäkuussa määräämässäni ylimääräisessä hätäkeskukseen keskittyneessä kokouksessa 17. päivänä elokuuta paljastui, että hätäkeskustoiminnan oli annettu ajalehtia niin Hätäkeskuslaitoksen tulosohjauksesta vastaavien ministeriön virkamiesten kuin Hätäkeskuslaitoksen johdon toimesta. Epäkohdat, muun muassa laitehankintojen merkittävä viivästyminen, olivat jääneet noteeraamatta. Määräsin tällöin asiasta vastaavat virkamiehet kansliapäällikön johdolla välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin.

Erityisesti Pääkaupunkiseudulla henkilöstön rekrytointiongelmiensa vuoksi oli aiheutunut vakavia ongelmia. Mainittakoon, että päätös korjaavista ratkaisuista tehtiin kuukausi ennen kuin paljon julkisuutta saanut hätäkeskusten johtajien kirje julkistettiin ja saapui. Oli poikkeuksellista, että sisäasiainministeri joutui puuttumaan näin vahvasti virkamiesten operatiivisessa toiminnassa ilmenneisiin ongelmiin. Näin oli tehtävä, koska ministeriön virkamiesjohto ei ollut ryhtynyt jo aiemmin edellytettyihin toimenpiteisiin kansalaisten perusturvallisuuden kannalta keskeisten palvelujen varmistamiseksi.

Nämä näkökohdathan toin esille myöskin hätäkeskuksen kriisiin liittyvissä tiedotustilaisuuksissa avoimesti, ja tähän liittyen myöskin välittömästi 2006 lisätalousarvioesityksessä saatiin läpi 1,6 miljoonan euron lisämääräraha hätäkeskustoimintaan, samoin kuin linjattiin viime talvena edellisen hallituksen sisäministeriön ja valtiovarainministeriön neuvotteluissa Hätäkeskuslaitoksen henkilöstömäärän vahvistaminen 40 henkilötyövuodella ja tietojärjestelmän kehittämiseen liittyvät lisäpanostukset. Tämän puuttumiseen ja näiden ratkaisujen osalta perintö on varmaan kohtuullinen sinällään tälle hallitukselle. Oli välttämätöntä puuttua selkeisiin epäkohtiin.

Selonteko vaikenee mielestäni kyllä uuden tietojärjestelmän käyttöönoton yksityiskohdista ja henkilöstön jaksamisen varmistamiseen liittyviltä osin, josta tehtiin erittäin vakavia selvityksiä työuupumuksen ja jaksamisen osalta.

Herra puhemies! Pelastustoimi on ollut kovassa myllerryksessä. Pelastustoimen alueiden muodostaminen ja käyttöön otettu Virve-radioverkko yhdessä hätäkeskusuudistuksen kanssa muodostavat ainutlaatuisen turvallisuusrakenteen.

Hätäkeskusjärjestelmän kyseenalaistaminen sen toteutusvaiheessa on mielestäni edesvastuutonta. Hätäkeskusjärjestelmä kansalaisia ja viranomaisia lähellä toimivana, paikalliset olosuhteet tuntevana on keskeinen turvallisuuslisä. Hallituksen käynnistämät puheet hätäkeskusten määrän vähentämisestä, johon ministerikin täällä avoimesti viittaa, luovat jälleen epävarmuutta juuri sisäänajettavan turvallisuusrakenteen suhteen. Tämä on kaikkea muuta kuin mitä hätäkeskuspäivystäjät (Puhemies koputtaa) ja vastuullista työtä tekevä ja kuormitettu hätäkeskuksen henkilöstö tänään tarvitsee.

⁴⁵ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä on yksi asia, joka minun pitää korjata. Ed. Rajamäki viittasi muistelmissaan 40 henkilötyövuoden lisäykseen. Ne eivät ole edellisen hallituksen tekemiä lisäyksiä vaan tämän hallituksen kehyslisäyksiä. Olen itse tarkistanut asian silloin, kun edellinen ministeri Rajamäki kirjoitti siitä lehteen, mutta tähän ei pidä paikkaansa, vaan kehyspäätös on tämän hallituksen tekemä.

⁴⁶ **Kari Rajamäki /sd** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Välittömästi tehtiin sisäasiainministeriön puolella esitykset, joilla nimenomaan kehysneuvotteluihin tehtiin sisäasiainministeriön hätäkeskusjärjestelmää tukevat ratkaisut. Niihin sisältyi 40 henkilötyövuoden lisäys viime talvena, samoin kuin silloin on tehty myös määrärahalisäykset ja laitehankintoihin liittyvät. Voisi olla hyvä kyllä, että sieltä varmasti kaivettaisiin myöskin niitä viime talven papereita vielä luettavaksi muiltakin osin.

⁴⁷ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen koska tahansa valmis ed. Rajamäen kanssa yhdessä katsomaan nämä paperit. Minä olen ne katsonut ja varmistanut myös talousosastolta, ja tilanne on tämä, että nämä 40 henkilötyövuotta ovat tulleet tämän hallituksen viimeisimmissä kehysneuvotteluissa.

⁴⁸ **Juha Hakola /kok:** Arvoisa puhemies! Valtioneuvosto on tuonut eduskunnan käsiteltäväksi selonteon hätäkeskusuudistuksesta. Selonteossa todetaan, että uudistuksessa on kokonaisuutena arvioituna onnistuttu parantamaan hätäkeskustoiminnan tasoa valtakunnallisesti ja väestön tur-

vallisuustasosta huolehditaan tehokkaammin kuin uudistusta edeltäneenä aikana. Selonteossa tunnistetaan myös uudistuksen myötä syntyneet ongelmat, joiksi mainitaan henkilöstön riittävyyden, tietojärjestelmän vastamenettelyt, yksittäisten menetelmien puuttuminen sekä määrärahataso.

On totta, että varsinkin vähäväkisillä alueilla hätäkeskusuudistus on tuottanut 90-luvun alun hätäkeskushankkeen lähtötilanteeseen nähden monia parannuksia. Sen sijaan maamme suuriin keskuksiin ei kohdennettu yhtään kokeiluhätäkeskusta, ja tuloksena onkin ollut lähinnä ongelmia. On myös hieman absurdia verrata menneisyyden pysähtynyttä kuvaa 15 vuoden jälkeen kehitettyyn järjestelmään. Pitäisikin kysyä, mikä olisi voinut olla vaihtoehtoisten strategioiden tuottavuus samoilla panoksilla.

Voidaan perustellusti todeta, että hätäkeskusuudistus lupasi enemmän vähemmällä, mutta on tuottanut vähemmän enemmän. Palvelut asiakkaille ja palveltaville toimialoille ovat monilla alueilla hidastuneet ja vähentyneet, henkilöstön osaaminen on heikentynyt, tekninen epävarmuus lisääntynyt ja kustannukset nousseet. Esimerkiksi maamme suurimmassa riskikeskittymässä pääkaupungissamme pelkästään ensihoitotehtävien määrä nousee vuositasolla rajusti hätäkeskuksen heikentyneen riskeihinreagointikykyyn vuoksi. Tässä tilanteessa, jossa pelastus- ja poliisitoimi eivät pysty enää lisäämään kapasiteettiaan hätäkeskuksen heikentyvien tuloksien vauhdissa, kärsii asiakas ja viime kädessä veronmaksaja, omistaja.

Arvoisa puhemies! Hätäkeskuksen johtamistavasta ja -kulttuurista, -rakenteesta, kertoo omaa kieltään Helsingin hätäkeskuksen henkilöstön hälyttävän korkea vaihtuvuus. Kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana yhtä virkaa on ollut hoitamassa viisi työntekijää eli yhteensä tuo aiemmin mainittu 256 henkilöä. Hätäkeskustyö vaatii erinomaista asiantuntemusta ja on henkisesti erittäin raskasta, mikä edellyttää pyöröviiden sisään hyvää henkilöstöjohtamista ja riittäviä resursseja.

Hätäkeskuksen perustehtävää ja toiminnan luonnetta sekä sen roolia hätätilanteessa on syytä terävöittää. Hätäkeskus ei ole viranomainen vaan palvelee neljää varsin erilaista viranomaista: poliisia, pelastustointia sekä sosiaali- ja terveystointia. Hätäkeskus on kaikille palvelemilleen toimialoille palveluketjun ensimmäinen lenkki, ja sen

vahvuus perustuu kunkin viranomaistoimialan substanssiosaamiseen ja sen välittymiseen hätäkeskustyöhön.

Itsenäinen hätäkeskus ilman kenttäviranomaisen ohjausta ja tukea ei kykene hallitsemaan asiakastarpeiden asettamia vaatimuksia. Siksi on erittäin tärkeää huolehtia siitä, että kaikkien toimialojen ja hätäkeskuksen asiantuntijat kehittävät yhdessä hätäkeskusta ilman keinotekoisia hallinnollisia esteitä. Yhtä tärkeää on säilyttää paikallinen herkkyys ja rätätälöidä palvelut toimintaympäristön tarpeiden mukaan. Hätäkeskusuudistuksessa esteitä ja etäisyyttä on syntynyt, ja ne on syytä purkaa ensi tilassa.

Hätäkeskuksen heikentynyt suorituskyky johtuu osittain tietojärjestelmän puutteellisuuksista. Sen suunnittelussa ei ole tunnistettu eri toimialojen tarpeita ja hätäkeskustyön vaatimaa nopeutta, toimintavarmuutta ja käytön vaatimuksia. Nykyinen tietojärjestelmä on käyttäjänsä painajainen ja heikentää merkittävästi hätätilanteiden hoidon tehokkuutta ja henkilöstön työhyvinvointia. Esimerkiksi Pääkaupunkiseudulla hälytetyissä lähintä pelastusyksikköä onnettomuustilanteeseen ei hälytyspäivystäjä näe reaaliaikaisesti yksiköiden todellista sijaintia tai edes sitä, onko yksikkö käytettävissä. Lähtökohtaisesti hän hälyttää siis täysin sokkona eli arvauksen perusteella.

Arvoisa puhemies! Näiltä esittämiltäni osin en voi yhtyä selonteon yleisen tason tyytyväisyyteen vaan totean, että kriisi on edelleen päällä eikä valoa näy. Tunnusomaista hätäkeskusuudistukselle on ollut alun alkaen huono kommunikaatio ja aiempien hälytyskeskusten kokemusten vähäinen huomiointi. Helsingin aluetta palvelevat viranomaiset vastustivat yhteisesti toteutettavaa muutosta ja ennustivat hätäkeskuksille vakavia ongelmia erityisesti Pääkaupunkiseudulla, ja nyt ne ovat täysin toteutuneet. Näillä näytöillä ja tuloksilla emme voi antaa hätäkeskusten jatkaa, vaan alamitotettuihin resursseihin ja puutteellisiin toimintatapoihin on puututtava välittömästi. Ensisijaisena ja kiireellisimpänä toimenpiteenä on henkilöstöresurssien turvaaminen. Nykyinen henkilöstö on saatava pysymään ja voimaan hyvin työssään. Pätevää henkilöstöä on saatava nopeasti lisää, ja henkilöstön pätevyystaso on nostettava työn vaatimalle tasolle. Tämä edellyttää palkkapolitiikan, esimiestaitojen, henkilöstöjohtamisenmenettelyiden, henkilöstön mitoitusten sekä koulutusjärjestelmän uudistamista.

Edellä esitettyjen perusteella pidän Hätäkeskuslaitoksen tilaa selonteossa esitettyä huonompana ja tehtyjä parannustoimenpiteitä liian kevyinä. Hätäkeskus vaikuttaa merkittäväällä tavalla hätätilanteeseen joutuneiden henkilöiden selviytymiseen sekä kenttähenkilöstön työturvallisuuteen. Jos kokemuseräisesti verrataan Pääkaupunkiseudun suorituskykyä ennen uudistusta ja sen jälkeen, on mittavista uudistustoimenpiteistä huolimatta menty huonompaan suuntaan eikä tulosten suunnassa ole ollut havaittavissa juurikaan muutosta. Organisaatiokulttuuria ei voida ensisijaisesti muuttaa henkilöstövaihdoksilla vaan asiakas- ja yhteistyölähtöisillä arvoilla, asenteilla, menetelmillä ja rakenteilla. (Puhemies koputtaa) Kulttuurin muuttaminen on hidasta ja vaikeaa, joten tämän epäkohdan korjaamiseen tulee sitoutua pitkäjänteisesti tiukalla kädellä.

⁴⁹ **Ulla Karvo /kok:** Arvoisa puhemies! Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta on laaja ja kattava. Koska Hätäkeskuslaitos on toiminut täydessä laajuudessaan vasta vuoden 2006 alusta lukien, ei sen toiminta ole vielä vakiintunut. Tästä johtuen kaikki selvitetty seikat eivät ole riittävän luotettavia vielä.

Hätäkeskuslain tarkoituksena on turvata hätäkeskuspalvelujen tuottaminen, saatavuus ja laatu tasapuolisesti maan eri osissa sekä tehostaa viranomaisten yhteistoimintaa. Kyseessä olevan lain ja myös muissa laeissa olevien säännösten avulla kansalaisten turvallisuus on pystyttävä takaamaan. Uudistuksen tavoitteena oli, että väestö saa samasta keskuksista kaikki tarpeelliset hätäkeskuspalvelut ilman viivytyksiä, joita eriyteytyssä järjestelmässä esiintyi. Kansalaisten tulee voida luottaa Hätäkeskuslaitokseen. Sillä on yleistä turvallisuudentunnetta lisäävä vaikutus, ja siksi sillä on merkitystä. Uudistuksen sisäänajovaiheessa on ollut ongelmia, joiden seurauksena kansalaisten turvallisuus on vaarantunut.

Maan 15 hätäkeskusalueesta muodostuva Hätäkeskuslaitos otti vuonna 2006 vastaan 3 750 000 hätäilmoitusta. Hätäilmoitukset jakautuvat seuraavasti: 47 prosenttia kuuluu poliisitoimen, 46 prosenttia sosiaali- ja terveystoimen ja 7 prosenttia pelastustoimen sektoreille. Sosiaalipäivystystoiminnan arviointi on liian varhaista, koska se on aloitettu vasta vuoden 2007 alusta, mutta ikävä kyllä sosiaalisektori varmasti on kasvava sektori. Varsinaisia hätäilmoituksia oli

2 957 000, eli virhepuheluita oli arviolta 750 000. Tämä määrä on erityisen huolestuttava, koska sillä on varmasti merkitystä varsinaisten hätäilmoitusten vastaanottamisnopeuteen ja luotettavuuteen. Kansalaisten turvallisuus voi olla uhattuna, jollei epäasiallisia hätäsoittoja voida vähentää. Valistus on ensisijainen keino pyrkiä vähentämään esimerkiksi kiireettömiä ilmoituksia.

Hätäkeskusaluejaossa on pääosin noudatettu maakuntarajoja. Viranomaisten yhteistoiminnan kannalta alueiden mahdollisimman suuri yhtenäisyys tehostaa toimintaa. Selonteon mukaan uudistuksen aluejako on parannus aikaisempaan, mutta vielä on parantamisen varaa, ja tähän on panostettava. Selonteossa on kattavasti selvitetty perusedellytykset hätäkeskustoiminnan varmistamiseksi. Työntekijöiden riittävyys ja ammattitaito, toimitilaratkaisut, tietojärjestelmien toimivuus ja yhdenmukaisuus sekä kielen ymmärrys antavat ne puitteet, joilla kansalaisten turvallisuus taataan. Nämä edellytykset on pystyttävä käyttännössä myös toteuttamaan.

Arvoisa puhemies! Selvityksen mukaan hätäkeskustoimintaa on tehostettava ja toiminnan tuottavuutta lisättävä. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä alueellisten hätäkeskusten vaarantumista. Paikallisten olosuhteiden tuntemus on palvelulle tärkeää, mutta kuitenkin keskusten verkostoituminen on paikallaan, jos sillä voidaan saavuttaa parannusta palveluun.

⁵⁰ **Raimo Vistbacka /ps:** Arvoisa herra puhemies! Hätäkeskustoiminta uudistettiin vuosina 2001—2005. Uudistus herätti ja herättää yhä edelleen niin sanotuissa asiantuntijapiireissä keskustelua niin puolesta kuin vastaan. Nyt lähetekestustelussa oleva selonteko on sinällään laadittu ihan ansiokkaasti ja tuo hyvän historiakatsauksen Hätäkeskuslaitoksen synnystä ja alkutaipaleesta sekä joitakin viitteitä siitä, mitä tuleman pitää. Eli odotettavissa tuntuu olevan ajan hengen mukaisesti alueiden suurentaminen entistään.

Ensiksi haluan ottaa esille positiivisen seikan, joka uudistuksella saatiin aikaiseksi. Eli nyt hätäkeskuspäivystäjä vastaa otettuun kutsuun lähes välittömästi. Kun aikaisemmin esimerkiksi poliisipuolella etenkin pienemmillä alueilla oli vain yksi päivystäjä, joka saattoi juuri kutsuttaessa olla pitkäänkin toisessa puhelimesta ottamassa vastaan ja selvittelemässä toista tehtävää, tämä

aiheutti sen, että joissakin tilanteissa piti pitkäänkin huhuilla, ennen kuin päivystäjä saatiin vastaamaan.

Mutta ongelமாகsi tällä hetkellä erityisesti poliisipuolella on nähty eräillä alueilla, että tehtävienanto on todella kirjavaa eikä aina kovinkaan ammattitaitoista. Poliisiasiointa käsittelevällä päivystäjällä tulisi olla ehdottomasti poliisitausta määrättyjen hälytystehtävien vastaanotossa ja kokemusta myös niin sanotusta kenttätoiminnasta. Esimerkiksi kovissa kotihälytyksissä tehtävän vastaanottajalta vaaditaan kokemusta automaattisesti puhuttaa ilmoittajaa niin, että tehtävää suorittamaan menevä poliisipartio tietäisi mahdollisimman tarkkaan, mikä heitä siellä odottaa, onko aseita jne. Aina ei riitä, että saa tarkan osoitteen, vaan työturvallisuudenkin nimissä on kohteesta saatava muitakin oleellisia tietoja.

Selonteossa puututaan kieliongelmaan, mutta mielestäni varsin yksipuolisesti. Eräillä alueilla varsinkin alkuaikoina on ongelmia ollut myös silloin, kun päivystäjä on äidinkieleltään ruotsia puhuva henkilö. Seurauksena on ollut selviä väärinymmärryksiä, joilla on saattanut olla kohtalokkaitakin seurauksia.

Suurena ongelmana on koettu se, että kun hälytysalueet suurenevät, katosi paikallistuntemus lähes tyystin. Erityisesti kiireellisen hälytystehtävän antajan paikallistuntemus olisi ensiarvoisen tärkeää. Tätä puutettahan on yritetty kompensoida tekniikalla, muun muassa gps-paikantimilla. Tekniikan varassa toimiminen on kuitenkin epävarmaa. Toimiva tekniikka on hyvä apuna, mutta se on myös varsin haavoittuvaa. Mikäli ajaututaan tilanteeseen, jossa hälytystehtävän suunnistaa partio pelkkään tekniikkaan luottaen, ollaan sen pettäessä esimerkiksi katvealueella todella suurissa vaikeuksissa. Koskaan ei saisi luottaa yksinomaan tekniikkaan, koska se voi mennä epäkuuntoon. Aina on parempi, kun asiaa hoitaa ammattitaitoinen henkilö, jolla on apunaan ja niin sanottuna takavarmistuksena tekniikka. Mikäli hätäkeskusalueita edelleenkin suurennetaan, ollaan entistä useammin tilanteessa, jossa poliisi, sairausauto tai paloauto ohjataan väärin osoitteisiin. Kuka vastaa silloin seurauksista?

Arvoisa puhemies! Kiteytettynä voi todeta, että ainakin poliisin kannalta tähän mennessä siirtyminen laajennettuun hätäkeskuspäivystykseen oli selkeä virhe. Kyllä hallituksen ja keskus-

hallinnonkin olisi vähitellen ymmärrettävä se, että on olemassa joitakin tehtäviä, joita ei voi edes säästösyihin vedoten ajaa alas. Väärissä paikoissa ja elintärkeissä asioissa säästäminen lopulta halvaannuttaa koko yhteiskunnan toimintoja. Nyt perusturvallisuuden alasajamisella poliisipiirejä laajentamalla ollaan jo halvaantumiskamppailun alussa.

Arvoisa puhemies! Toivottavasti hallintovaliokunta saa mietintöönsä järkeviä uudistusehdotuksia, jotka johtavat perusturvallisuuden parantamiseen myös hätäkeskusten kautta.

⁵¹ **Lauri Kähkönen /sd:** Arvoisa puhemies! Varsin monia asioita tässä selonteossa on käsitelty pinnallisesti eikä ongelmiin esitetä selkeitä ratkaisuja, ja syynä varmasti on suurimmalta osin ajanpuute, niin kuin ministeri Holmlund eräessä vastauspuheenvuorossaan totesi.

Hätäkeskuslaitoksen toiminta on ontunut jo pitemmän aikaa. Suurimpina ongelmina ovat sen talous sekä pysyvän henkilöstön saaminen erityisesti Helsingin yksikköön. Samoin on todettava, että kasvaneet sairauspoissaolot kielivät henkilöstön työskentelevän suuren paineen alla.

Selonteossa sanotaan: "Toiminnan tuottavuuden parantamiseksi on hätäkeskusalueita suurennettava ja toimintamallia kehitettävä tehokkaammaksi. Hätäkeskusalueiden laajentamisella ja pitkällä aikavälillä päivystyspisteiden vähentämisellä on mahdollisuus saada säästöjä. Tavoitteena on tehokkaasti tuotettu hätäkeskuspalvelu."

Eli kohti suurempia yksikköjä ollaan menossa, vaikka tilastoista on nähtävissä, että pienet yksiköt ovat monesti tehokkaampia. Viittaan tässä selonteon sivun 11 taulukkoon, jossa kerrotaan puheluiden vastaanottamisajoista. Huomiota kannattaa siis kiinnittää pienten keskusten menestykseen niin tulostavoitteiden kuin asiakasryhmien seurantakyselyidenkin osalta. Suuri ei ole aina kaunista, vaan tehtäviä voidaan hoitaa laadukkaasti ja tehokkaasti myös pienemmissä yksiköissä.

Laatuun vaikuttaa osaltaan myös toiminta-alueen hyvä tuntemus, niin kuin totesin tuossa debattissa: paitsi maantieteellinen tuntemus myös viranomaisten toiminnan ja toimintatapojen hyvä tuntemus. Eli viittasin poliisi-, pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimeen.

Jälleen lainaus selonteosta: "Nykyinen toimintamalli vaikeuttaa toiminnan kehittämistä ja

riittävästä tuottavuuskehityksestä huolehtimista." Vastauksena tuottavuuden parantamiseen ei voi olla vain alueiden suurentaminen. Viime vuosien ongelmat ovat olleet juuri suurimmilla hätäkeskusalueilla, syynä esimerkiksi liian jäykkä toiminta. Kannattaa myös muistaa, että henkilöstö on hätäkeskusyksikön tärkein voimavara, ei tekniikka ja organisaatio. Työtä tekee ihminen, joka tarvitsee kunnan koulutuksen ja joka voi ja haluaa sitoutua työhön.

Tämänhetkinen tilanne esimerkiksi Etelä-Suomessa ei ole kestävä. Poliisit tekevät hätäkeskuspäivystäjän työtä ja siirtyvät pois heti, kun oman alan työ löytyy, mikä on ymmärrettävää. Eli hätäkeskuspäivystäjät ovat jakautuneet tavaltaan kahteen eri ryhmään, ammattikuntaan: hätäkeskuspäivystäjiin ja poliiseihin. Kelpoisuus pitäisi säätää siten, että pääsääntönä on päivystäjän ammattitutkinto, mutta palomies, poliisimies ja sairaanhoitaja saisivat päivystäjän kelpoisuuden esimerkiksi yhden vuoden jatko-opiskelulla, ja sitä varten Kuopioon luotaisiin tällainen täydentävä koulutus.

Arvoisa puhemies! Vielä tuottavuudesta ja lainaus: "Valtion tuottavuusohjelman toteuttaminen edellyttää Hätäkeskuslaitoksen virkojen vähentämistä." En lainaa tuosta sen enempää. Ed. Rajamäki ministerinä ollessaan linjasi, että tuottavuusohjelma ei koske Hätäkeskuslaitosta. Nyt selonteossa on kirjoitettu, että se ei koske päivystäjiä. Joka tapauksessa tietämäni mukaan Hätäkeskusyksiköstä on viestitetty hätäkeskuksiin päin koko ajan tuottavuusohjelman vaativan henkilöstövähennyksiä. Se on myös laskenut keskuskohtaiset määrät, joihin pitäisi henkilöstöä sopeuttaa. Olenko oikeassa, kysyn ministeri Holmlundilta.

Aivan lopuksi, arvoisa puhemies: Ministeri lupasi äskeisessä esittelypuheenvuorossaan, että Hätäkeskuslaitoksen hallinto- ja organisaatiomallia tullaan keventämään. Muun muassa Hätäkeskusyksikössä on noin 80 henkilöä, niin että toivottavasti, jos ja kun näitä supistamisia tapahtuu, ne eivät kohdistu niin sanottuun suorittavaan portaaseen vaan johtopuolelle ja sieltä löytyy sitten sitä karsittavaa, jos syytä on.

Aivan lopuksi, arvoisa puhemies: Selonteossa kirjoitetaan paikallisten olosuhteiden huomioon ottamisesta (Puhemies koputtaa) ja vähän myöhemmin sanotaan, että hätäkeskustoiminta yhdenmukaistetaan. Jos keskuskohtaisille erilaisuuksille annettaisiin mahdollisuus, se palvelisi

kentän toimijoita monin verroin paremmin kuin yhden muotin toiminta.

⁵² **Håkan Nordman /r:** Arvoisa puhemies, värderade talman! Selonteosta käy ilmi, että ilman lisärahoitusta ei Hätäkeskuslaitos nykyisellä rakenteella voi toimia tarkoituksenmukaisella tavalla. Tilannetta hankaloittaa edelleen valtionhallinnon tuottavuusohjelma, joka edellyttää 26 henkilötyövuoden vähennystä vuoteen 2011 mennessä.

Följderna av nödcentralsreformen blir till stor del beroende av hur många nödcentraler som slutligen blir kvar. Det har talats om att de nuvarande 15 nödcentralerna skulle minska till 3—7 stycken. Om antalet nödcentraler blir så få blir det mycket svårt för centralerna att ersätta varandra i situationer då kommunikationsnätet eller el-tillförseln slås ut i stora delar av landet.

Det blir också svårt att garantera tillräcklig hjälp på var och ens modersmål. I Österbottens nödcentralskrets som består av tre landskap, Mellersta Österbotten, Österbotten och Södra Österbotten, har ungefär 22 procent av befolkningen svenska som modersmål. I landskapet Österbotten har 52 procent eller majoriteten svenska som modersmål. Dessutom finns det i landskapet åtskilliga dialekter som kan vara svåra att förstå och som skulle innebära extra problem i en utvidgad nödcentralskrets.

Selontekoluonnoksessa mainitaan, että tietojärjestelmän paikkatieto-osa ei mahdollista riittävän hyvin Suomen kartta-aineistojen hyödyntämistä. Tämän johdosta on käytetty julkisia www-karttasivustoja paikantamiseen. Mikäli hätäkeskusalueiden kokoa suurennetaan, korostuvat kartta-aineistot ja niiden ajantasaisuus entisestään yksittäisten päivystäjien paikallistuntemuksen heikentyessä. Rannikkoseuduilla saman nimiset saaret aiheuttavat paikantamisongelmia nykyiselläkin hätäkeskusjaolla.

Österbottens nödcentral inledde sin verksamhet 2002 efter en viss dragkamp i fråga om placeringen och indelningen. Eftersom nödcentralen betjänar ett område med ungefär 440 000 invånare kan servicen produceras effektivt. Österbotten är ett område känt för sitt livliga friluftsliv och sin livliga båttrafik till havs. Man har också traditioner som till exempel påskbrasor, eldar i sam-

band med den så kallade Veneziaden, som kräver en viss lokal beredskap. Dessutom är turismen livlig, framför allt från andra skandinaviska länder och i form av utlänningar, varför det är av yttersta vikt att Finlands mest tvåspråkiga och språkkunniga nödcentral kan bevaras.

Näihin tekijöihin viitaten on tärkeää, että Pohjanmaan hätäkeskus voi jatkaa toimintaansa nykyisellään.

Mot den här bakgrunden är det viktigt att Österbottens nödcentral kan fortsätta sin verksamhet så som hittills.

Selontekoluonnoksessa ei oteta kantaa siihen, miten henkilöstön asema turvataan mahdollisessa muutostilanteessa. Mikäli hätäkeskusten määrää vähennetään oleellisesti, saattaa päivystäjien muuttohaluttomuuden johdosta ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa tulla ongelmia. Lakkautettavissa hätäkeskuksissa saattaa käydä niin, että henkilöstö hakeutuu muihin tehtäviin jo paljon ennen kuin hätäkeskuksen toiminta päättyy.

⁵³ **Erkki Pulliainen /vihr:** Arvoisa puhemies! Mitä tässä näytelmässä on tähän mennessä opittu? On opittu ed. Petri Salon todistamana, että ed. Hakola on meistä ainut, joka tietää jotakin tästä asiasta. No, arvoisa puhemies, me juuri kuulimme ed. Hakolan puheenvuoron, ja se oli tyrmävä tälle selonteolle. Tämä on mielenkiintoinen havainto. Nimittäin minullakin on vähän samantyyppiset tunteet kuin ed. Hakolalla, vaikka en siis täällä annetun todistuksen mukaan tiedäkään asiasta yhtään mitään.

Nimittäin me olemme suomen kielen loukussa, arvoisa puhemies. Suomen kieli on sievistynyt. Siihen on tullut sanoja, ilmaisuja, joittenka taakse voi kätkeä minkä tahansa asian niin, ettei oikeastaan enää ymmärrä yhtään mitään. Otan kaksi malliesimerkki-ilmaisuja.

Asiat ovat haasteellisia, kun ne ovat päin seinää, kun ne eivät toimi käytännössä. Toisaalta ihminen, jolla ihan kaikki edellytykset eivät ole niin hyvät kuin toivoisi niitten olevan, sellainen henkilö on rajoitteinen. Meikäläinen, joka on invalidi, on nykykielellä liikuntarajoitteinen. Elikkä toisin sanoen ei uskalleta sanoa asioita niin kuin ne ovat, ja silloin tulee juuri sellainen ristiiriita kuin on tämän selonteon tekstin ja ed. Hako-

lan välillä, joka siis ainoana meistä ymmärtää jotakin näistä asioista.

Voidaankin sanoa tämän selonteon kirjoittajasta, että hän on analyysirajoitteinen. Nimittäin tästä teoksesta, arvoisa puhemies, puuttuu kokonaan se olennainen analyysi, joka tänne on sisään kirjoitettu mutta joka on jäänyt vastausta paitsi. Tietenkin vuoden 2006 tilannetta olisi pitänyt käyttää lähtörutuna ja käydä asia asialta läpi, millä tavalla hätäkeskusjärjestelmän silloiset puutteet ovat poistettavat, kuinka järjestelmä toimii. Ja alue, mihinkä pitää projisoida, ja aika, mihinkä pitää projisoida, ovat tietenkin sellaisia kuin että vuodenajoittain me suomalaiset olemme ihan eri puolilla Suomea. Kun mennään kevättalveen, niin melkoinen osa meistä löytyy Lapin läänin alueelta. Kun mennään kesään, niin me olemme hajaantuneet ympäri Suomea kesäasunnoillemme ja sellaisina tiloina käytettyihin tiloihin jne., ja silloin jos me siirrymme johonkin muualle esimerkiksi Pääkaupunkiseudulta, niin Pääkaupunkiseutu tyhjenee. Aivan samalla tavalla me käyttäydymme aivan eri tavalla ja olemme erilaisessa hätään joutumisen tilanteessa eri vuorokaudenaikoina, eri viikonpäivinä, viikonvaihteena, arkipäivinä jne.

Siis sen analyysin, mikä nyt olisi tarvittu, olisi pitänyt nimenomaan vastata tällä tavalla tähän turvallisuustilanteeseen, turvallisuustarpeeseen, joka itse kullakin on. Toivottavasti nämä tiedot ovat tällä hetkellä jossakin olemassa, sisäministeriössä ministeri Holmlundin kassakaapissa, ja kun hän on asiantuntijana hallintovaliokunnassa, hän kertoo nämä suuret salaisuudet.

⁵⁴ **Oiva Kaltiokumpu /kesk:** Arvoisa puhemies! Hyvät edustajat! Kun en ole kirjoittanut puhettani, niin pidän täältä paikalta lyhyemmän puheen.

Tämä hätäkeskusselonteko, sen tekeminen ja tuominen tänne eduskuntaan on äärettömän tärkeää, koska kysymys on kansalaisten tärkeiden turvallisuuspalvelujen tarjoamisesta. Kansalainen, joka soittaa, tarvitsee vastauksen ja nopean avun ja ammattitaitoiset virkamiehet sitä hätää hoitamaan. Hätäkeskuslaitoshan on ollut ongelmassa näiden sisäisten henkilöstömäärien vähyyden vuoksi ja myöskin jaksamisen vuoksi. Toisaalta myöskin on ollut organisatorisia ja johtamisongelmia. Toivon mukaan näistä on nyt vähin erin päästy. Olennaista on, että jatkossa entistä enemmän panostetaan siihen, että nämä henki-

löt ovat ammattitaitoisia, siellä on heitä riittävästi ja heidän jaksamisensa varmistetaan, samaten että johto on sillä tavalla kunnossa, että ihmiset siellä jaksavat. Tällä hetkellä valitettavasti henkilöstöä on aivan liian vähän. Se vaikuttaa näiden palvelujen tarjoamiseen poliisiviranomaisille ja pelastuslaitoksille ja myöskin sosiaali- ja terveystoimille, ja siihen täytyy saada korjausta.

Toisaalta, kun tätä organisaatiota uudistetaan, niin sen lähtökohdan ei tule olla pelkästään säästöt ja niiden palvelujen leikkaus vaan tulee katsoa, missä toiminnot toimivat hyvin ja missä on jo hyvät palvelutilat, ja hoitaa niitä sieltä. Tuottavuusohjelma ei sovi Hätäkeskuslaitokselle ollenkaan, koska se on uusi laitos, jonka todellisia kustannuksia ei ole vielä mitattu. Se ei kestä semmoisia leikkauksia kuin pysyvät vanhat organisaatiot.

Tästä 40 hengen lisäyksestä, joka täällä on ollut esillä, täytyy todeta, (Puhemies koputtaa) että ministeri Holmlund on tässä ihan oikeassa, koska itse olin viestiä viemässä väliaikaiselta hätäkeskusjohtajalta valtiovarainministeri Katakaiselle, missä yhteydessä (Puhemies koputtaa) tämä esitys sisäministeriöstä on sinne jätetty.

⁵⁵ **Anne-Mari Virolainen /kok:** Arvoisa puhemies! Hätäkeskusuudistuksen keskeinen tavoite oli koko väestön turvallisuustason parantaminen. Luonnollisesti suomalaisten on voitava luottaa, että onnettomuustilanteessa tai muussa häädässä yhteiskunta tarjoaa riittävät ja toimivat palvelut ja turvaa näin yksilön perustavan laatuiset oikeudet. Tähän asti juuri pienemmissä kunnissa on ollut taloudellisia vaikeuksia ylläpitää riittävää päivystyshenkilöstöä sekä myös viranomaisyhteistyön koordinointi suuronnettomuuksissa on ollut puutteellista. Hätäkeskusuudistuksen avulla on otettu askel parempaan suuntaan.

Uudistuksen myötä otettiin käyttöön yksi hätänumero, 112, jolloin tavoitteena oli hätäkeskuspalveluiden hyvä saatavuus. Numeron tunnettuus on nyt hyvä, ja näin ollen se luo kansalaisille turvallisuuden tunteen. Päiväkotilapsetkin tietävät, että avun saa, kun soittaa 112:een. Kansalaiset todellakin käyttävät hätänumeroa, sillä soitettujen puhelujen määrä vastaa sitä, että joka toinen kansalainen soittaa hätänumeroon kerran vuodessa.

Eri toimijoiden eli poliisin, pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kannalta uudistus on parantanut heidän yhteistoimintaansa. Tiedän

Varsinais-Suomen hätäkeskuksessa vierailuni perusteella, että päivittäinen viranomaisyhteistyö toimii ainakin siellä erittäin hyvin. Huomatavaa on, että puhelut jakautuvat lähes tasaisesti poliisitoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kesken ja pelastustoimen tehtäviä on noin 7 prosenttia, eli yhteistyötä yli rajojen tarvitaan, varsinkin kun sosiaalipäivystyksessä kysynnän kasvua on odotettavissa.

Kuten selonteosta käy ilmi ja aiemmista puheenvuoroista on saattanut kuulla, niin uudistuksen toteutuksessa ei ole onnistuttu täysin kiitettävien arvosanoin. Ongelmia on hätäpuheluun vastausajan pituudessa, oikean yhteistyöviranomaisen löytymisessä, henkilöstön riittävydessä ja tietojärjestelmän viivästyemisessä. Hätäpuhelun soittajalle sekunnitkin ovat pitkiä. Tosipaikan tullen asiantuntevan avun tulee olla langan päässä välittömästi ja tieto siitä, että apu tulee, pitää saada varmasti. Toiminnan laatua parannetaan pitämällä ohjeet ajan tasalla sekä huolehtimalla henkilöstön osaamisesta. Henkilöstön määrään ja ammattitaitoon liittyviä ongelmia pitää vielä tutkia selontekoa perusteellisemmin. Ministeri Holmlund painottikin omassa alustuksessaan koulutuksen tärkeyttä, ja toivonkin, että ruotsinkielisen koulutuksen järjestämismahdollisuudet selvitetään mitä pikimmiten.

Teknologian kehittyminen luo meille valtavasti mahdollisuuksia, mutta valitettavasti tietojärjestelmien käyttöönoton viivästyminen ehkäisee toiminnan tehokasta kehittämistä. Suomalaiset ottavat uuden teknologian mieluusti käyttöön, ja olen iloinen, että tekstiviestien lähetyksmahdollisuus numeroon 112 tutkitaan, luonnollisesti pitäen mielessä pilatekstareiden mahdollisuuden.

Arvoisa puhemies! Kuten ministeri Holmlund mainitsi, valtakunnalliset prosessit tehostavat toimintaa ja palvelua annetaan alueelliset olosuhteet huomioon ottaen. Hätäkeskuksen toiminnan vakiintuessa yhtenäiset toimintamallit varmasti löytyvät ja vasteajat soittoihin lyhenevät. Kansalaisten kannalta tärkein tekijä on, että hätäpuheluun vastataan viivytyksettä ja asiantuntevasti sekä avun saaminen varmistuu.

Viime aikoina lööpit ja iltapäivälehdet ovat huutaneet ambulanssin virheellisiä osoitteita tai liian pitkiä vastausaikoja. Valitettava totuus on, ettei räväköillä otsikoilla tehosteta hätäkeskusten toimintaa vaan määrätietoisilla ja tavoitteellisilla kehittämistoimilla, joissa keskiössä ovat alan toimijat. Tulevaisuus toteutetaan osaavan,

motivoituneen ja riittävän henkilöstön, modernin ja toimivan teknologian sekä eri viranomaisten sujuvan yhteistyön avulla.

⁵⁶ **Pauliina Viitamies /sd:** Arvoisa puhemies! Hätäkeskusuudistuksen tavoite on parantaa väestön turvallisuuspalveluja. Kun hätäkeskusuudistusta ryhdyttiin toimeenpanemaan, monilta tahoilta, esimerkiksi Helsingin hälytyskeskuksesta ja Ruotsista asti, esitettiin epäilyksiä uuden järjestelmän toimivuudesta. Ongelmia onkin ollut enemmän kuin tarpeeksi. Hätätilanteessa keskukseen yhteyttä ottavat ovat joutuneet odottamaan luvattoman pitkiä aikoja puhelimesta. Joskus yhteyttä ei ole saatu lainkaan. Kansalaisten turvallisuutta ei ole pystytty aina takaamaan. Se hyvä puoli uudistuksesta on ollut, että viranomaisten välinen yhteydenpito on monilla alueilla helpottunut.

Selonteossa todetaan, että useimpien kunnallisten hätäkeskusten ongelmana on liian vähäinen työntekijöiden määrä kaikkina vuorokauden aikoina. Riittämättömät henkilöstöresurssit ovat vaikeuttaneet myös käytännön toimintaa ja useiden viranomaisten yhteistoimintaa. Ongelmia on ollut myös tietojärjestelmissä. Ne ovat viivästyneet, ja niiden toiminnassa on ollut ongelmia. Toimintamenetelmät eivät ole vielä vakiintuneet, ja määrärahat ovat olleet liian vähäisiä. Näiden edellä mainittujen selonteon toteamusten jälkeen herää kysymys, löytyykö hätäkeskusten toiminnasta enää mitään, mikä ei olisi mennyt pieleen. Selonteossa esitetään, että uudistuksella on onnistuttu koko maan tasolla parantamaan hätäkeskustoiminnan tasoa. Suurissa asutuskeskuksissa, kuten esimerkiksi täällä Helsingissä, palvelut ovat monesti takkuilleet ja puhelimeen vastaaminen on viivästynyt. Haja-asutusalueella taas avun saaminen on pitkien matkojen ja virheellisten osoitetietojen vuoksi kestänyt kohtuuttoman kauan. Tässä valossa kansalaisten turvallisuus ei ole lisääntynyt.

Hyvä puhemies! Hallitus lupaa kehittää hätäkeskusten toimintaa. Palvelut luvataan turvata molemmilla kotimaisilla kielillä ja myös yhteiskunnan monikulttuuristumisen haasteeseen luvataan vastata, uusi aluejako aiotaan toteuttaa vuoden 2015 mennessä ja toiminta yhdenmukaistetaan valtakunnallisella tasolla — suuria lupauksia, jos samaan aikaan ei pidetä huolta siitä, että toiminnalle annetaan sen vaatimat taloudelliset resurssit. Nykyisillä resursseilla ja toimintataval-

la Hätäkeskuslaitos ei pysty palvelemaan riittävän tehokkaasti avun tarpeessa olevia kansalaisia ja yhteistyöviranomaisia. Hätäkeskusten toiminnan kohentamiseen on ryhdyttävä välittömästi niin, ettei pelastuslaitosten tarvitse taas ruveta perustamaan omia hälytystoiminnan keskuksia. Tämä merkitsisi paitsi paluuta entiseen myös sitä, että nykyinen hätäkeskusjärjestelmä jäisi pelkkäksi puhelinkeskukseksi.

Puhemies! Joillain alueilla palvelut ovat suorastaan romahtaneet uuteen järjestelmään siirryttäessä. Asiaan on saatava pikainen korjaus. Euroopan unionin päätöksen mukaan Suomikin otti yhtenäisen hätänumeron 112 käyttöön vuonna 93 kunnallisissa aluehälytyskeskuksissa. Hätäkeskusuudistuksen jälkeen yleisestä hätänumerosta 112 luvattiin apua kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa koko Suomessa. Selonteossa todetaan yhdeksi hätäkeskusten perusongelmaksi se, että hätäkeskuksiin tulee nykyisin niin paljon puhelinsoittoja. Jotkut poliisin omaksumat toimintatavat ovat kuulemma lisänneet 112-puhelujen määrää, kun taas pelastuslaitosten mielestä numero on tarkoitettu vain vaativille hätätapauksille. Tämä tuntuu kummalliselta, koska hätätilanteessa kansalaisen on mahdotonta tietää, koska on kyse vaativasta hätätapauksesta, koska ei. Kun hätä on käsillä, siihen on saatava pikainen apu. Ei hädän keskellä voi ruveta miettimään, onko kyse tarpeeksi suuresta ongelmasta vai ei.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi: Pelastuslaitosten tehtävät ovat lisääntyneet merkittävästi viime vuosina. Yhtenä syynä tähän pidetään juuri hätäkeskusuudistusta. Valtaosassa Suomen kuntia vapaaehtoiset palokunnat hoitavat pelastustehtäviä. Nyt valtiollinen Hätäkeskuslaitos on siirtämässä vapaaehtoisten palokuntien hälyttämisestä aiheutuvat kustannukset kuntien maksettavaksi, vaikka kustannukset sovittiin alun perin jaettavaksi valtion ja kunnan välillä. Valtio leikkasi kuntien yleistä valtionosuutta hätäkeskusten kulujen peittämiseksi. Tältä pohjalta pelastustoimen hälytystoiminnan myös sopimuspalokuntien osalta voidaan katsoa kuuluvan hätäkeskuksille. Pelastuslaitosten mielestä vapaaehtoisten palokuntien hälyttämiskustannukset kuuluvat hätäkeskusten maksettaviksi. Onhan se tietojärjestelmän päävastuullinen rekisterinpitäjä, jonne kerätään pelastus- ja terveystoimen tehtäviä suorittavien tietoja, kuten valmius, kutsu, johtosuhteet, varustus, tehtäväalue, sen koko ja koostumus.

⁵⁷ **Arja Karhuvaara /kok:** Arvoisa herra puhemies! Tässä puheessani lähinnä keskityn käsittelemään sairaankuljetuksen osuutta tässä selonteossa. Sairaankuljetuksesta ei erikseen ole mitään erillistä huomauttamista tai kehittämisehdotusta sen kummallisemmin, mutta luonnollisesti ensihoito- ja sairaankuljetuspalvelut mainitaan tekstissä olennaisena osana palveluja. Tässä viittaa lähinnä STM:n erilliselvitykseen vuodelta 2007 ensihoidosta ja sairaankuljetuksesta, ja siihen liittyen toteamus, että vain hätäkeskuksilla on ajantasainen kuva sairaankuljetuksen valmiudesta ja vapaista yksiköistä sekä viiveetön kyky koordinoida eri pelastusviranomaisten yhteistointa verrattuna keskusteluissa usein esille tulleeseen vaihtoehtoon järjestää sairaankuljetukset kunnallisena taikka sairaanhoitopiirien kautta.

Kaiken kaikkiaan hätäkeskusuudistus on ollut tarpeellinen ja maailman mitassakin merkittävä kehityshanke, jonka ongelma on ehkä liian kunnianhimoinen aikataulu suhteessa resursseihin. Organisaatio luotiin kiinnittämättä riittävästi huomiota henkilöstön koulutustarpeeseen ja tekniikan riittävään valmiuteen. Uskonkin, että puutteet korjautuvat lähivuosina, jos resursointi vaan jatkossa on riittävää. Sairaankuljetuksen jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen tulee olla jatkossakin keskeisesti mukana muissa hankkeissa sosiaali- ja terveystoiministeriön alalla, varsinkin kun haja-asutusalueilla järjestetään terveydenhoidon palveluja.

Koska hätäkeskuksia käytetään huomattavassa määrin myös yleisenä neuvonta- ja poliisihälytysnumerona, mitä niiden ei todellakaan pitäisi olla, tulisi vakavasti harkita helposti muistettavaa yleisnumeroa myös rikosilmoituksen jättöön ja yhteydenottoihin esimerkiksi suuremmille keskeisille liikennepaikoille, kuten rautatieasemat ja bussiasemat suurissa kaupungeissa. Ei siis riitä, että selonteossa mainitut viranomaiset ja esimerkiksi energiayhtiöt perustavat päivystysnumeroita, jotka eivät kuitenkaan kansalaisten hädän tulla löydy tai joita ei muista.

Viimeinen asia on itse asiassa kiirettömän sairaankuljetuksen järjestäminen esimerkiksi vajakuntoisen sairaalakotiutuksen, syöpähoitojen tai esimerkiksi dialyysihoitojen yhteydessä. Nämä kuljetukset tulisi voida järjestää hoitopaikan toimesta kilpailuttamalla kuljetuksien järjestäjät. Ambulanssikuljetusta ei suinkaan aina tarvita. Erikoissairaanhoidon ja pelastusviran-

omaisten ensihoidon koulutus ja osaaminen on pystyttävä jatkossakin pitämään ajan tasalla yhteisellä koulutuksella, jotta myös kriisitilanteissa käytössä olisi riittävästi osaavaa ensihoitohenkilöstöä.

Yhteiskuntapalvelujen taloudellisuudesta oli irvikuva muun muassa oma kotiinpaluuni selkäleikkauksesta muutama vuosi sitten. Tulin Suomenlinnaan, missä ei ole taksipalveluja, ja olisin halunnut käyttää ensin tuttavani autoa, sitten omaa bussilippuani lautalla, jos vain siellä saaren päässä muutenkin jo kierroksia päivittäin tekevä ambulanssi olisi saanut luvan viedä minut lauttarannasta kotiin, jolloin siis kustannukset yhteiskunnalle olisivat olleet nolla euroa. Mutta se ei käynyt, koska ambulanssin käyttö muuhun tarkoitukseen kuin akuutteihin sairaankuljetuksiin oli kielletty, joten siis ainoa, mitä hätäkeskus neuvoi, oli tilata ambulanssi hakemaan minut sairaalasta, kuljettamaan minut tunnelin läpi Suomenlinnaan, ja hintahan vuonna 2002 oli vain noin 570 markkaa — yhden matkan hinta. Se olisi tullut ilmaiseksi muuten. Siihen en voinut kuitenkaan poliitikkona suostua, joten se oli sitten aika mielenkiintoinen juttu sinänsä, kuinka sieltä leikkauksesta kotiin pääsin.

Mutta on todellakin aika järjestää alueelliset palvelut järjellisesti, ja siihen tämä ohjelma kyllä kieltämättä jatkossa antaa hyvät mahdollisuudet, jos vaan muistetaan alueelliset erot.

⁵⁸ **Eero Reijonen /kesk:** Arvoisa herra puhemies! Suhtaudun tällä hetkellä vielä hieman epäillen tähän käsitteillä olevaan hätäkeskusuudistukseen. Esitetyt tavoitteet Hätäkeskuslaitoksen toimintavarmuuden parantamiseksi ja nopeuttamiseksi ovat sinällään kannatettavia, mutta en näkisi, että aluejakoa suurentamalla siihen välttämättä päästään ainakaan tässä vaiheessa.

Kuten selonteostakin ilmenee, Hätäkeskuslaitoksen historia on varsin lyhyt ja sen vuoksi toiminta on vielä monelta osin vakiintumatonta. Mielestäni vuonna 2001 hätäkeskuskokeilun pohjalta aloitetun hätäkeskusuudistuksen voi todeta olevan vielä osittain varsin pahasti kesken. Silti olemme jo aloittamassa selonteon johtopäätösten pohjalta uutta hätäkeskusuudistusta. Lyhyt toimintahistoria ei ole vielä mielestäni tuottanut tarpeeksi selkeää ja testattua kuvaa siitä, kuinka laajalla alueella yksi hätäkeskus pystyisi käytännön tasolla toimimaan.

Nykyistä suurempiin alueisiin siirtymistä on myös perusteltu nykytekniikan entistä paremmalla hyödyntämisellä. Teknisen puolen toimivalla toteutuksella näyttää valitettavasti olleen taipumus venyä, ennen kuin järjestelmä todella saadaan toimimaan. Esimerkkinä voidaan mainita muun muassa uusi Els-hätäkeskustietojärjestelmä sekä paikantamis- ja karttajärjestelmät, jotka eivät ole vielä hätäkeskuspäivystäjän työn kannalta riittävällä tasolla tällä hetkellä.

Eräs laajentuvien hätäkeskusalueisiin liittyvä riskitekijä on se, että poikkeuksellisissa luonnonkatastrofitilanteissa hätäkeskus voi ruuhkautua palvelutulvasta ja viranomaisten tarvitsemien tukipalveluiden hetkellisestä lisääntymisestä johtuen jopa useitten tuntien ajaksi siinä määrin, että hätäkeskuspalvelujen tuottaminen vaarantuu tai jopa estyy. Tuottavuus voi kyllä parantua, mutta miten käy palvelun laadun? Mielestäni päätöksen taustalle tulisi hakea lisää kokemuksia ennen kuin lähemme tekemään näinkin kauaskantoisia päätöksiä. On tietenkin totta, että parannettavaa aina löytyy. Sitä toki voi tehdä ilman merkittävää kokonaisuudistustakin.

Hätäkeskuslaissa hätäkeskusten tehtäviin on säädetty hätä- ym. ilmoitusten vastaanoton ohella muun muassa toimiminen viranomaisten viestikeskuksena sekä näiden viranomaisten tehtäviä hoitavien yksiköiden tukeminen ja avustaminen. Tämän säädöstekstin tulkinta on tuottanut viime aikoina ongelmia, sillä raja siihen, mitä palveluja hätäkeskuksen tulisi viranomaisille tuottaa, on aiheuttanut tulkinnanvaraisuutta. Tämän nykyisellään erittäin epäselvän ohjaussuhteen selvittäminen ja allekirjoittaminen hätäkeskuslain avaamisen yhteydessä on erittäin tärkeää. Linjanveto siitä, mikä kenellekin kuuluu toimivalan puitteissa, vaikuttaa merkittävästi hätäkeskusten resursointiin. Vastuunjaon selkeyttäminen poistaisi osaltaan henkilöstöressurssiongelmaa. Vaikka eri toimialueiden ulkorajat olisivat yhteneviä, hätäkeskusalueitten edelleenlaajentaminen asettaa erityisiä vaatimuksia myös viranomaisyhteistyölle. Perusedellytys laajempiin alueisiin siirtymiselle on, että kentällä toimivien viranomaisten on yhtenäistettävä oman organisaationsa sisäistä toimintaa. Tämä asia ei ole kuitenkaan Hätäkeskuslaitoksen päättävällä tasolla. Laajemmat alueet tuovat viranomaisyhteistyöhön vääjäämättä myös kasvottomuutta, joka sinällään kehittää toimivaa yhteistyötä, mutta on tietenkin riski. Toiminnan kehittämiseen tulee

aina pyrkiä, mutta muutokset on myös tehtävä harkiten ja hätiköimättä. Niin myös tässä tilanteessa.

Lopuksi toivon, että ministeri Holmlundin muuraama peruskivi Pohjois-Karjalan hätäkeskuksen osalta on muurattu suotuisaan maapeerään siten, että uudet tilat eivät Joensuussa jäisi tyhjiksi ennen kuin ne otetaan käyttöön.

⁵⁹ **Pertti Virtanen /ps:** Arvoisa puhemies! Ministeri, harvat kollegat, kansa, joka lukee tätä nestistä!

Beatlesien monessa äänestyksessä suosituin kappale maailmalla on ollut "Help". Suomalaisen on tätä vaikea sanoa; "heup" tai jotain tämän tapaista sanotaan silloin, kun oikein yritetään sanoa "apua". Ja sitten kun yrittää sanoa "apuakin", niin sitäkin on vaikea sanoa, mutta koetta-kaapa hädissäanne huutaa sitä. Jopa italiaksi "aiuto" kuulostaa aika suomalaiselta "apua", ja h, hengenhädän ja hengen kirjain, aina häipyi siitä, että ihminen on oikein hädissänsä sitten, kun se karjuu, tai on sekaisin, niin kun se huutaa tätä apua, niin se on myös erilaisessa tilassa — on itselle tai sitten jollekin läheiselle tapahtunut jostain — kuin yleensä ollaan.

Poliisillehan tämä on tuttu tilanne siinä, että kun menee erottelemaan esimerkiksi keskenään rähjäävää paria, niin siihen neuvotaan yleensä, että ei pidä kauheasti puuttua, mutta ei oikein neuvota — tämä, mikä tässä nyt muutenkin näkyy — semmoisia selkeitä, ei tavallaan ole hahmotettu sitä, mitä näissä tilanteissa oikeastaan pitää tehdä ja minkälaista sen koulutuksen tulisi olla.

Joskus tuntuu, että tämmöiseen alkeelliseen, psykologiseen, suggestiiviseen, hyvin helppoon toimintaan tavallaan tämä yhteiskunta, helppoon apuun, ei satsaa ollenkaan, että psykologiakin on arvostettua, kun tämä media näissä luo tämmöistä epävarmuutta ja sotkee asioita ja vie kansaa tavallaan, vie koko asiaa, turvattomuuden puolel- le, niin mediakin arvostaa psykologiaa lähinnä rahantekokeinona. Jos joku osaa rahastaa jotain onnetonta yrittäjää tai saada hänet saneeraamaan inhimillisyyden nimissä, niin sitten semmoisista ihmisistä tai firmoista tehdään sankareita. Mutta tämmöinen hyvin yksinkertainen kriisiapu.

Kun olen itse ollut aikoinaan kouluttamassa ambulanssikuljettajia ja tämmöisiä, ennen kun oli 112-numero vielä, näitä hätäkeskushoitajia, muutamaan otteeseen, niin tiedän, että se toimin-

ta on hyvin yksinkertaista ja pitäisi olla hyvin yksinkertaista. Eli myönnettäisiin vaan se, että ihminen on kemiallinen ja myös luonnollinen otus näissä tilanteissa, kun puhutaan paniikista tai pakokauhusta. Suomessa on kirjoitettu muuten semmoinen kirjakin kuin "Paniikkia, Pakokauhu sodassa". Sen kirjoittaja oivalsi kyllä sen, että ihminen on ihan erilaisessa kemiallisessa tilassa ja siihen eivät auta mitkään tavallaan semmoiset keinot, joista helposti luullaan, että auttavat.

Minä palaan vielä siihen, aivan kuin ed. Vistbacka mainitsi tästä ammattitaidosta, että osaa sitten ottaa sen, saa sen tiedon sieltä selville, niin samalla se rauhoittaminen tai käskyttäminen tai joku ... Sanotaanko nyt, että hädissänsä oleva ihminen on ihan sekaisin, kemiat sekaisin. Jos kaksi paria tappelee, se viha on nostanut kaikki kemiat semmoiselle tilalle, että siinä eivät mitkään puheet auta. Jotkut äärimmäisen yksinkertaiset, selkeät, kaukaa opitut, niin kuin esimerkiksi armeijassa herkässä iässä opitut, käskyt voivat mennä läpi. Kun tällä tasolla liikutaan, että myönnetään se tilanne, niin silloin tästä informaatiotulvasta, joka meitä muutenkin jatkuvasti tässä yhteiskunnassa riivaa, on saatava se tärkein info selville, missä se tapahtuma on ja mitä siellä on tapahtunut, eikä periaatteessa muuta.

Kun minä luen täältä tämmöistä, että "koulutus antaa valmiudet arvioida tehtävän riskejä ja kiireellisyyttä", niin tähän Beatlesin Helpiin, "I need somebody, not just anybody", vaan minä tarvitsen tosiaan jonkun tällä hetkellä justiin. Minä sain tässä justiin Tampereelta kirjeen, jossa kerrotaan hätäkeskuksen toiminnasta: "... ja sitten isä kuolee, kuolinsyynä kallonmurtuma sekä aivoruhje." Minulla on se tuolla cd:nä, minä en viitsi tässä nyt ruveta sitä soittamaan. Mutta kertomus, kuinka hätäkeskus arvioi sitten kiireellisyyttä ja jättää ihmisen kuolemaan pariksi päivää omaan ... vähän yli 70-kymmppisen täysin terveen miehen, joka on kaatunut Tampereella Laukontorilla.

Tässä lukee näin: "Toivon kohteliaimmin, että kuuntelisitte hätäkeskukseen soitetun puhelun oheiselta cd:ltä. - - Haluaisimme saada mielipiteenne hätäkeskuksen toiminnasta." Minä en sitä nyt viitsi tässä sanoa, mutta poliisiraportin mukaan hän oli kaatunut juovuksissa, apua oli tarjottu, mutta hän ei ollut ottanut sitä vastaan ja hänet oli viety kotiin. Poliisi toimi tällä lailla fik- susti sitten, vaikkakin tässä hyvin selvitetään kaikki: isän silmälasit — hän oli hyvin likinäköi-

nen tai siis ei nähnyt mitään ilman rillejä — ne oli löydetty, mutta ei ollut pantu edes päähän ja hänet oli viety kotiin. Ja tosiaan tämä kertoo siitä, että hätäkeskus lähinnä kuulustelee sitä, kannattaako sinne lähettää minkäänlaista hätäapua tämänlaisessa tapauksessa, että viekää kotiin, kyllä se siitä.

Kyllä tässä kouluttamista varmaan olisi sen äänensävyyn tai sen ihmisen tilan arvioinnissa. Mieluummin niinpäin koulutusta, että annetaan hätäapua enemmän kuin sitä tarvitaan. Minun mielestäni täällä tämä tuotteistaminen — tai tämä kuulostaa samanlaiselta konsulttihöpinältä, millä täällä myydään psykologiaa tässä yhteiskunnassa, kun täällä on näitä, miten tämä nyt on, talouden suunnittelu on haastavaa, mutta sitten on vaikea saada säästöjä — on ihan järjettömän kuuloista tämmöinen, että kun ihminen on hädissä, kun se on hätähuoissessa tilassa, kun hätä ei enää lue lakia, niin silti lainlaatija täällä ... Kun me emme ole hädissämme, me olemme rikkaita ja me päätämme tästä yhteiskunnasta, niin me kehtaamme tämmöisellä asialla spekuloida niin kuin sillä, miten tälle alueelle saisi säästöjä. Miten ihmiset saisi oikeastaan tuntemaan olonsa turvattomammaksi kuin että siellä on sitten ihmiset, jotka kuuntelevat, että tarvitsettekos te nyt apua, kun te soitatte? Tämä on jotenkin, tämä asenne, vaikka tämä 112 on varmaan toiminut paremmin kuin ennen, koska tämä kommunikaatiokin on toiminut ennen vähän monimutkaisesti, kun se on kiertänyt siellä eri kautta, että ajatus on hyvä.

Mutta tosiaan tällä kommunikaatiollakin on puolensa. Nimittäin minulle nyt selvisi muuten sekin, arvoisa puhemies, minkä takia Nokia ei ole välttämättä halunnut mainostaa suomalaisuuttaan ja sitä, että se kaupunki nimenomaan on kommunikaation ja ihmisten yhdistävyyden kehto, koska se, mitä Nokialla nyt on tapahtunut, osoitti sen, että edes kaupungissa, vielä suomalaisten silmissä nimestä päätellen semmoisessa kaupungissa, joka edustaa sitä, että informaatio menee varmasti perille — sijaitsee vesireittien keskellä, kolme, pohjoisesta ja etelästä tulevat isoimmat paikat ja Kokemäenjoki lähtee ja tiereititkin kaikki kohtaavat — niin sitten kun siinä kaupungissa tapahtuu jonkunlainen katastrofi, niin mikään viesti ei mene perille, vaikka on vakavin hätätilanne.

On jotenkin tässä paperissa ... Tämä päättyy siihen, että kun näitä keskitetään enemmän, niin

miten saataisiin säästöjä, miten talouden suunnittelu ja sitten — mikä täällä oli vielä joku karmeampi sana — saataisiin ... Ehkä voisi puuttua vain sanat tämän hallituksen tavoitteita vastaavalle tasolle, koska me olemme perinteinen porvarihallitus, jonka täytyy tinkiä joka paikasta, kun on jostain yhteisestä asiasta kysymys, paitsi sodasta siis. Eli tässä koko raportissa tavallaan näkyy semmoinen jotenkin hädän aliarvioiminen, voisi sanoa ihan näin kauniisti.

Ja vielä lopetetaan, kun Beatleseilla aloitettiin, niin Tapio Rautavaaran tapasin aikoinaan joskus 79 Finnlevyn pikkujouluissa ja juteltiin sitten monta tuntia siinä. Silloin Rautavaaralta oli jäänyt kesken tämä biisi, jonka Junnu Vainio teki loppuun, tämä "Apteekin ovikello". Ja minulle — satuin olemaan hyvin semmoisessa nousevassa, otollisessa tilassa vastaanottamaan sen sanoman — Rautavaaran Tapsa sai koko sillä kultaisella, elokultaisella sydämellään selvitettyä sen, minkä takia se apteekin ovikello on niin uskottoman tärkeä: siksi, että sitä nappia, sitä ovikelloa, ei kukaan paina turhaan. Sitä ei todellakaan kukaan paina turhaan, vaan äärimmäisessä hädässä. Jos sen sanoman saisi jotenkin tämmöisessä hätäkeskusajattelussa vielä, kun sitä nyt kehitetään, perille, että sen henkilön, joka sen puhelun ensimmäisenä ottaa, on oltava sen tasoinen ja niin hyvin koulutettu, että hän osaa antaa sen häätäensivun, hätäavun, sen ensihoidon, jo siinä heti ja samalla saa sen informaation siitä informaatiotulvasta, siitä katastrofista, mikä sitä ihmistä ympäröi, sen kaiken kemian sisältä henkisesti käskytettyä ja lypettyä esiin, niin silloin me olemme pitkällä.

⁶⁰ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ed. Pertti Virtanen viittasi tähän Tampereella tapahtuneeseen tilanteeseen, josta hän oli saanut yhteydenoton. Tämä samainen viestihän on tullut kaikille kansanedustajille ja myös minulle ministerinä. Haluan vaan ilmoittaa, että asia on välittömästi laitettu silloin selvitystyönä eteenpäin, kun tämä viesti on tullut.

⁶¹ **Pertti Virtanen /ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri, kiitos tästä tiedonannostanne. Voin välittää sen kyllä, kun sattumalta olen jotenkin vähän lähelläkin sitä asiaa.

⁶² **Sari Palm /kd:** Arvoisa puhemies! Rouva ministerille kiitos siitä, että sitkeästi jaksatte kuunnella täällä. Se on arvostettavaa.

Hätäkeskusuudistusta pidetään kautta linjan hyvänä ja toimivana. Palvelut ovat pääosin parantuneet, ja jakautuminen 15 hätäkeskukseen verkottuneisesti on hyvä ratkaisu. Uudistuksen toteutus myös on hiukan kangerrellut. Suurempana huolena näen itse selonteossa esiin nousseen työn liiallisen kuormittavuuden. Hätäkeskusten tehtävämäärät, toiminnan organisointi ja resurssit eivät ole tällä hetkellä oikeassa suhteessa toisiinsa nähden.

Henkilöstön liika kuormittaminen ja kuormittaminen on merkki, johon on reagoitava välittömästi. Liika kuormitus näkyy sairauslomina ja vaihtuvuutena. Kierteestä on päästävä eroon hinnalla millä hyvänsä.

Kuten täällä on tänään jo todettu, muun muassa Helsingin hätäkeskuksessa on ongelmana ammattitaitoisen työvoiman saatavuus ja työntekijöiden vaihtuvuus. Keskuksessa on ollut töissä kahdessa vuodessa 250 päivystäjää, vaihtuvuus yli 50 prosenttia. Työolojen saaminen inhimillisemmiksi työn kuormittavuutta vähentämällä on tässä vaikeassa tilanteessa ainoa keino satsaamalla tavalla tai toisella. Ammattitaitoista henkilökuntaa tarvitaan silloin, kun on hätä.

Hätäkeskukset on mielestäni saatava todella myös henkisesti ja täältä ilmasta leijumasta pois tuottavuusohjelmasta. Hätäkeskuslaitos ei ole vielä valmis, ja koska työ on raskasta ja kehitysmässä, on hyvin vaarallista vaatia työn tehostamista edelleen. Henkilöstön supistaminen luonnollisen poistumankaan kautta ei voi olla kehitysmässä olevassa organisaatiossa terve piirre. Monen päällekkäisen ja toistensa kanssa ristiriitaisen tavoitteiden kanssa työskenteleminen on myös varmasti henkilökunnalle henkisesti erittäin raskaavaa, varmasti jopa ihan mahdotonta.

Hätäkeskukseen soittamisen kynnyks tulee pitää riittävän matalana, ja on luotava mahdollisuus kiireettömille soittoille täällä esiin tulleilla toisilla vaihtoehtonumeroilla. Nyt, kun hätäkeskukseen tulevien soittojen määrä on kasvanut merkittävästi, on myös resurssit saatava kysyntää vastaavalle tasolle. Viime vuonna keskukset ottivat vastaan noin 3,7 miljoonaa hätäpuheluja, joista noin 750 000 oli aiheettomia. Päivystäjien lukumääräsuositukset on saatava näiden puheluiden kanssa ajan tasalle. Toisaalta puheluiden ohjaaminen kiireettömiin numeroihin lienee lääke

mainitsemieni niin sanottujen aiheettomien puhelujen, vähemmän kiireellisten puhelujen, 20 prosentin määrän pienentämiseen varsinaisista hätäpuheluista.

Vielä asia, jonka haluan tuoda tässä esille, on kielitaitoisen henkilökunnan saatavuus eri puolilla Suomea. Asiakkaan on saatava hätäkeskuksen palvelut myös ruotsin kielellä ympäri Suomea. Tämä on ratkaistava tavalla tai toisella, vaikkapa sitten sillä ... (Ed. Vistbacka: Myös suomen kielellä!) — Kyllä, mutta myös ruotsiksi, koska tiedän, että esimerkiksi meidän asuma-alueella Kymenlaaksossa se ei ihan kaikkialla aina toimi.

Sitten semmoinen sekä turismiin että toisaalta Kaakkois-Suomen raja-alueisiin liittyvä asia on venäjän kielen käyttö. On tärkeää, että jollain tavoin me pystymme kansainvälisillä kielillä, joko venäjäksi tai englanniksi, palvelemaan niin mainitsemillani turisti- kuin Kaakkois-Suomen alueilla. Siellä on kuitenkin esimerkiksi liikennevirrat sellaiset, että se hätä ei kysy kieltä. Kyllä siellä tapahtuu välillä ihan vierailta kielilläkin niitä onnettomuuksia.

Tässä muutamia asioita, joita haluan tästä selonteosta nostaa esille.

⁶³ **Lauri Oinonen /kesk:** Arvoisa puhemies! Käsiteltävänä oleva asia hätäkeskusten kehittämisestä ja toiminnasta on erittäin tärkeä hätäkeskusuudistuksen yhteydessä. Kysehän on yhteiskunnan elintärkeästä toiminnasta, jonka merkitys entistä enemmän vain korostuu, ja sen takia pidän välttämättömänä, että hätäkeskustoiminnalle osoitetaan riittävät voimavarat, riittävästi henkilöstöä ja riittävät toimintavälineet. Miksikä hätäkeskuksien merkitys korostuu? Synnä on muun muassa se, että meillä paikalliset palvelut vähenevät. Lääkärin yöpäivystykset ovat aivan liikaa etäännyneet. Siellä tutussa terveyskeskuksessa ei välttämättä olekaan yöpäivystystä, ja kynnyks soittaa hätäkeskukseen saattaa olla kohdalokkaan suuri juuri silloin, kun apua eniten yösydännä muun muassa sydänoireitten vuoksi tarvittaisiin. Sen takia kynnyksen hätäkeskukseen soittamiselle tulee olla riittävän matala.

Täällä edellinen puhuja viittasi myös siihen, että pitäisi olla tuommoisia vaihtoehtonumeroita kiireettömille soittoille, jotka silti saattavat olla tärkeitä. Asiat saattavat olla tärkeitä, vaikka ei ole hätä, ja ne saattavat olla tiedusteluluontoisia. Esimerkiksi jos näkee suistuneen auton eikä ole

varmuutta, onko siitä tehty hätäilmoitusta, niin pitäisi olla jotkut kanavat, joihinka voidaan yhteyttä ottaa. Tämän vuoksi toivon, että olisi tuommoisia vaihtoehtoisia numeroita tärkeille, mutta ei kiireellisille asioille.

Edelleen koen huolestuttavana sen, että poliisi on jopa merkittävän kokoisissa maakuntakeskuskaupungeissakin luopumassa yöpalveluista, jotka mahdollistavat rikosilmoituksen tekemisen. Monta kertaa pieneltäkin tuntuva asia saattaa olla tärkeä suuremman asian selvittelyssä, ja moni asia, jos siihen voidaan puuttua heti, kenties voidaan hoitaa ja näin ollen voidaan ennaltaehkäistä poliisitoiminnan kyseessä ollen rikollisuutta ja samalla luoda turvallisuutta ihmisille.

Hätäkeskukset eivät saa vieraantua paikallistuntumuksesta. Kun aikoinaan oli käsivälitteiset puhelinkeskukset — siitä ei kovin kauan ole vielä siitäkään ajasta — niin tällöin paikallistuntumus oli mahdollisimman hyvä. Keskusvirkaileija näki jo numerosta, mistä puhelu tulee, tunki äänestä, ja avun lähettäminen oli helppoa. Apuun menijätkin yleensä tiesivät, minnekä mennään. Sen takia on hyvin tärkeää, että tämä paikallistuntumus säilyy, ja meillä ei saa tulla liian laajat hätäkeskusalueet. Paikallistuntumus silloin vieraantuu, sitä tarvitaan.

Samoin näkisin muun muassa liikenneonnettomuustilanteissa hyväksi, että meillä olisi joihinkin kiinnekohtia onnettomuuspaikoilla, niin että avun hälyttäjät tietää, minne apua hälytetään. Meillä muun muassa kilometripylväät ovat kadonneet teiden varsilta. Ne olivat ennen hyviä kiinnekohtia. Nyt ei välttämättä ulkopaikkakuntalainen tiedä tarkkaa paikkaa, mihinkä apua tarvitaan.

Samoin edelleen alleviivaisin sitä, että pitäisi olla aina valmius lähettää lähin yksikkö sinne, missä apua tarvitaan. Täällä kiitän ministeriä siitä, että tuo Tampereen tapaus, johon täällä keskustelussa viitattiin, on otettu selvittelyyn. Toivottavasti se on ainutlaatuinen poikkeus eikä siten muualla tätä tämän kaltaista tapahdu.

Korostan, että paikallistuntumus on tarpeen ja hätäkeskusverkosta ei saa tulla liian harva, koska vaikkapa luonnonilmiöt, lumi- ja ukkoskuurot, tai jotkut muut voivat estää sen, että hätäkeskusverkot eivät toimi, ja sen takia pitää olla aina varasysteemejä ja niille vielä hyvin nopeasti toimivat varajärjestelmät edelleen. Tämä on tärkeä sektori, ja toivon, että voimavaroja ohjataan riit-

tävästi, jotta apu on aina läheltä nopeasti ja tehokkaasti saatavilla.

⁶⁴ **Esa Lahtela /sd:** Arvoisa puhemies! Suomessa on semmoinen suuruuden filosofia kaikissa asioissa: pitää saada kaikki mahdollisimman laajaksi ja isoksi, ja sitten ovat hyviä vasta ilmeisesti.

Tässä, niin kuin edellinen puhuja totesi ja monet muutkin ovat todenneet, semmoinen paikallistuntumus on hyvin tärkeä. Esimerkki ei koske hätäkeskuksia mutta tätä eduskuntaa. Tuossa toissa kesänä, kun ukkonen särki tietokoneen, kävin soittamaan, että pitäisi jonkun tulla laittamaan sitä. Sitten jostain täältä Helsingistä palvelukeskuksesta, onko se Enaattori vai mikä Senaattori tämä onkin, soitettiin ja sanottiin, että joo, he ilmoittavat paikalliselle lähtöimijälle, jotta tulee sieltä korjaamaan koneen. Sitten Oulusta soittaa minulle tietokonenikkari ja sanoo, jotta mihin aikaan sopisi tulla. Minä kysyin, että mitä ihmettä, jotta niin kuin Oulusta aiot tulla Ki-teelle. Joo, eihän teille pitkä matka ole. Minä sanoin, jotta kyllä se nyt sattuu aika pitkä matka olemaan, että eikö sitä saa lähempää. No, Lappeenrannassa oli sitten toinen piste ja Lappeenrannasta tuli, mutta se kuvasti vain sitä, miten ohjattiin täältä, kun ei ollut paikallistuntumusta, tulemaan ihan mahdollisimman kaukaa. Tosin olisi siitä kaveri hankkinut paljon, kun olisi ajanut 700 kilometriä meille.

Hätäkeskuksista minulla itselläni on henkilökohtaisesti monia hyviä kokemuksia sinällään, ja uskon, että tässäkin, kun pidetään se paikallistuntumus ajan tasalla, se homma toimii. Sen verran paljon tien päällä olen liikkunut, että joka vuosi semmoiset 50 000—60 000 kilometriä ajan siellä Pohjois-Karjalan liukkailla ja huonoilla mutkikkailla teillä, ja aina autoja pöksähtelee sinne metsään ja kaiken näköisiä kolareita sattuu. Joka tapauksessa aika nopeasti tuo hätänumero on vastannut ja apuakin on tullut paikan päälle. Siinä mielessä pitää ainakin tällä hetkellä kiittää hätäkeskusta siitä, jotta sen toiminta on ollut aika tehokasta ja vielä kännykätkin ovat toimineet, ettei ole katvealueita ollut, niin että tietoliikenneyhteydetkin toimivat, vaikka ollaan ihan rajan pinnassa. Viime kesänäkin, kun tulipalo siinä naapurimökillä syttyi, niin kyllä yllättävästi, kun sieltä puhelin pidettiin auki, löysivät sitten paikan ja sammuttajat tulivat paikalle, niin että kylä se homma toimii.

Mutta tätä kun lukee, niin tässähan yhä edelleen on kuitenkin tavoitteena toiminnan tehostaminen. Se on ihan hyvä, mutta minusta pitää pitää nimenomaan se koulutus ja se tuntemus ja riittävä ammattitaito siellä ihmisillä, jotta ei satu semmoisia, niin kuin on sattunut joissakin tilanteissa, jotta sitten ei ole osattukaan paikalle, jotta ei käy niin, kuin tässä ed. Pertti Virtanen sanoi puheenvuorossaan, jotta kun on hätä, niin sitä hätää ei ikään kuin ymmärretä ja ei vastata siihen.

Itselfe tuli mieleen tuossa, jotta siihen tilanteeseen tämä ei voi mennä, jotta on yleisesti yhteiskunnassa itsepalveluyhteiskunta, niin että kun tulee hätä, niin sanotaan puhelimesta, jotta hoida vaan itse tämä juttu, ja odotetaan, että pärjää omillaan. Siinä mielessä ne reunaehdot pitää olla niin, jotta mahdollisimman nopeasti saadaan yhteys sinne. Sitten jotta nämä hätäkeskukset ovat alueellisia, ei enää harvenneta tätä verkkoa. Yksi toive: Joensuu on aika hyvin toiminut ja siellä on uutta rakentamista olemassa, jotta sitä ei nyt missään tapauksessa ainakaan saisi lopettaa, jotta ei kävisi niin kuin monen muun valtion toiminnon, jotta johonkin tehdään nopeasti jotain ja sitten ykskaks huomataankin, jotta ahaa, pannaanpas kahden kolmen vuoden päästä kiinni. Toivoisi, että tässä hätäkeskushommassakin olisi pitkäjänteisyyttä ja tehtäisiin sellaisia pysyvämpiä ratkaisuja, etteivät aina ne ihmiset olisi siinä muutospelossa ja siinä pelossa, jatkuuko heidän työsuhhteensa sillä paikkakunnalla vai siirretäänkö heidät johonkin toiseen kaupunkiin.

⁶⁵ **Sisäasiainministeri Anne Holmlund:** Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin kiitokset näistä kaikista käytetyistä puheenvuoroista, joita tämän illan aikana täällä on kuultu. Hätäkeskuslonteko on nyt eduskunnan käsittelyssä, mutta voin vakuuttaa, että kaikki ne kysymykset, joita minulle on tässä esitetty ja asetettu, tulevat myös menemään eteenpäin ja tullaan huomioimaan kaikissa vaiheissa, jotka koskevat Hätäkeskuslaitosta ja siihen liittyviä ratkaisuja. Vastailen tässä vielä muutamiin kysymyksiin, joita tässä on esille noussut, ja puutun vielä muutamaan yksittäiseen kysymykseen.

Tässä ensinnäkin ed. Palm oikaisi minua siitä, että kaikki kansanedustajat eivät ole saaneet tätä yhteydenottoa koskien Tampereen tapausta. Haluan myös tässä tilanteessa sen ääneen sanoa, että on ollut tietoinen siitä. Ajattelin sen tulleen kai-

kille, mutta on tullut ilmeisesti vaan osalle. Tarkoitukseni ei ollut millään tavalla tässä ketään syyllistää tai mitään muutakaan.

Yksi kysymys, joka ehkä nousi jo hieman aikaisemmin tämän keskustelun kuluessa, on ollut se, onko tehty asiakkaille tai hätäkeskuksiin soitaneille henkilöille kyselyitä. Tuossa kun selasin papereitani, niin itse löysin tällaisen selvityksen, joka liittyy asiakastytyväisyyskyselyihin. Hätäkeskuslaitos on tehnyt muun muassa hätänumeron tunnettuudesta ja Hätäkeskuslaitoksen imagoista kyselyitä, väestön asiakastytyväisyydestä, ja täällä on ollut tulos 4,3. Kun vertailuasteikko on 1—5, niin tämä on varsin hyvä tulos. Lisäksi on tehty viranomaiskyselyitä, joissa tulos on 3,17 eli ihan kohtuullisen hyvä sekin. Myös on Hätäkeskusyksikön asiakastytyväisyyskyselyitä. Näitä on siis seurattu, ja täällä minulla on tilastot itse asiassa vuosien 2003—2007 ajalta, ja nämä varmasti voidaan toimittaa myös eduskunnan valiokuntien käyttöön, mikäli niin halutaan.

Tässä on noussut myös esille useinkin otteen hätäpuhelinuuden ja niiden puheluiden määrä, jotka eivät varsinaisesti ole hätäpuheluita. Joissakin puheenvuoroissa annettiin sellainen kuva, ikään kuin väheksyttäisiin tai kategorisoitaisiin puhelut eri tavoin, mitkä ovat tärkeitä hätäpuheluita ja mitkä vähemmän tärkeitä. Minä haluan kuitenkin korostaa sitä, että nämä 750 000 puhelua ovat muita ilmoituksia eli virhepuheluita, tahattomia soittoja, asiattomia tai ilkeäpuhelia ja mykkiä puheluita, eli tämä määrä on varsin suuri. Kun puhumme siis resursoinnista, puhumme hätäkeskuspäivystäjien määrän riittävydestä, niin mielestäni yksi keskeinen tärkeä asia on myös se, että jos meillä näin valtava määrä on kuitenkin, voisi sanoa, täysin turhia puheluita, niin nämä pitää pystyä mahdollisuuksien mukaan perkaamaan pois ja sen jälkeen tietysti katsomaan oikeat ja riittävät resurssit. Tämä on tietysti aivan keskeinen ja tärkeä asia.

Sen verran vielä, kun tässä on tietysti pohdittu Hätäkeskuslaitos-uudistusta kokonaisuudessaan, että varmasti yksi ongelma on ollut se, että tätä uudistusta on tehty pala palalta. Ensimmäinen vaihe on tietysti ollut kokeiluhankkeet vuosina 1996—2001, ja sen jälkeen vuodesta 2001 aina vuoteen 2006 saakka on Hätäkeskuslaitosta rakennettu pala palalta ja viimeisimpänä Helsingin hätäkeskus, niin kuin useassa puheenvuorossa on jo tullut ilmi ja esille. On tietysti aivan selvä, että kaikilta osin, riippuen siitä missä vai-

heessa hätäkeskukset on otettu käyttöön kokonaisuudessaan tai ovat siirtyneet laitokseen, välttämättä toiminta ei ole täysin vakiintunutta, ja siltä osin tietysti kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä on ollut hyvin vaikea tehdä tämän selonteon osalta. Kuitenkin siihen on parhaiden kykyjen mukaan pyritty.

Ehkä muutama sana vielä Häken resursoinnista. Sehän on hoidettu lähtökohtaisesti siten, että vuosien 2000—2005 talousarvioissa siirrettiin poliisitoimen toimintamenoista ja kuntien yleisestä valtionosuudesta vuosittain tietyt summat Hätäkeskuslaitoksen käyttöön sitä mukaa kuin eri yksiköt aloittivat toimintansa. Eli myös rahalliset resurssit ovat siirtyneet pala palalta. Hyvin pitkäänhän Hätäkeskuslaitos on toiminut siirtyvien erien turvin. Eli käytännössä, kun hankkeita on lykkääntynyt, on jäänyt siirtyviä eriä, jotka on käytetty toimintaan, ja vasta tässä vaiheessa on selkeästi tullut esille myös se, että nykyinen kehysrahoitus ei tule riittämään kokonaisuudessaan. Tämä on yksi syy, miksi meillä on käytännössä tarve vuoden 2008 aikana selvittää tämä kokonaisuus.

Korostan kuitenkin sitä, että ensiarvoisen tärkeää siinä on se, että ihmiset saavat avun hätäänsä ja hätäpuheluihin vastataan mahdollisimman nopeasti ja myös päivystäjällä on mahdollisimman hyvä asiantuntemus asiassa. Se on ensiarvoisen tärkeää. Tämä voidaan tehdä myös kustannustehokkaasti. Tämä voidaan tehdä siten, että tuottavuus on mahdollisimman hyvä. Haluan korostaa erityisesti sitä, että tuottavuus ei tarkoita leikkauksia, vaan tuottavuus on sellainen kokonaisuus, jossa kuitenkin nämä eri elementit optimaalisesti toteutuvat ja ne voidaan myös toteuttaa.

Vielä ehkä yksi kommentti liittyen niin sanottuihin turhiin puheluihin. Kun itse olen vierailut useammassakin hätäkeskuksessa ja myös Hätäkeskusyksikössä Porissa, niin aika mielenkiintoinen pieni yksityiskohta on se, että numeroon 118 pyrkineitä on näistä 5,2 prosenttia. Se kuulostaa pieneltä prosenttiosuudelta, mutta jos vertaamme sitä lukuun 750 000, se on varsin suuri määrä, pelkästään 1 prosentti on 7 500. Eli sitä olisi korostettava, että ihmiset olisivat tarkkoja itse siitä, minne soittavat ja millaisia näppäilyjä tehdään. Tämäkin on aika merkittävän suuri määrä, ja uskon, että kiiretilanteessa ei varmaankaan ole kovin motivoivaa, jos ihmiset kysyvät puhelinnumeroita hätäkeskuksista. Tämä on yksi pieni

asia. En väitä, että se olisi iso ongelma, mutta kuitenkin ehkä hyvä on tässä taustalla tämäkin kysymys tietää.

Sitten vielä muutama kysymys.

Ed. Kähkönen edelleen kertaalleen nosti esille valtionalouden tuottavuusohjelman, ja siltä osin totesinkin jo aikaisemmin, että tuottavuusohjelma ei sinällään koske operatiivisissa tehtävissä olevia hätäkeskuspäivystäjiä, vaan hätäkeskusten osalta nämä säästöt tulee löytää muista tehtävistä. Tietysti tietyllä tavalla myös sisäasiainhallinnon sisällä olevat tuottavuustavoitteet eivät ole ehdottomia niin, että ne olisi kohdennettu tiettyihin kohtiin, vaan niissä on myös tiettyä liikkumavaraa sisäisesti. Mutta ehkä ei nyt siitä sen enempää tässä tilanteessa. Lähtökohdan kuitenkin pitää olla se, että tuottavuuden parantaminen perustuu siihen, että voidaan ottaa käyttöön tehokkaita teknisiä ratkaisuja, jotka ovat myös mahdollisimman luotettavia.

Tässä keskustelussa esille noussut Els-järjestelmän käyttö on myös tietysti yksi niitä, joka on peruslähtökohta. On tietenkin ensiarvoisen tärkeää, että tekniikka toimii ja siihen tekniikkaan voidaan myös täysin luottaa. Toinen hyvin tärkeä osa-alue on tietysti hätäkeskuspäivystäjät eli ihmiset eli työntekijät, ja siihen on kiinnitettävä erityisen paljon huomiota.

Ihan tähän lopuksi vielä ehkä sen verran, että ed. Pulliainen arvosteli hieman selonteon sanamuotoja ja kirjoittajaakin. En itse sitä kirjoittanut sentään ole, mutta ehkä kiinnitin huomiota pikemminkin siihen, että hänen korvissaan haasteellisuus kuulosti negatiiviselta tai se kuulosti verhotulta asialta, ja meidän pitäisi sanoa, että joku asia on päin seinää. Itse ajattelen kuitenkin niin, että kaiken kaikkiaan meillä on tiedossa epäkohdat ja me tiedämme, että niihin tulee puuttua, meillä on myös keinot olemassa. Silloin lähdetään kuitenkin siitä, että on haasteellista viedä näitä kysymyksiä eteenpäin. Itse koen sen olevan asenne. Jos tässä maassa todettaisiin pelkästään asioiden olevan päin seinää, ilman että otamme niitä askelia tilanteen parantamiseksi, niin en sitäkään kovin myönteisenä näkisi.

Kiitoksia vielä aktiivisesta keskustelusta, ja lupaan omalta osaltani viedä näitä kysymyksiä eteenpäin, mitä huolenaiheita myös tässä salissa on esille tullut.

Keskustelu päättyi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksyttiin ja asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.

—————

PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ASIAT:

7) Hallituksen esitys Suomen ja Euroopan kemikaaliviraston välisen toimipaikkasopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sen lain-säädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 88/2007 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö UaVM 9/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensin päätetään ulkoasiainvaliokunnan mietinnön pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelu

¹ **Annika Lapintie /vas:** Herra puhemies! Nämä Kemikaaliviraston henkilökuntaedut ovat herättäneet paljon keskustelua jo valiokuntakäsittelyssä ja myös täällä täysistuntosalissa ja myös julkisuudessa, kun asiasta on tietoja julkisuuteen tullut. Aloitan ihan sanomalla, että totta kai on hyvä saavutus, että Suomeen saadaan EU:n kemikaalivirasto, mutta tähän sisältyy kyllä hyvin paljon näitä periaatteellisia ja ihan käytännöllisiäkin ongelmia.

Ensinnäkin asia, jolle ymmärrän, että tässä vaiheessa emme enää mitään voi, on se — tai ehkä sillekin voisi jotain, mutta tällä hetkellä se on fakta — että Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskeva pöytäkirja on saatettu Suomessa voimaan silloin, kun Suomi liittyi Euroopan unioniin. Tämä pöytäkirjahan koskee EU:n työntekijöiden etuja, ja aika yllättävää on, että ne ovat huomattavan edulliset tavallisiin työehtoihin ja tavallisen työsopimuksen etuihin nähden. Esimerkkinä verovapaus on varmasti sellainen erityisesti Pohjoismaissa, joissa hyvinvointia rahoitetaan korkealla veroprosentilla. Jos joku on vapautettu veroista, niin totta kai se ei ole

tasa-arvoista. Mutta nämä ovat niitä etuja, jotka on sovittu ja jotka EU-virastojen henkilökunnalle annetaan, ja ainakin vähin, mitä Suomessa voidaan tehdä ja muuallakin Euroopassa, on, että ei lähdetä laajentamaan näitä etuja.

Tämän pöytäkirjan mukaan ei tuloveroa makseta Suomeen eikä muitakaan veroja suoriteta Suomeen, vaikka henkilökunnalla on oikeus käyttää esimerkiksi päivähoitoa ja koulutusta, mikä sinänsä on tietenkin ihan perustelua, jos henkilökunnan lapset täällä asuvat. Mutta yleensä näiden etujen laajuus ja merkittävyys ja erityisesti ero tavallisiin työsopimuksiin on kyllä iso juttu.

Viraston suomenkielinen henkilökunta pysyy Suomen sosiaaliturvajärjestelmän piirissä, ja sekin on varmaan ihan kohtuullista, mutta samalla pitäisi muistaa, että aika usein tulee tapauksia esille, joissa tavalliset EU:n työntekijät, kun esimerkiksi asuvat toisessa maassa ja sitten tekevät työtä toisessa maassa, joutuvat väliinputoajiksi. Ihan esimerkiksi Turussa asuva ihminen, joka tekee töitä ruotsalaisen lipun alla: Tunnen tapauksen, jossa Turussa asuva äiti ja Turussa asuva lapsi eivät saa lapsilisää sen takia, kun äidin työpaikka on Ruotsin lipun alla. EU-maista siinäkin on kyse, ja päätös nykyisten säännösten mukaan pitää paikkansa. Pitäisi myös yhtä huolellisesti sitten pohtia tavallisten ihmisten oikeuksia tällaisissa väliinputoajatilanteissa. Kun EU:n säännökset oman henkilökunnan osalta ovat huippuhyvät, niin myös tavalliset väliinputoajat pitäisi perata pois.

Toisena ongelmana on sitten se, että tämän kemikaaliviraston osalta edellä mainittu sopimus ei ole riittänyt, vaan kun hallitus on neuvotellut tätä asiasta kemikaaliviraston kanssa, niin on haluttu — täällä on perusteltu asiaa näin — turvata kemikaaliviraston toimintaedellytykset ja kilpailukyky työpaikkana sopimalla kemikaaliviraston henkilöstölle myös oikeuksia, jotka menevät yli tämän Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan. Erityisesti näitä ovat arvonlisäverovapautus suurista hankinnoista, jolloin suureksi hankinnaksi katsotaan 170 euroa tai siitä yli menevä. Tämä on tosin määräaikainen mutta ihan merkittävä sopimuksen ylittävä etu. Ihan erityisenä etuna on se, että kemikaaliviraston henkilöstö vapautetaan autoverosta, ja kolmen vuoden välein henkilökunta voi sitten hankkia verovapaan auton ja sen jälkeen myydä sen edellisen.

Nämä edut, jotka menevät yli tämän muutenkin jo erittäin edullisen sopimuksen, ovat hyvin hyvin ongelmallisia ihan sen takia, että tätä erivapautta laajennetaan, etuja laajennetaan, mutta myös siksi, että muut vastaavanlaisessa asemassa olevat kansainvälisten yhteisöjen työntekijät eivät näitä etuja saa. Esimerkiksi Suomessa on YK:n yliopiston taloudellisen kehitystutkimuksen kansainvälinen instituutti Wider. Tämän instituutin henkilökunta ei saa tällaista etua kuin nyt annetaan kemikaalivirastolle, eikä myöskään Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission Helcomin henkilökunta näitä vastaavia etuja saa.

Kaiken kaikkiaan ihan valiokunnankin saaman selvityksen mukaan tämä etuus on poikkeuksellinen myös muissa EU-maissa toimiviin yhteisöihin ja virastoihin nähden. Eli tästä voidaan todeta, että on superhyvät edut ja sitten niitä vielä lisätään, ja todennäköisenä seurauksena on, että muidenkin virastojen henkilökunta alkaa näitä etuja vaatia.

Vaikka täällä valiokunnan mietinnössä kuinka korostetaan ja vaikka kuinka on keskustelussa todettu, että ei haluta uusia erioikeuksia ja vapauksia myöntää ja hyvin pidättyvästi siihen pitäisi suhtautua, että nämä EU:n henkilöstön erioikeudet ja vapaudet entisestään laajenevat, niin siitä huolimatta valiokunnan enemmistö on suositellut tätä sopimusta hyväksyttäväksi. Tätä en kyllä voi ymmärtää, koska se toive, mikä tänne on kirjoitettu, että myöhemmässä vaiheessa siten neuvoteltaisiin näitä etuja huonommiksi, on kyllä aika käsittämätön: että joku oikeasti kuvittelee, että hallitus lähtee sitten avaamaan tätä sopimusta ja uudelleen neuvottelemaan ja heikentämään henkilökunnan etuja. Aika vaikea kuvitella, että kun kaksi osapuolta neuvottelee ja toinen sanoo, että eikös heikennetä näitä etuja, niin vastaus on aika selvästi arvattavissa, ja tietenkään tämä henkilökunta ei suostu siihen.

Sitten vielä on se erityisen poikkeuksellisen periaatteellinen kysymys, miten hallitus voi eduskunnan puolesta hyväksyä tämän esityksen ja nyt vielä katsoa, että myös eduskunnan tulee se hyväksyä, koska tässähän on ehtona se, että ei tämä tule voimaan, ellei eduskunta sitä hyväksy. En pidä ollenkaan siitä, että neuvotellaan valtiolle ja kansalaisille hyvin epäedullisia sopimuksia ja sitten todetaan, että eduskunnan täysistunto toimii vain kumileimasimena. Eli tällä tavalla mielestäni ei voi menetellä. Kun aidosti iso osa kansanedustajista katsoo ja ainakin itse katson,

että tätä ei pidä hyväksyä, niin tässä tilanteessa jo nyt tulee käydä tämän sopimuksen neuvottelut uudelleen niin, että noudatetaan näitä minimivaatimuksia, jotka EU:n sopimuksella on hyväksytty. Ymmärrän, että niiden alle ei voi mennä, mutta en katso, että tässä vaiheessa voidaan tätä sopimusta tällaisena hyväksyä.

Valiokunnan mietintöön jo jätetyn vastalauseen perusteella totean, että Euroopan kemikaaliviraston asettuminen Suomeen on merkittävä saavutus, mutta kuitenkin tähän toimipaikkasopimukseen sisältyviä, edellä mainitun sopimuksen ylittäviä etuja ei voida pitää asianmukaisina. Sen vuoksi esitän, että eduskunta ei hyväksy Helsingissä 28. kesäkuuta 2007 Suomen tasavallan hallituksen ja Euroopan kemikaaliviraston välillä tehtyä toimipaikkasopimusta, ja esitän myös, että tämä lakiehdotus hylätään.

² **Raimo Vistbacka /ps:** Arvoisa herra puhemies! Ensiksi haluan kannattaa ed. Lapintien tekemää hylkäysesitystä.

Herra puhemies! Ihan lyhyesti: voin yhtyä hyvin pitkälle siihen, mitä ed. Lapintie näistä ylimääräisistä etuuksista kertoi nimenomaan autoverosta vapauttamisen osalta.

Mielenkiintoista minun mielestäni, arvoisa puhemies, on se, että kun 16 artiklaa lukee, jossa ovat neuvottelijat lähteneet jo sopimaan siitä, että 7 ja 8 artiklan määräyksiä sovelletaan jo kesäkuun 1. päivästä 2007 lukien, eli kun sopimus on tehty 28. kesäkuuta, niin jo aikaisemmin määrättyt etuudet, nimenomaan juuri tällaiset ylimääräiset etuudetkin, tulevat voimaan jo aikaisemmin. Eli kyllä jää jonkinlainen hatara kuva siitä, mitä todella neuvottelijat ovat tarkoittaneet ja käsitäneet silloin, kun näitä etuoikeuksia on annettu, koska olen ymmärtänyt, että jo muutenkin EU:n lipun alla olevalla henkilöstöllä näissä virastoissa on ylimääräisiä etuuksia normaaleihin kansalaisten etuuksiin nähden. Sen johdosta minun mielestäni tämä on suorastaan kohtuuton näitten määrättyjen etuoikeuksien osalta, mitkä näille henkilöille on luvattu.

³ **Bjarne Kallis /kd:** Arvoisa herra puhemies! Jos joku ulkopuolinen, normaalijärjellä varustettu henkilö lukisi tämän mietinnön tekstin, niin hän tulisi varmasti siihen lopputulokseen, että valiokunta katsoo, ettei tätä sopimusta pidä hyväksyä. Valiokunta korostaa, ettei uusia erioikeuksia ja vapauksia tulisi myöntää, tai tulisi

myöntää hyvin pidättyvästi, siis korostaa, ettei semmoisia tulisi myöntää.

Valiokunta suhtautuu, ei kriittisesti, vaan hyvin kriittisesti autoveroratkaisuun. Valiokunta pitää välttämättömänä, ei toivottavana, vaan välttämättömänä, että hallitus myöhemmin pyrkii saamaan muutosta tähän sopimukseen. Mutta sitten tulee se yllätys: sopimuksen avaaminen on käytännössä mahdotonta. Ei ole mitään vedenpitävää sopimusta syntynyt ennen kuin eduskunta on tämän hyväksynyt, eli on tavallaan sopimusluonnos. Jos valiokunta on todella sitä mieltä, mitä se mietinnössä toteaa, niin en ymmärrä, miten silloin eduskunta voisi tällaisen sopimusluonnoksen hyväksyä.

Minusta on väärin sanoa, että myöhemmässä vaiheessa sitten korjataan. Sopimus ei ole saanut niin sanottua lainvoimaa, ja sille ei pidä antaa lainvoimaa, jos on tarkoitus, että tällainen sopimus ensin solmitaan, annetaan sille lainvoima, mutta sitten myöhemmin muutetaan. Kyllä minä ymmärrän kaikki nämä myönteiset asiat, mitä kemikaalivirasto tuo Suomelle ja Helsinkiin, mutta sitä minä en ymmärrä, että erittäin kriittisesti todetaan, minkä takia ei pitäisi hyväksyä, mutta kuitenkin hyväksytään. Ihan opetuksesi meille kaikille ja muille tämä pitäisi hylätä.

⁴ **Esa Lahtela /sd:** Arvoisa puhemies! Tässä on kyllä hyvin merkittävä esitys. Sinä aikana, mitä itse olen täällä eduskunnassa ollut, en minä muista tämmöistä esitystä vielä aikaisemmin saaneeni. Juuri niin kuin ed. Kallis tuossa totesi, valiokunta on tehnyt tästä tämän mietinnön, jota lukiessa tuntuu, että mikään ei ole hyvästi, siitä huolimatta teidän on se hyväksyttävä. Aikaisemmassa keskustelussa tästä aiheesta yritettiin hämätä vielä sitä, jotta ikään kuin tämä sopimus olisi avattavissa. Se sitten paljastui myöhemmin joidenkin puhujien toimesta, että sitä ei olekaan mahdollista avata, eli kyse on toistaiseksi voimassa olevasta sopimuksesta. Jokainen tietää, mitä se tarkoittaa, siis toistaiseksi voimassa oleva sopimus. On turha yrittää meitä jujuttaa siinä, jotta myöhemmin joskus sitten tulevaisuudessa näitä etuja otetaan pois. Kyse on siitä, jotta kun on joku saavutettu etu, niin se tahtoo olla sillä tavalla, että se vaan laajenee, koska tiedetään hyvin sopimuspolitiikassa, mitä se tarkoittaa. Sehän tekee sen, jotta me lähdemme pois, ja sitten se häviää se asiantuntemus.

Mutta tähän sisältyy semmoinen isompikin juttu kyllä. Olen miettinyt sitä, jotta miten estää yleensä tämän tyyppinen lainsäädäntö ja toimenpiteet, koska tässä ollaan rakentamassa yhä isompaa kuilua ensittäinkin tämän EU-eliitin ja yleensä hallinnon ja tavallisten ihmisten välillä. Sehän tekee katkeruutta, se tekee vihaa, se tekee vastakkainasettelua. Kun muutenkaan tämä EU ei ole kovin korkeassa huudossa, niin me olemme tässä eduskunnassa, ja hallitus, rakentamassa lisää tämmöisiä muureja, semmoisia kielteisiä asioita, tähän koko rakennelmaan. Yleensä siinä on kylläkin sillä tavalla käynyt, kun sen kansan ja eliitin muuri, ero, on riittävän korkea, niin sehän on hajonnut.

En minä hirveän pahoillani olisi, jos vaikka EU hajoaisi tähän. Mutta se todennäköisesti ei tähän hajoa, se vaan on yksi semmoinen lisäaskel tämän tyyppiseen ajatteluun. Koska mitä enemmän joillekin annetaan etuja ja sitten mitä kurdjemmassa asemassa toiset ovat, niin totta kai on ihan aiheellista siellä kysyä, mitä tämä tarkoittaa. Tässä tapahtuu sillä tavalla, jotta osan kuitenkin suomalaiset veronmaksajat tulevat maksamaan sitten näidenkin ihmisten näistä palveluista, jotka he tulevat käyttämään, mutta eivät Suomeen maksa mitään. Sitten saavat vielä tässä tapauksessa tämän ylimääräisen edun, mikä jo on sitten meidän neuvottelijoidemme lisäksi vielä antama etuus.

Sen takia olisin kannattanut ed. Lapintien esitystä, mutta kun tähän tuli kannatusta, niin hengessä olen mukana ja äänestämässä sen puolesta, että tämmöistä sopimusta ei hyväksyttäisi. Itse kun olen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa — se tasa-arvo erityisesti — tässä voi kysyä sitä, jotta millä tavalla ihmiset ovat tasavertaisia, tasa-arvoisia. Se vastaus on aika selkeä. Joku muuten voisi väittää sen täällä — niin kuin ymmärsin, tällä on myös puolustajia täällä salissa — mikä tässä on semmoista tasa-arvoista ja hyvää, mikä voitaisiin markkinoida Suomen kansalle, miten erityisen kaunis ja hieno asia tässä ollaan taas säätämässä. Kun todennäköisesti täällä enemmistö on, niin kuin aina, jotta vaikka heinäseivästä äänestäisi, niin täällähän kun hallituspuolueet jotain päättävät, niin nehan äänestävät sitä heinäseivästä, koska näin on vaan päätetty. Sen takia ehdottomasti olen sitä mieltä, että tämä pitää kaataa, ja ne puheet siitä kriittisyydestä voi heittää kyllä romukoppaan. Ihmettelen, jotta tänne on keksitty semmoinen uusi sana, että ollaan kriitti-

siä kaikissa asioissa, mutta pitää vaan painaa aina vihreätä nappia.

⁵ **Antti Kalliomäki /sd:** Puhemies! Me olemme tänäänkin ed. Lahtelan kanssa painaneet oikein urakalla punaista nappulaa asia kerrallaan. (Ed. Lahtela: Niissä minä en ole kriittinen ollenkaan!) Mutta kyllähän tämä asia, tämä sopimus, on ikään kuin surkea sinetti sinänsä ihan hyvälle ja hyvin hoidetulle prosessille. Se on tässä se hankala juttu.

Ulkoasiainvaliokunnassa tätä tosiaan käytiin kaikilta kanteilta lävitse, ja se on täällä moneen kertaan kyllä valiokunnan puheenjohtajaa myöten läpikäyty. Siinä asiantuntijakuulemisessa ehkä sellainen perimmäinen virkamiesten palautte oli sen kaltainen, josta eräs tuttavani kertoi, joka varsin pitkään asui eteläisessä Euroopassa. Hän kuvasi lyhyesti sitä Suomi-kuvaa ja -tunnelmia, jotka siellä vallitsevat niitten ihmisten porukassa, jotka nyt eivät hirveästi seuraa ainakaan näitä seutuja, ja se oli semmoinen, että "kylmä pohjoinen kioski, ja vielä kallis kioski". Tämä tuli mieleeni sen vuoksi, että todellakin valiokunnassa perusteltiin hyvin voimakkaasti tätä asiaa sillä, (Ed. Kallis: Ei semmoisia henkilöitä tänne pidä houkutella, jotka eivät Suomea tunne!) että tämä hakijoittenkin parissa oleva Suomi-kuva on tämän kaltainen. Siihen ei parane ihan kokonaan kyllä uskoa, koska neuvotteluosapuoli osaa käyttää sellaista Suomi-kuvaa tietenkin hyväkseen.

Kyllä se on tosiaan niin, että ulkoasiainvaliokunnan kritiikki tässä autoverokysymyksessä on aika ainutlaatuisista suhteesta siihen, että kuitenkin ei hylkyä esitetty. Se mietintö kertoo ilman muuta hallituksen epäonnistumisesta ja epäonnistumisesta tässä viimeisillä kalkkiviivoilla koskien tuota pitkää pitkää prosessia, joka toi tämän viraston Suomeen. Se suuri kysymys sitten on se, minkä ed. Lahtelakin äsken esitti, miksi ei sitten hylkyä tässä kannatettu laajemmin, enkä itsekkään sitä kannattanut. Itse koen sen kyllä sillä tavalla, että tässä valitettavasti oli jo lyöty kättä päälle, ja se oli tehty Suomen nimissä. Eivät siellä neuvotelleet kemikaaliviraston väki toisella puolen, toisella puolen suomalaiset virkamiehet, vaan siellä oli osapuolet Suomi ja komissio. Lopultakin näin.

Se on minusta se iso asia ja todella hankala siinä mielessä, että eduskuntaan sitten tuodaan tällainen valmiiksi neuvoteltu kättä päälle -sopimus. Kysymys on kyllä luottamuksesta: millai-

nen luottamus meillä, tällä maalla, on tämän tyyppisissä prosesseissa, mikä on meidän uskotavuutemme nyt ja tulevaisuudessa. Siihen ainakin minun mielipiteeni kulminoituu. Vankkana toiveenani on se, että tällaisia virheitä ei enää tehtäisi ja että jatkossakin voisimme kuitenkin näitä menestyksekkäitä prosesseja käydä läpi ja saada tähän maahan sitä voimavaraa, jota Euroopan unioni tässä tapauksessa on valmis meille tarjoamaan.

Lyhyestä virsi kaunis: Näin oli tehtävä tässä yhteydessä. Minua tänne patisti oma eduskuntaryhmäni kertomaan tätä omaa kantaani. Meilläkin siellä ryhmässä tietysti monenlaisia mietteitä tässä asiassa on, mutta ne jotka valiokunnassa ovat olleet, tietävät kyllä, miten se homma läpikäytiin. Mielenkiintoinen prosessi sinänsä. Minusta hylky ei tässä ole Suomen edun kannalta oikea ratkaisu.

⁶ **Pentti Tiusanen /vas:** Arvoisa herra puhemies! Tähän keskusteluun kemikaaliviraston toimipaikkasopimuksesta haluan todeta, että Suomen olosuhteet johtuvat kyllä tämän maapallon akselikulmasta ja sen kallistumisesta aina vähän eri asentoihin. Tämä säätö ei tästä paljon parane, vaikka ilmastonmuutos etenisiikin.

Historiallisestihan 1999 juuri ennen vaaleja oli aika mielenkiintoinen tilanne, kun silloin myös lyötiin kättä päälle oikein television pääuutislähetyksessä. Tällainen elintarvikevirasto oli silloin kyseessä. Sen piti asettautua Suomeen. No, ei sitten tullut, tuli kemikaalivirasto, jonka vaiheista voi sen todeta, että Reach-asetusta, joka on tietysti kaiken sisältö ja merkittävin asia tässä, jonkinasteisesti kyllä vesitettiin ennen lopullista Reach-asetuksen muotoutumista.

Mutta nimenomaan nämä kättä päälle -panijat ovat laittaneet nyt sitten eduskunnan vastuuseen tästä tilanteesta ja istuvat kusiaispesään tavallaan eduskunnan housuissa. Tosiasiassa tavallisen kansalaisen näkökulmasta eduskunta siis tämän hyväksyy, ja kun moitteita tulee myöhemmin, aiheesta varmaan, niin ne kohdistuvat eduskuntaan. Näin ollen tässä jälleen ollaan tilanteessa, jolloinka eduskunnan on nautittava hallituksen luottamusta, ja näin mennään hallituksen viitoittamaa tietä, vaikka on aina ed. Zyskovicziin saakka oltu erimielisiä tässä asiassa.

⁷ **Esa Lahtela /sd:** Arvoisa puhemies! Tässä marssitaan jyrkästi niin kuin demokratian peli-

sääntöjen yli. Minusta se on jo riittävä syy tässä. Mutta kun miettii sitä kokonaisuutta tässä, niin meillä Suomessa kuitenkin on kemian alalla korkea koulutus. Meillä on hirveän paljon asiantuntijoita tähän hommaan. Laitetaan ne paikat auki ja katsotaan, täytyvätkö nämä virat, mitä siellä kemikaalivirastossa tulee olemaan. Minä luulen, että ne kyllä täyttyvät. Mutta jos eivät täyty, niin sitten pitää katsoa, mitä sitten muuta, mutta ei semmoisia ehtoja, mitkä poikkeavat muista niin paljon kuin tässä tapahtuu.

Me avaamme tässä semmoisen pään, joka tarkoittaa jatkossa myös muille: Siis mitkä virastot Suomeen tulevat, niin siellä on sitten tarkoitus varmaan pyytää samat ehdot vähintään, ja se leviää myös muihin EU-maihin, koska nyt lähdetään käymään kilpailua siitä, kenelle annetaan, onko se vuosittain, jopa ilmainen auto kokonaan mahdollisesti.

Tällä merenkulkualallahan on lähtenyt tämäntoinen menettely käyntiin. Sehän on rajaton. Siellä käyvät semmoista taistelua EU-maat keskenään, joka on mieletöntä. Siihen pitäisi joku raja saada. Tässä on yksi askel siihen suuntaan, että nyt Suomi on avannut yhden pään taas.

⁸ **Bjarne Kallis /kd:** Arvoisa herra puhemies! Nyt me kaikki salissa olevat olemme ilmeisesti sitä mieltä, että tämä on huono sopimus. Yhtä lukuun ottamatta olemme sitä mieltä, että huonoa sopimusta ei pitäisi hyväksyä. Minua vähän ihmetytti — sain joka tapauksessa sellaisen kuvan — että on täytyntä houkutella ihmisiä Suomeen. Minusta meidän pitää Suomea markkinoida maailman turvallisimpana maana. Eihän täällä ole mitään muuta kuin hyvää, ei täällä ole mitään huonoa, ja jos on, niin on hyvin vähän huonoa. Tänne pitäisi tulla huonommilla ehdoilla kuin mennään muihin maihin. Jos annetaan ymmärtää, että tämä on kaukana, täällä on kylmää ja kallista, eihän se pidä paikkaansa. Ei täällä ole sen kalliimpaa kuin muualla, ei täällä ole kovin kylmä, meillä on neljä vuodenaikaa, joista me nautimme aivan suunnattomasti.

Mutta sitten tähän kättä päälle lyömiseen. Kyllä meidän neuvottelijoidemme olisi pitänyt selvästi sanoa, että tämä sopimus astuu voimaan vasta silloin, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Kyllä jokainen meistä on ollut erilaisissa neuvotteluissa ja joutunut toteamaan, että okei, pyritään tähän, mutta kaikki on kiinni siitä, mitä minun

taustaryhmäni hyväksyvät; minulla on valtuudet tiettyyn rajaan saakka, ja jos yli mennään, niin se edellyttää sitten taustavoimien hyväksyntää. Ei missään nimessä pidä nyt mennä sille tielle, että annetaan muitten tehdä lähes mitä vaan, sitten moititaan ja sanotaan, että sitten myöhemmin joskus korjataan. Ei ole mitään vielä hyväksytty. Tämä on sopimusluonnos, ja me emme sitä hyväksy, ja silloin alkaat neuvottelut uudestaan ja tulee todennäköisesti sellainen sopimus, jota ei tarvitse moittia.

⁹ **Annika Lapintie /vas:** Herra puhemies! Kyllä minäkin vähän ihmettelen näitä perusteluja sille, miksi pitää hyväksyä kemikaaliviraston työntekijöille paremmat edut kuin muille vastaavissa tehtävissä oleville ihmisille varsinkin silloin, jos se perustelu on se, että Suomessa on kaikki niin huonosti, että tänne ei voi tulla töihin, jos ei saa jotain erityisiä super-etuja. Eli minun mielestäni aivan liian vähän painotetaan meidän hyviä puolia. Tämähän on kuitenkin hyvin turvallinen yhteiskunta, tasa-arvoinen yhteiskunta, täällä ei vielä ole piikkilanka-aitoja ja eriytyneitä asuinalueita, vaikka välillä tuntuu, että siihen suuntaan ollaan menossa. Mutta kuitenkin se, että meillä on yhteiskunnan rahoittamat julkinen koulutus ja terveydenhuolto ja päiväkodit ja vanhainkodit, kyllä luo sellaista turvallisuuden tunnetta, jota ei millään muulla tavalla saa kuin tällä meidän pohjoismaisella järjestelmällämme, joka perustuu siihen korkeaan veroasteeseen. Eli en ymmärrä näitä perusteluja, missä aliarvioidaan ja haukutaan omaa maata. (Ed. Kallis: Ystävällisiä ihmisiä!)

Toinen asia, jota en myöskään ymmärrä, on se, että väheksytään tätä eduskunta-edellytystä. Sehän on periaatteellisesti erittäin tärkeää, että jos hallitus tai virkamiehet neuvottelevat sopimuksen, johon sisältyy lauseke, että tämä tulee voimaan vasta sitten, jos eduskunta sen hyväksyy, niin joka kerta, kun eduskunta suostuu toimimaan kumileimasimena, niin se aina vain heikentää eduskunnan arvovaltaa ja eduskunnan mahdollisuutta vaikuttaa. Eihän hallituksen tarvitse välittää eduskunnan mielipiteestä, jos kerta toisensa jälkeen myönnämme, että kyllä me kaiken hyväksymme. Minun mielestäni tätä sopimusta ei pidä hyväksyä.

Keskustelu päättyi.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

8) Lakialoite laiksi vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Lakialoite LA 118/2007 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM
20/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus hyväksyttiin.

Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

9) Hallituksen esitys terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja rikoslain 34 a luvun muuttamisesta

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 81/2007 vp
Lakivaliokunnan mietintö LaVM 9/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensin päätetään lakivaliokunnan mietinnön pohjalta ainoassa käsittelyssä yleissopimuksen hyväksymisestä ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksista. Hallituksen esitykseen sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotus sekä mietinnössä ehdotetut uudet 3. ja 4. lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Yleissopimus hyväksyttiin.

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt, hallituksen esitykseen sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotus sekä lakivaliokunnan mietinnössä ehdotetut uudet 3. ja 4. lakiehdotus hyväksyttiin.

Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Lakivaliokunnan mietintöön sisältyvä lausumaehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittely päättyi.

10) Hallituksen esitys laiksi meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukykyyn parantamisesta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 115/2007 vp
Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö
LiVM 13/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset hyväksyttiin.

Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintöön sisältyvät kaksi lausumaehdotusta hyväksyttiin.

Asian käsittely päättyi.

11) Hallituksen esitys Euroopan yhteisen ilmailualueen perustamista koskevan monenvälisen sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 149/2007 vp
Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö
LiVM 14/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensin päätetään liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Sopimus hyväksyttiin.

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus hyväksyttiin.

Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

12) Hallituksen esitys laeiksi sairausvakuutuslain ja työnantajan sosiaaliturvamaksus- ta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 76/2007 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 24/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset hyväksyttiin.

Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

13) Hallituksen esitys sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun maksuprosentista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 137/2007 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 23/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus hyväksyttiin.

Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

14) Hallituksen esitys laiksi sotilasvammalain 6 ja 17 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely, ainoa käsittely
Hallituksen esitys HE 102/2007 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö StVM 25/2007 vp
Lakialoite LA 61, 68, 101/2007 vp
Toimenpidealoite TPA 18, 19, 26, 33/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensin käydään keskustelu asiasta kokonaisuudessaan. Sen jälkeen päätetään toisessa käsittelyssä lakiehdotuksista, joista ensimmäisessä käsittelyssä päätetty, hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteista.

Menettelytapa hyväksyttiin.

Keskustelu

¹ **Esa Lahtela /sd:** Arvoisa puhemies! Ihan tästä paikaltaan vaan lyhyesti tästä prosenttien käyttämisestä näissä, pääseekö kuntoutukseen vai ei. Kyllä tässä nyt olisi pitänyt vihdoinkin viimein tehdä se ratkaisu, niin kuin tässä ekäkäsittelyssä käytiin jo laajasti läpi keskustelua siitä, jotta tämä olisi voitu hoitaa sillä tavalla ikärajalta tämä kysymys, jotta se ei olisi koskenut kaikkia nuorempia. Mutta näköjään eduskunnassa ei tämän tyyppistä tahtoa ollut, vaikka menneinä vuosina useaan kertaan on todettu, että tämä on iso epäkohta. Mutta se nyt näköjään jää tämänmaiseksi.

Keskustelu päättyi.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus hyväksyttiin.

Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä lakialoitteisiin sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpideoitteiden hylkäämisestä.

Asian käsittely päättyi.

15) Hallituksen esitys rajat ylittäviä pääomayhtiöiden sulautumisia ja jakautumisia koskevaksi yhteisölainsäädännöksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 103/2007 vp
Talousvaliokunnan mietintö TaVM 8/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset hyväksyttiin.

Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

16) Hallituksen esitys sähkömarkkinalain 3 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 116/2007 vp
Talousvaliokunnan mietintö TaVM 9/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus hyväksyttiin.

Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Talousvaliokunnan mietintöön sisältyvä lausumaehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittely päättyi.

17) Hallituksen esitys Suomen ja Bulgarian välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 141/2007 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 4/2007 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Ensin päätetään ympäristövaliokunnan mietinnön pohjalta ainoassa käsittelyssä puitesopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Puitesopimus hyväksyttiin.

Ensimmäisessä käsittelyssä päätetty lakiehdotus hyväksyttiin.

Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

18) Hallituksen esitys Suomen ja Latvian välillä turvallisuusluokittelun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lähetekeskustelu
Hallituksen esitys HE 159/2007 vp

Asia lähetettiin puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti hallintovaliokuntaan.

19) Hallituksen esitys laeiksi autoverolain muutoksenhakusäännösten muuttamisesta

Lähetekeskustelu
Hallituksen esitys HE 160/2007 vp

Asia lähetettiin puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti valtiovarainvaliokuntaan.

20) Hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä

Lähetekeskustelu
Hallituksen esitys HE 161/2007 vp

Asia lähetettiin puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti maa- ja metsätalousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

21) Hallituksen esitys Suomen ja Italian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Mietintöjen pöydällepano
Hallituksen esitys HE 154/2007 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 14/2007 vp

Mietintö pantiin pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ensi perjantain täysistuntoon.

22) Hallituksen esitys laiksi väestötietolain muuttamisesta

Mietintöjen pöydällepano
Hallituksen esitys HE 106/2007 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 15/2007 vp

Mietintö pantiin pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ensi perjantain täysistuntoon.

23) Hallituksen esitys laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Mietintöjen pöydällepano
Hallituksen esitys HE 135/2007 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 29/2007 vp

Mietintö pantiin pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ensi perjantain täysistuntoon.

Ensimmäinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna keskiviikkona kello 14.

Täysistunto lopetettiin kello 18.40.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen
